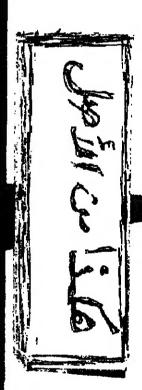
ב"ב נאב, תשמ"ת 1988.

190 717 y

שינה נוחה פירושה שינה על מזרון טוב. מזרון טוב חוא מזרון נוח חתומך בגופך. מחקרים מוכיחים כי לכל אדם נות לישון על מזרון בדרגת קושי שונה.

סדרת פרדייז 2000 היא פריפיתוח מהפכני ונסיון של עשרות שנים ביצור מזרונים ומאפשרת לך לבחור את המזרון המתאים ביותר עבורך.

- פרד"ז 2000 דגם גועם - קשה.

- ברד"ז 2000 דגם יוקרה

לשינה נוחה כפליים

= פרדייז 2000 דגם פאר -קשה מאוד עם שכבת נוחות.

■ 6 תשלומים שווים.

כל מה שעליך לעשות כדי להנות משינה טובה יותר ומבוקר טוב הוא להחליף את מזרונך הישן בפרדיין 300

הכנס עוד היום לחנות המזרונים חקרובה לביתך-נסה את מזרוני פרדייז 2000 בעצמר ובחר את דרגת הקושי

■ 12 שנות אחריות מלאה.

מבית פרדיין גדול יצוני המודגים

עורך: עמי דור־און סגנית עורך: דגיאלה בוקשטיון סגנית עורך: אורית תראל עורך גרמי: יורם נאמן . מעצבות: אורלי אנשל, נטע גרינשמן. מודעות: אודי דגן.

5.8.1988 כ"ב באב, תשמ"ח

ים 1988 כל הזכויות שמורות ל"מעריב" This Magazine is a Supplement to Maariv International Edition

נקמה בוערת עמוס לכב

שמחה'לי של שידלובסקי סימה קרמון

> מוסר עכשיו מוסר עכשיו עמנואל רוזן

שיול סופשבוע, הגלילה נילי פרידלנדר

פולס, איש המיסתורין אלכס דורון

המשפחה החולמת יהונתן גפן

לכן כצבע, ארום כטעם ישראל עשהאל

בחורה לאודיסה עפרה ישועה ליית

לאכול בחוץ **37** מארל

אבו ארכע **38** יהודית חנוך

שיפודים 🚹 מאיד עחיאל

פנטהאוז גאל לכ,

חיים ואוהבים חמר אבידר

הורוסקופ 44

מעריב לילדים 45

בשערו שמחה שטרן, לבית כתן. עשתה דרך

ארוכה אצל שידלובסקי. כתכה בעמוד 10.

שמתה'לי ושידלובטקי. וילה מתנה לוזחונה.

נסים רובה.

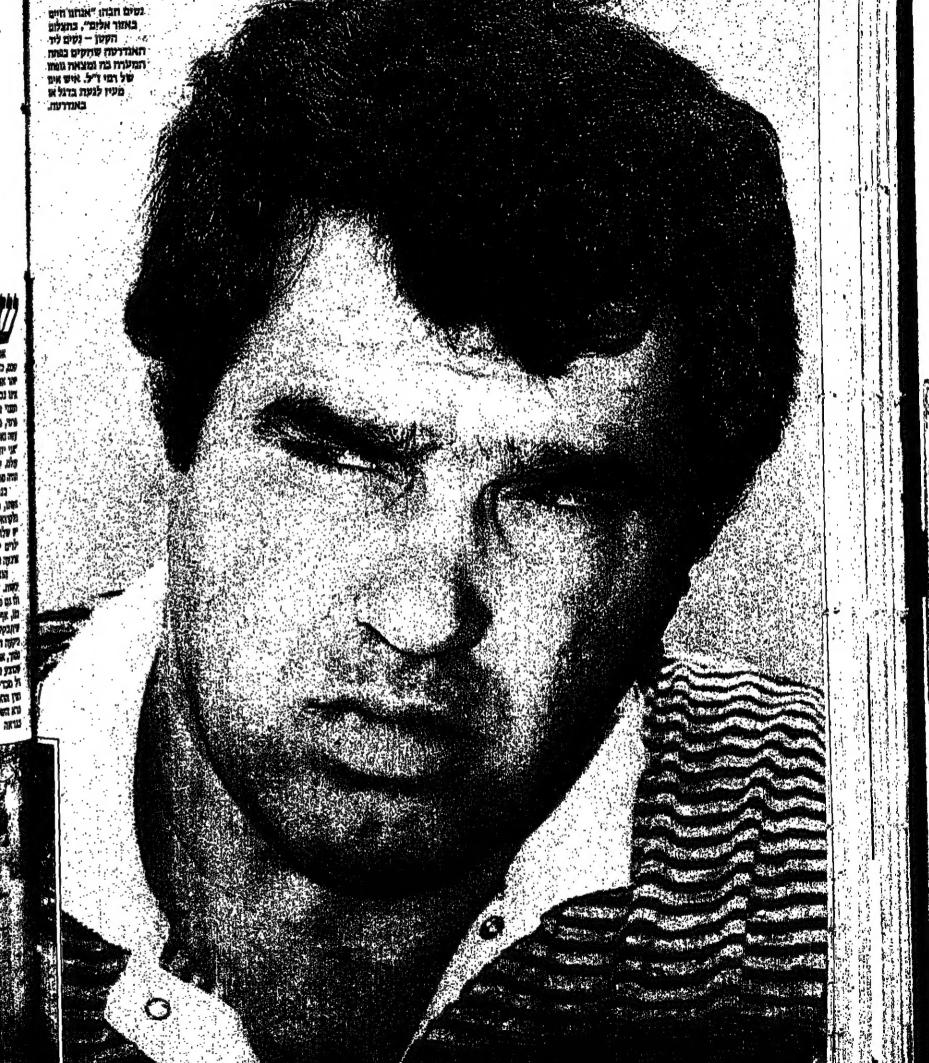
הנקמה בעצמותיו. עמוד 6.

"כעת, כשניצחנו במלחמה נגד עיראק, בואו נמשיך עם חמהפיכח":

אורי זורור ואריק אייושטיין. אנו באנו ללול. עמוד 30.

יעקב חטדאי: להחליף את כולם.

5 Maeain

נקמה בוערת

כבר שנה וחצי מתכנן נסים חבה את הנקמה. מאז החזיק בידיו את גופת בנו רמי, שנרצח במערה ליד אלון מורה. הוא מסתוכב חמוש בעוזי, מנציח את זכר בנו ברחבי השומרון ויודע שילך למאסר עולם על מעשה הנקמה שהוא מבטיח להוציא אל הפועל: חבה, עבריין לשעבר, הגיע ליו"ש אחרי שהפסיד את ביתו בשכונת התקוה במשחק קלפים. מיד אחרי הרצח נהג להסתובב בשכם ובכפרים הסמוכים, חקר, רדף, שבר רגליים, שיניים, ידיים – בנסיון לאתר את הרוצחים. עכשיו הוא כבר לא מחפש. אבל כשיהיה בטוח מי הרוצח תבוא הנקמה, הוא מבטיח. ובכל האזור כבר יודעים – ופוחרים.

מאת עמוס לבב צילם: בני גלזר

נסים חבה הגיע לשומרון במקרה. בוקר אחד,

לפני עשר שנים, הגיע לכיתו בתל אביב בשעת בוקר

מוקרמת, העיר את רותי אשתו ואמר לה: "קומי,

תארזי, הפסרתי את הרירה במשחק קלפים. אנחנו

עוברים להתנחלות בשטחים". אנשי גוש אמונים, שהיו טרורים כאותם ימים בהתנחלויות ליליות, כמאבסים

נגד הצבא והממשלה, קיבלו אותו יפה מאור. במיוחר

נקשרה נפשו ככני קצוכר, או ממנהיגי הגוש, היום

ראש המועצה האיזורית שומרון, תושב אלון מורה. נטים חבה, עבריין משכונת התקוה, מכור לטמים,

ששוואיר מצה"ל בפרופיל 11, הלך אחרי קצובר כצל.

הוא, שכא להר הצחיח ליד אדמות רוג'יב בעל כרחו,

ללא כיפה על ראשו ובלי איריאולוגיה בלבבו, נאבק

הוא אינו מצטער על החלטהו לעבור לשומרון.

ולכן גם אינך מופתע לראות את גסים חבה,

'ננו רן נולד ביום השנה למותו של רמי. רותי, און התייעצה עם רבנים, ואלה הורו לה להמנע משוא לרך הנולד על שם רמי. לגסים ולרותי חבה ל שלושה בנים ובת, אך כאשר נסים נשאל כמה לום יש לו, הוא משיב: "יש לי חמישה ילדים. צנקה ככית האחד כלכ".

לאת אפילו לו עצמו קשה להסכיר כיצר לא בכה ווו פעם אות. גם לא כאשר החזיק בידיו את גופת מן אף לא כאשר הוא מהאר בפרטי פרטים, כלי לא לספרו כיצר הוא מתבקש לא לספרו כיצר פיקה האכן הענקית שרוגמחה הוא לוקח מגל אבנים שה את גולנלת כנו הקסן. "זה היה הרצח הבי אבורי ישת נמדינה, הוא אומר ביכושת. אוצר המלים שלו א מברי לתאר את יגונו, ושקית חדמעות שלו יבשה מין הא יודע למה ומדוע. "נקמת ילד קטן עוד לא וא השטך, הא מצטט את רברי המשורר שוב ושוב.

נה וחדי מכין נסים חבה את נקמתו. שגה בשומרון, אחר מני רבים, והמשפט נקלט בזכרונו. "נסים חבה הגיע לשומרון במקרה. בוקר א ומי, במערה ליד אלון מורה, ואש הנקמה

שור בוערת בעצמותיו. אנעם נכח, היום הוא כבר לא משוטט ברחובות פמן כפי שעשה ימים ושבועות אחר הרצח, לא דולק אור ערבים, אינו שובר ידים ורגלים: היום כבר דע נכנס, בגפו, לכפרים נידחים, לא מנופף בעוזי משי ביוו ברשיון, לא הוקר אנשים במכצע חקירות צוק כנסיון למצוא את רוצתי כנו. אחרי מות כנו ואה שה. בימים אלה, בקור רות, הוא מכין את נקמתו. "א יודע", הוא אומר. "אגי יודע כי אכנס למאסר פלת לכן בניתי את המזנון הזה, כדי שלמשפחתי

כמו כולם נגך הפינוי מההר, עלה עם כולם להר השני, צפה בציור הכבר שאריאל שרון הנחית ממסוקים בראש ותהר הנישא מול הר גריוים, קיבל בית טרומי כמו כולם, וכנה ביתו באלון מורה. הוא רק מאוכוב שהאיוור לא התפתח כפי שציפה. וא אומר מילים קשות, קורעות לב, ועיניו חיום, כשהוא מנסה להתפרנס מאלפי אנשי הצכא

החולפים ליד המזגון שלו, הוא אוטר בהשלמה: "אנו חיים באיזור אלים. לא רק פה, בשטחים, יש אלימות. ראה את לכנת, ראה את איראן ועיראק". "בחור זהכ: בעי חבריו, מסתוכב בין הרי השומרון ומתפש נקמה. בימים טרופים אלה אינך מתפלא אפילו כאשר אדם ששוחרר מהצכא עם פרופיל 21 שולף אישור לשאת נשק שעליו חתום המפקד הצבאי של האיזור, מנהל את שיחתו עמך כשירו על העוזי, ומצהיר ללא חשש שהוא מכין את נקמתו לפרטי פרשים. מה שהיה מועיק את המשטרה בכפר סבא,

נשמע נורמלי לחלוטין מהרגע שאתה עוכר את קלקיליה, בואך מזרחה.

"בני קצוכר הוא הכל בשכילי", אומר נסים. "הוא חבר, הוא ראש המועצה, הוא הכליכול". אבל גם בני הכל־יכול אינו מצליה לצנן את אש הנקמה הבוצרת בקרבו. הוא גם לא הצליח להפוך את נסים לאדם דתי. "החבריה האלה לא החוירו אותי בתשוכה, אבל החזירו אותי לרדך הישר", אומר נסים. רק לפני עשר שנים עוד היה קלפן, עכריין, סוחר סמים. "היום", הוא מצהיר בשקט, "היום אני נקי. כל השומרון נקי מסמים. מאה

את חייו הוא מחלק ל"לפני המקרה" ו"אחרי המקרה" ואין הוא מתייחס להפסר דירתו כמשחק קלפים. הרצח הנורא של כנו השכיח ממנו את המעבר הררמתי שביצע לפגי עשר שנים, משכונת התקוה בתל אביב להרי רוג'יב. עתה הוא מביא לשומרון את חבריו מהשבונות. "מהתקוה, מכפר שלם, מיפו, מבת ים", הוא מפרכו. רוצה לשכן אותם בישוב חדש שהוא רוחף להקמתו – "בית רמי" יקראו לו. "באריאל יושבות כבר עשרים משפחות כאלה, גם בגינות שומרון", הוא מספר. "הם עוברים, חלקם פתחו עסקים. עזכו את הפשע לגמרי. החלו חיים חרשים".

יש לו עריין חברים בעולם הפשע. "לפני" המקרה", הוא אומר, "עוד הייתי נפגש איתם, שותה בירה. אחרי המקרה - שלום שלום, לא יותר. רק המשפחה שלי מעניינת אותי אתרי המקוד. אני צריך להיות יותר עם המשפחה. לראוג יותר. גם האשה דואגת יותר, אם ילד מאחר היא גבהלת".

לפני המקרה הוא עכד כאיש אחוקה כאלון מורה, עסק בשמירה ובכל מיני עכורות מזרמנות. "לא התעשרתי, בקושי התקיימתי", הוא מודה בשקט. "האשה עברה גם כן בעבורות מורפנות, והיום היא מבשלת כבית התינוקות באלון מורה".

תקופה מסויימת עבר כופת גגות בכתים של ערבים. "לא היתה לי שום בעיה להיכנס לכפרים. קיבלו אותי יפה. נכון, זה נדיר שיהודי עושה עכורות שחורות אצל ערבים, אכל כשביל עבורה סוגה הם מוכנים לשלם: עברתי גם בכפר השכן, דיר אל חטב".

עקבות רוצחו של רמי כנו הוכילו לשם, וכאשר הוא מופיע בכפר ומטתובב בסימטאותיו המוכרות לו כל כך, נמלטים התושבים אל בתיהם. ככל האיזור כבר יעים – נסים חבה מחפש נקמה. אבל נסים מרגיעו "לא עשיתי שם פעולות נקם. אני רוצה להיות בטוח מאיון משפחה בא הרוצה, ואו יכוא הנקם. אתה אומר שוה יחזיר אותי לבית הסוהרו נכון, אכל הפעם זו תהיה ישיבה בכיף, על משהו עקרוני, לא על סתר בסמים או משהו כוח".

לא רק בני קצובר נונסה לתניאו מהמעשה האיום. אישי ציבור שונים, בעיקר בתנועת החרות, מדברים על ליכו. "בינתיים אינני מתנקם", הוא אומר, ספק מנסה להרגיעם, ספק מתנצל בשני עצמו על כי הנקמה מתמהמהת. "אני לא רוצה לפנוע כחפים מפשע. אחרי המקרה הייתי מסתוכב כשכם, בכפרים. הייתי רואה מישהו רוצה לזרוק עלי אכן, הייתי רודף אחריו כין הסימטאות, שובר רגליים, ידיים, שיניים. התחלתי גם לחקור בעצמי. לחמש אחרי הרוצח. לאן לא חלכתיז לשכם, לג'נין, לרמאללה, לכפרים, נפגשתי עם (ממשך בעמוד הבא)

הילר כבר הלך,

נסים חבה ואשחו רותי, עם העוזי. "יש לי הרגשה שתמטו את תרוצה ופורודים לספר לי"

"הרוצח חייב להיפגע, ואם לא דוא – משפחתו. אין מה לעשות. אם הוא יכנס למאסר עולם זה לא נקרא חוק"

> (תמשך מחעמוד חקודם) בלילות. בימים. כשכתות".

אובססיבית, נסים חבה ממשיך לחקור לברו את רצח הצבאי, ידו על העוזי, המשפטים הללו מקבלים בנו. הפעם – בשקם, בקור רוח, בצורה מחושכת. הוא משמעות אחרת, מוחשית מאר. "את האינתיפארה יצרו הסיל את חיותתו על השומרון כולו. הערבים יורעים: היהורים, לא הערבים", הוא מרגיש. "זריקות אבנים: נסים חבה אומר שאת נקמת ילר קטן עוד לא ברא 🏻 כל הזמן היו. שריפת צמינים: מאז שאני פה אני זוכר השטן. נסים חבה מרבר בשפתם. נקמת דם. הם כבר היו אותן. כל הזמן. דגלי אש"ף? תמיד הונפו. אבל במקום בסרט הזה. את השפה הזו, טוען נסים, הם מבינים שהיתה תגובה הולמת - וריקת אבן לא תמצא. קח

> שכוחות הבטחון, שחשפו פשעים כה רבים באותו הכל ארץ ארור, לא מצאו דווקא את 🍠 🗸 רוצח בנו. הוא חושר כי הם מסתירים זאת מסניו, פן אומר בכוון מפוכח, ידו על נשקו.

כאשר קבר טרקטור ישראלי ארכעה ערכים בחול, במבואות אלון מורה בואך דיר אל חטב, היה מי שסיפר כי נסים חבה היה מאחררי המקרה. הוא מכחיש זאת בתוקרי "מה אנתנו, נאצים"ז הוא שואל, כמו מדקלם את דברי בני קצובר הנערץ עליו. "אני אגיד לך יותר מזה – אם הייתי שם, הייתי מונע את זה".

אבל זה אינו מונע בערו לומר כי אם הרוצה יהיה כלוא, נקמתו עריין תבער. אין הוא אומר זאת מפורשות, אך ברור כי הבקבה תהיה "עין תחת עיך".

"הרוצח חייב להיפגע", הוא שב ואומר. "ואם לא הוא -- משפונתו. אין מה לעשות. אם הוא יכנס למאטר עולם – זה לא נקרא חוק, ואחרי שנה עוד ישחררו אותו באיזושהי עיסקה. אני ככר אשלים את הנקמה", הוא מכסית. "אני יודע שאני אגמור את חיי בכלא. בשכיל זה הקמתי את המזגוד, ואני עומד להקים עוד אחד. פרנטת משפחתי תחיה מונטחת, כאשר אני אשכ בכית הסוהר במאסר עולם. בטח שות יהיה מאסר עולם", אין לו ספק. "למה? כי אני יהודי. היום, ערכי שזורק אבז. מסבל חצי שנה. ערבי שמשליר כקבוק תבערה – מקבל שלוש שנים. אני רוצה לשאול אותך – אט אני אשליד בסכוס תבערה כתחנה המרכוית של שכם, אני לא אקבל עשרים שנה ההערכים גם עושים 🏻 קח מה שאתה רוצה ותשאיר שם את הכסף". עיטשת עם התכיעה. הם מודים כחברות בארגון עויין,

הדברים מוכרים. לא רק נסים חבה טוען אותם, גם היום, מדי פעם, ולא כאותה אינטנסיביות אכל כשהוא יושב לו שם, במזנון שלו כפתח המחנה לרוגמא את ביתא", הוא מצביע על הכפר המסורסם, הסמוך, שומם ככפר רפאים. "זריקת אבן לא תמצא שם זמן הנוסף לא מביא מזור לנפשו המצועה. היום מי שיוצר בעיות זה הווער למען ביתא'. היהורים חוא גם מלא -חשדות. קשה לו להאמין הללו יותר גרועים ממחכלים, הם מתסיסים את הערבים. הם מקוממים אותם, מספרים להם שהיהודים

לפני שלושה חרשים הקים את "מפגש רמי" רק מנפנף כידן, ואומר: "אני עסוק עכשיו עם עיתונאי.

ומקכלים חצי שנה. אם אני אורה בחברות כמחתרת משתפי פעולה. לבר, בטח לבר, הייתי יוצא לפעולה, היהורית, לא אקבל 30 שנהז למהז כי אני יהודי".

"אחה אומר שהמצב פה לא נורמליז אני אסביר ינקום ויצור מעגל דמים איום כנקמתו האכזרית. "יש לך, היהודים יצרו את זה. לא יתכן שיהודים יבואו לי הרגשה שתפסו את הרוצה ופוחרים לספר לי", הוא לשכם ויחלקו כרוזים נגד יחודים. אתה שואל מה הייתי עושה נגר יהורים כאלהז אותם הייתי מגרש מהמרינה. וערכים? כן, בטה, עוכים שמפריעים לסרר הציבורי גם הייתי מגרש מפה. ערבים שמתקיפים ידודים גם הייתי מגרש. יותר ממחצית האוכלוסיה פה חיה כשקט. אתה שואל אם את החצי השני לגרשו אני לא אומר את זה, אכל את אלה שמארגנים את התאים המתרניים צריך לגרש. היום אתה פותח עיתון ומה אתה קוראז אינתיפארה, אינתיפארה, אינתיפארה. מה שקורה ליהודים כבר לא מעניין אף אחר".

במבואות שכם. עד או, יותר משנה, לא תימקר כלל. רותי אשתו תאמר אחר כך שהוא צכר חובות עצומים. למרות שחיא יודעת מהי המטרה האמיתית של הקמת "מפגש רמי", אין הדבר מפחיד אותה. היא מסכימה עם כעלה כי עליו לנקום. היא אפילו קיצונית יותר, ורומות לא רק ל"עין תחת עיון" כי אם ל"ילד תחת ילד". אבל אליה נגיע מאוחר יותר, כאשר נעפיל בעקבות גסים לאלון מורה. כינתיים אנו ישובים עם נסים במזנון שלו. חיילים באים, חיילות, מילואימניטים, שוטרים, קצינים, כולם מתבבים מאור את הבחור הפשוט הזה, שמבטו זעוף אך גשמתו גשמת ילר. "שלום נסים, אהלן נסים" חשמע מכל עבר, והוא

"גם המסגש חשני יהיח 'מסגש רמי', וגם הישוכ

יקרא 'בית רמי', ובאלון מורה כונים עכשיו שכונה תרשה שנקרא לה 'גבעת רמי', ויש כבר קבוצת כרורגל. באריאל - 'בית"ד רמי', בטח שחשוב לי להנציח אותו", הוא מאשר. "הילד כבר הלך, נכון? או מה נשארז אני לא בוכה, קשה לי להסביר למה, אני לא זוכר את עצמי בוכה אי פעם, אכל רמי איתי כל הומן. וה שאני לא בוכה, לא אומר שהוא לא בלכי חמיר. התמונה שלו שוכב שם במערה, כל הזמן מלווה אותי. כולם אמרו לי: 'נסים, אל תכנס למערה, אל תראה אותו ככה, חשוב שתזכור אותו יפה ונחמר, אסור שהתמונה האחרונה שלו תהיה זו שבמערה. כולם אמרו את זה, וצופאים, השוטרים, החיילים. אבל אני אמרחי להם, בשקט, בלי להתפרע: ילא אתן לכם לווו מפה,

עד שאראה אותו. אשתי לא ראתה. היא היתה ככר

תחת וריקות וסמים. ער היום לא סיפרתי לה איך רצוע

אבל לכולם הוא מספר, והוא עושה זאת בדייקנות, בפרטי פרטים. לוקח פחית משקה ריקה מוחץ אותה בין אצבעותיו, ומספר. נוסק אבן ענקיה מגל אבנים סמוך, מגלגל אותה עד לשולתננו, ומספר. גם אם תעצור בעדו, גם אם תבקש ממנו להפסיק, הוא יספר. לכולם, רק לא לאשתו וילדיו. בבית, נראה מאוחר יותר, הגושא הוא שאכו. נסים מנסה לדבר על המקרה עם ילדיו, אר הם מתחמקים. ודא וקוק לעורה מומחים, הוא עצמו מודה ככך. מספר כי הנטיחו שישלחו אליו פסיכולוגים, ולא עשו זאת. נווונים לאש הנקמה לכלות אותו מבסגים, עד שיהיה שיצון איום.

ואולי גם וערת חקירה.

ורך לאלון מורח שוממה. חולשת על פני מחבה פליטים שנפש חיה לא גראית נו, מתעקלת ליד איזור תעשיה בלתי מרשים ומעפילה לישוב וילות גדול. מי שזוכר את המסוקים שהביא שרון כאותו חורף כוצי, יכול רק להתפעל מהשוני, מהפיתוח. אכל אין אנשים כין הכתים. כנראה כולם נמצאים כעבודה.

מאו הביקרה אלון מורח הטפה עוד ואפטות". אומרות רותי חבה, "אחר, יוסי שמרן, קיבל גרון נראש כשוק של שכם. אחר כך היו יריות על אומובוס של הישוב, ואו כא פקרה ביתא, ותרצה פורת ז"ל מתה".

נסים חבה אומר שמשפחת פורת מתגורות כסמוך, ואין כין שתי המשפחות קשר רם ירק קשר של שבנים", הוא אומר כשקט. הוא גם לא יודע אם (המשך בעמוד 20

בית המזגן 🍇 🛒

TED 201 TOUGHTAIN היחידי בעל דגם עד 3 כיים - צריך מיזוג נכון ובזמן יפה וחדשני וקונקורד - מזגן אויר במבחר דומים מ-1/4 - 3 כיים. בכל כיים, רשת בית המזגן הקונקורד - מזגן אויר חדשני מצוייד במדחסים אמריקאים בעל וקונקורד חינו בעל חמידות 20 טניפים ברחבי הארץ עומדים חקומפקטיות ביותר. עוצמה ועמידות למשד זמו. לרשותך, במבחר מזגנים של י**קונקורד** יפה במיוחד, משתלב חחברות הגדולות, שירות מקצועי באופן מושלם בסלון, בחדרי ואחריות נוספת לשירות וחתקנה חשינה וביתר החדרים בבית ובמשרד עד 18 תשלומים - בשיתור מבצע טום לניו-יורק במטום הקונקורד. עם בנק לאומי. החזר חוזשי והוכשים מזגן קונקורד בחודשים יולי-אוקטובר יוגרל כרטיס טיסח חלוך ושוב ממוצע - 69 שיירו לכל 1,000 שיירו, ולוחון לניו-יווק במטוס חקונקורד. יונים ליו-יודק במטוס הקונקורד. יונים תערך ב-20.10.88 במשרדי ההנחלה בנוכחות רואה החשבון של החברה שנומור ריבית חודשית החל מפריים +

1.25% מותנה בביטחונות כמקובל

"אני רוצה להיות בטוח מאיזו משפחה בא הרוצח ואז יבוא הנקם. אתה אומר שזה יחזיר אותי לכית הסוהר? נכון, אבל הפעם זו תהיה ישיבה בכיף, על משהו עקרוני, לא על סחר בסמים או משהו כזה".

Bipealo 8

שמחה'לי

שמחה בהן ויוטף שידעובטקי. הילדונוצ מאוד עקיבא והוגעשיין העשיוי מצרפת. הוא היה האיש שעיצג את אישיותה, היא היתה זו שניהלה בשבילו הכל. יש מי שאומרים סיפור סינדרלה, יש שמדברים על השתלטות. והיא מדברת על קשר חזק. בת 18 פגשה אותו ולא התכיישה להתקרב לאיש החשוב, שהזמין אותה לעבוד אצלו. לחתונה שלה עם איל הון אמריקני, נחן לה כמתנת נישואין את הווילה שלו בקיסריה. וגם בסוף היא היתה איתו, כשאמר שחבל על הזמן ומאוחר מדי לנסוע לבית החולים.

מאת סימה קדמון

ידלובסקי מת בורועותיה של שמחה'לי. "שמחה'לי", אמר לה, "את צרקת. את ירעת". בצרפתית ריבר אליה. כמו תמיר. והיא ראתה בעיניים שלו שהוא מבין, שהוא יודע שזה הסוף. כמה רקות קודם היא אמרה לו: "יוטילי, מוכרחים ללכת לכית ועלים", והוא אמר: "שטויות, זה שום רבר", וקם והגיף זרועותיו באוויר בתנועות רחבות, מנסה למלא את חורו כאוויר. ואו היא ראתה משהו חדש בעיניים שלו. אולי הלם, אולי פחר. ווא, היא אומרת, שהיה עולה לכל טיסות הניסוי של המנועים שלו, כדי שאם עשה איזו טעות בתכנון, יהיה הראשון שישלם עליה. הוא – בפעם הראשונה

שמחה שטרן, לבית כהן, לא היתה איתו לכר. אז, כרגעיו האחרונים, היתה שם גם אחותה, ציפי סייכנר, שהיתה מוכירתו של שירלובסקי בחמש השנים האתרונות, מאו נישאה שמחה ועברה לניוייורק. והיתה שם גם אורה ברישים, בת הדורה של שמחה וציפי, שבארבע השנים האחרונות, מאו שהשתחררה מהצבא, היתה לידו כל הומן. אורה, שהיתה בשכילו, אומרת שמחה, כמו אוויד לגש ארבע פעמים נסעה אורה ללמור בניו־יורק, וככל פעם הוא קרא לה לחזור. ביקש

, ממנה שתבסיח לו שלא תעווב אותו עד שימות. "אם הוא יכול היה להביע משאלה, ולהגיד איזה אנקים היה רוצה לירו ברגע מותו, אני בטוחה שהיה רוצה אותנו. את שלושתנו, אותי, את ציפי ואת אורה".

שתי בנות יש לו, לשידלובסקי, שנישא פעמיים לנשים לא יהוריות, ומשתיהן התגרש. יש לו גם נכדים ונינים. אכל כשמת, החקשרו אל שמחה כהן, בשעה שחיים אחר חצות, שבעה ילדים ישראליים, ששוהים בחופשת הקיץ בקייטנה בניו־יורק. התקשרו ופרצו בככי. ביקשו שיחזירו אותם לארץ, ללוויה. 20 רקות דיברה שמחה עם כל אתר מהם. שיכנעה אותם שסבא יוסי'לי היח רוצה שישארו שם. הוכירה, שאמר להם שהוא ככר כן 92, שתוא עייף. והם בכו. התחננו. הילדים של יאנוש ברגל, שכן של שירלובסקי וחבר קרוב, הילדים של אחותה של שמחה והכת של דן ויידל, שכן.

ילרים בגית ספר תיכון, שהיו מתחלפים ביניהם וישנים איתו כל לילה כתקופה האתרונה, כי (חמשך כעמוד הכא)

118126210

פחרו להשאיר אותו לכד. אשתו של יאנוש היתה והוא אהב את כולם. היא חושבת. צריכה להתייצב שם כדי להרגיע את הרוחות. אז איך את יכולה להסביר את זה"? שואלת שמחה "הרי הם רס ילדים. אבל תשאלי אותם, והם יגידו לך שוה היה סכא ארם בודר. אף אמר לא העיז ליצור איתו קומוניקציה. שלהם. מגיל ארבע הם באים ל'סכא עם האווירונים'. לא העיזו לשאול אותו איך היה היום שלך, מה שלומך, יושבים לו על הברכיים. מקבלים ממנו שוקולד. הם מה איתך. הטבעיות שבאה מהמשפחה שלי, מההורים, חשבו ש'טורכו־מַכּה' זה כית חרושת לשוקולר. הוא היה מהאחים והאחיות, הפשטות הואת, זה, אולי, מה ששבה מדכר איתם בעברית. מלמד אותם לאכול קוויאר את לבו. הוא היה אומר שהמשפחה שלו זה משפחת ר'סומון פומה'. הוא היה נוסע לקחת אותם מבית הספר, הם היו הולכים לשחק איתו גולף. אהבו אותו כמו שאוהבים סכא. אולי יותר. ובשבת הראשונה, אחרי ארם בודר. עם כל האימפריה שלו, הוא היה אבסולוטלי שנפטר, הם הלכו שם, בקייטנה, לכית הכנסת. הילדים בודר. והברידות הזו נעלמה כשהכיר אותנו. אלו היו של יאנוש אמרו עליו קדיש. וכל הילדים בקייטנה ראו שבעה ילרים כוכים, והתאבלו יחד איתם".

> אני מבקשת משמחה שתסכיר לי את הקשר הוה. שהתחיל לפני 20 שנה. הקשר בין יוטף שידלוכסקי, תעשייו וממציא. אחר מעשירי אירופה. לכיו משפחת כהן, שעלתה לפני 30 שנה מקובלנקה שכמרוקו, למעברת אור־עקיבא. את מערכת היחסים בין שמחה כהן, כת למשפחה מרובת ילדים, אז, בערך כת 20, לבין מהנדם המכונות הגאון, שנולד כפולין, המציא את המנוף ההידראולי ועוד כ־360 פטנטים אחרים, אז כן .72 את הקשר שלו עם ציפי, הנשואה לגינקולוג צרפתי ואם לארבעה ילרים. את הקשר עם יוני, כן התמש, הכן של ציפי, ועם אורה, כת 24, כת הרורה.

"אני לא יורעת מה, להגיר על הקשר הזה. אני לא חושכת, שמישהו מכין אלה שמכירים אותנו, שהכירו אותנו, יכול להסביר את זה. זהו קשר חד פעמי. קשר לא מובן, שפשוט קרה. לא משהו מתוכנן. אני לא בטוחה שאם היינו רוצים לעשות אומו – הוא אכז היה נעשה. זה פשוט התרחש כצורה ספונטנית, כטבעיות

"האיש הגדול המיוחד הזה, שכולם קראו לו 'מיסייה פרזידנט' היה אדם בודד. הטבעיות של המשפחה שלי היתה אולי מה ששבה אותו"

ואחר כך היא אומרת: "אהכתי אותו, הערכתי אותו, הערצתי אותו". ושותקת. ואו: "אהכתי אותו. וראגתי לו עד היום האחרון שלו. הוא היה המורה שלי. האופקים את האישיות שלי. הוא הרחיב את האופקים שלי. אפשר גם לשאול", היא אומרת, "מה אנשים צעירים אחרים מצאו כו. יאנוש, שהיה מדכר איתו שעות, ועור הרבה אנשים אחרים. מה כל אלה מצאו באדם כן 92? עם כמה אנשים כני 92 יאנוש מוכן לרברו אכל זה היה אדם עם ראש בריא, צעיר. שהתנהג כמו איש צעיר. כשהיינו הולכים לשחות, הוא תמיד התעייף אחרון. כששיחקנו גולף, נשברנו חמיד לפניו. לא עמרנו בקצב שלו.

"זה איש שלא ידע מה זה רופא עד לפני חמש שנים. שכשקיבל שפעת, היה שותה חצי בקבוק וודקה, כתרופות. אוויר צח, ראש בריא ועבורה פיסית, בזה מדשאות הגולף. "מרסי", אמר שידלוכסקי, וחיא אמרה, הוא האמין, ואת זה עשה ער היום האחרון. אפשר היה לדבר איתו על כל נושא בעולם. תמיד היה מקשיב, אמר שאגי בחורה מעניינת. וזהו". רוצה לרעת את כל הפרטים, ורק הפרטים הרלוונטיים. ואו אומר את דעתו. מה הוא היה בשכיליו סבא טוב. י באור־עקיבא. כת 19 היתה כשמונתה לתפקיד, היו לה, אכא טוב. חבר טוב. יועץ טוב. מדריך טוב. ואותן דבר היא אומרת. רעיונות מהפכניים בנושא חינוכם של בני יגידו לר גם ציפי ואורה".

> אני מנסחת שוב את השאלה. מה, לדעתה, הוא מצא בהן, כבנות משפחת כהן, מה היה חסר לו, ליוסף שידלובסקי, שגדולי עולם התרפקו על דלתו, שהיו לו בתים כרחבי העולם, שניהל עד יומו האחרון מפעל ענק בצרפת שמעסיק כחמשת אלפים עוכדים ו-12

> > Bipealo 12

"תכיר בבקשה - שמחה כהן". "קומון"ז שאל

"האיש הזה", היא אומרת, "האיש הגרול הזה,

שירלובסקי. שמחה חזרה על השם. אחר כך ראתה מסוק נוחת. ואנשים חשוכים יורדים ממנו. שירלובסטי ישב איתם באיזה פינה במלון. היא עברה ונופסה לן בירה. הוא קרא לה להתקרב. "תוכירי לי איך קוראים לך"? היא הזכירה. שנתיים אחרי זה, באמפיתאטרון בקיסריה, ראתה את שירלובסקי, כשורה הראשונה, מרבר עם גולדה מאיר. "אגי מקווה שיוכור אותי", אמרה לכת דודתה, וירדה כריצה למטה. "בונסואר", אמרה. "תוכירי לי"? ביקש. הזכירה. הוא ביקש שתראג לו לקארי (נער שנושא את כלי הנולף). היא מצאה נער מאור־עקיכא, אמרה לו לבוא נקי ומסודר. להתנהג כנימוס. בארכע אחר־הצהריים התייצכה איתו על שאם יצטרך עוד משהו, שיתקשר. "הוא הורה לי שוב.

הנוער. "רציתי להוציא אותם מהמקום. שילמדו בתוך הווי של מעברה. לקחתי את עצמי כרוגמא, אני סיימתי תיכון מחוץ לאור־עקיבא. אם הייתי נשארת לא הייתי מגיעה לשום דבר. רציתי שהילדים יתמודרו עם החברה הישראלית, כמו שאני עשיתי. ולי הרי מעולם

אלף קבלני משנה ב־124 ארצות, שכולם אהכו אותו

המיוחר הזה, שכולם קראו לו 'מיסייה פרזידנט', היה כהן. לילדים של אחותי אמר, שהוא הסכא שלהם. הם האמינו שזה הסבא שלהם. כן", היא אומרת, "הוא היה השנים הכי יפות שהיו לו. פה, איתנו. החמימות, האהבה, הראגה שהרעפנו עליו. לא, הוא לא דיבר איתי על זה. הוא תמיד אמר שאין לו זמן לפטפוטים משעממים. אכל אני בטוחה שזה מה שזה היה. החום. האהכה. ואולי", היא אומרת, "אולי הקשר ליהרות, לארץ ישראל, שהגיע אליה כליכך מאוחר. הוא מצא כאו משפחה. משפחה יהוריה וחמה. הוא אימץ אותנו ואנחנו אימצנו אותו".

שפחת כהן נחשבה בקובלנקה למשפחה אמירה. האב היה סוחר, בעל רשת חנויות למוצרי חשמל. היו להם משרתים, מכוניות, בית מפואר. עם גל האנטישמיות ששטף את

כשהיתה בת שמונה ישבה על שפת הים. תיירת ריין־נורדמן, כת למשפחה יהודיה עשירה מאר משווייץ. למר וגברת ריין־נורדמן לא היו ילדים. הם התאהכו כשמחה. והחליטו לאמץ אותה. היא היתה נוסעת אליהם לשווייץ, מתגוררת בארמונות מפוארים, מכלה את חופשותיה כז'נווה. הם מימנו את לימוריה באוניברסיטה, קנו לה את המכונית הראשונה שלה, את הווילה הראשונה שלה בקיסריה. "היום", היא אומרת,

כאותה תקופה ניהלה את מחלקת החינוך בפנימיות. רציתי להכיר להם עולם אתר. שלא יתבשלו

מרוקו החליטו לברוח. כנופיה ערכית הבריחה את אבא ואמא כהן ותשעת ילריהם לספרד. משם המשיכו דרך ניברלטר ומרסיי היישר למטברת אוריטקיבא. מצכם היה גרוע, אומרת שמחה, אכל אביה עשה הכל כרי שיהיו שבעים.

ניגשה אליה ושאלה אותה שאלות. זו היתה הגברת "אני מבקרת אותם הרבה. אכל עכשיו בעמדה שוחל".

את השם שירלובסקי שמעה לראשונה כשעור אזרחות. דיברו על העשיר חצרפתי הזה, שיצא נגד האמברגו והקים מפעל גדול למנועים כבית שמש. כשהיתה כת 18, התארחה עם משפחתה המאמצת במועדון הים התיכון בקיסריה. הם ראו את יוסף שירלוכסקי, וניגשו לומר לו שלום. דיברו על הים, על מוג האוויר, והכירו לו את הגברת הצעירה שעמרה

השטח הענק הזה. כית אחר יהפכו לכית אורחים. הרי הכית שלהם, בחורשיים שהם כארץ, מוצף תמיר מטעם חרות. היא הסבירה לו שהיא לא עושה את הה שלה. שהיא מאמינה שרק אחת מבפנים תעשה את המהפיכה. שאסור לה, כאחת שיצאה משם, לוותר. כמה שנים אחרי כן היא תאכק ככתי משפט, כרי להוכיח שלמרות שהיא מתגוררת בקיסריה, היא עדיין נחשבת לתושכת אור־עקיבא. היא תגיד, שכמו שלחוש תל־אכיב יכול להיות גם כית בקיסריה, והוא עדיין נחשב תושב תל אביב, זו גם זכותו של חושב

לא היתה כעיה. רציתי שגם הם יראו עולם אחר".

לקנות בית בקיסריה. ער אז, בתקופות ששהה בארץ, "שירולבטקוי למשמחת שלי 77.00053 לי. כל מוד שביקשתי קיבלוצי ממנו אני שבעה

> שמחה, עם בעלה, סטולי שטרו. במצלום הקטו –

יוסף שידלובסקי ז"ל. "אני גשואה למישהו הרבה יותר עשיר משידלובסקי. ולא בגלל שהוא עשיר. אבסולוטלי נוט".

"1055

שהגיעה. "מה את בשבילו"? שאלו, "את כטוחה שהוא הזמין אותך־ז היא לא השאירה להם שום מקום לספק. הם סעדו לבר. אחריכך הצטרפה גם מנהלת המלון. זה היה בערב שלפני ערב יום כיפור. מנהלת המלון אמרה שיפח מאוד להיות בירושלים ביום כפור. למחרת נסעו שלושתם לירושלים. "אחרי 50 שנה", אמר להן, "אני חוזר לאותו מקום. בריוק באותו היום. אלא שאז אכלתי

האם עם ביצים, והיום אני צם". הם חלכו לכית כנסת בעיר העתיקה. שירלובסקי פרץ בבכי. לא הפסיק לבכות. "הוא היה בוכה הרבה. תמיר ברבגים שהיו קשורים ליהרות, או למרינה, היה מנגב את העיניים. ואחר כך, יותר מאוחר, כשהיה מדבר על המפעל כבית שמש, היו לו דמעות בעיניים. שנים אחרי שאילצו אותו לעווב את המפעל, עוד היה בוכה. מסיכות בטתוניות, אמרו לו. פחרו שכשימות, יוריש את המפעל לכנותיו חלא־יהוריות. מה שהם לא ירעו, זה שהוא כתב צוואה שהוא מוריש את המפעל למדינת ישראל. ומי שלא העכיר את המידע הוה לבנין, עשה טעות איומה, ועוול למרינה. וכמה, כמה

צדעקיבא זה עלה לה הרבה כסף, היא אומרת, אבל

פאל אם היא רואה לפעמים את כגין. היא אמרה,

שנשקרה היא מתכוונת ללכת באותו היום להרצאה

שלו נמצודת ואב. הוא ביקש שתמסור לכגין איזה

ועון שהה לו. משהו בנושא של טרוריטטים. "היסטתי.

נתה לי משונה לבוא אל בגין עם מסר משידלובסקי.

צל יצא ששנינו, מר בגין ואני, עלינו כאותה מעלית.

נשקה. או אפרתי לו. הוא הסתכל עלי ושאל: מאיפה

א מניוה את מר שירלובסקית איך את מגיעה אליו

א מראח לי אלכומי תמונות. לא, לא של

וסטנלי שטרן עם שמעון פרס, שמחה

וסטנלי שטרן עם ג'יהאן סאראת, שמחה

פנידה אבל אין שום ספק שהם מאוד חשובים. היא

פיירעת אותי, בסבלנות רבה, בשמותיהם, ובעיסוק

להם נכיח שלה שבשררה החמישית, היא ממשיכה

לצח, בצורה מושלמת, כמו שתמיד ידעה, גרולי

שלם גם שם הפכה את ביתה למקום מפגש לאנשים

ושנים מאוד. ולהרכה, הרכה ישראלים שמגיעים לניו

לשנפנשה עם שידלובסקי בפעם הבאה, הוא

וטים מעניינים לדכר איתה, אמר. כשמונה כדיוק

היינה נקנלה. ביקשה שיוריעו למר שידלובסקי

מכרים.

שידלובסקי התרשם מאוד מהחתלהכות שלה. הוא

הוא פגע בשידלובסקי". שמחה נכחרה לסגנית וממלאת מקום ראש מועצת אור־עקיכא. מהר מאור, היא אומרת, הגיעה האכזבה. הפוליטקאים שהיו מבטיחים ולא מגיעים, כל התכניות שאי אפשר היה להוציא לפועל. תביורוקרטיה. היא התפטרה מתפקירה, ונשארה חברת מועצה. באותה תקופה הציע לה שידלובסקי להיות איש הקשר שלו, פה כארק, עם מפעלי "טורכו מכה"

"אז התחיל הקשר שלי עם מפעל מנועי בית שמש, עם מפעל 'אורמת' ביבנה, ועם המפעלים בצרפת. שירלובסקי היה פרנט. רורש שלמות. הוא אמר ושצלי ששרן עם ביהאן סאראת, שמחה שבול ששרו עם ביהאן סאראת, שמחה את מה שרצה רק פעם אחת וציפה לכיצוע מושלם. שנד בערי אני לא בריוק כפי שדרש. עבדתי קשה, אבל לא היה רגע משעמם. הבית היה תמיר כמו מטה בזמן מלחמה. תרים טלפרן, תתקשר לשם, תזמיני את זה, תעבירי טלקס להוא. לא חשוכה השעה. הכל היה צריך להתבצע מיר. הוא היה נכנס לאכססה שכולם חייבים ללכת איתה. הוא עקב אחרי כל מה שנעשה במדינה. ניהל את המדינה מתחדר שלו. היה מרים טלפון ונותן לישראל טל רעיונות לטנק המרכבה, יושב עם יאנוש על מפות, שון אותה לארותת שרב במלון שבו התגורר. יש לו מציע הצעות מרהימות שבוע לפני שהפצצנו את הכור העיראקי, שאל קצינים גבורים שהיו פה, למה לא טסים מעל הכור וזורקים מעליו סוכריות. רק כדי להראות

התגורר במלון "דן קיסריה". היא טיפלה בכל תהליך הרכישה. אחרי שקנה את הבית, אמר לה: "קחי את את הבית, גורי כו ונהלי מכאן את העניינים". והיא ענתה: "פיין, למה לא"ז ומהבית הזה היא אומרת, יצרה לו מרכז שכל העולם, ומכל העולם, היו מגיעים אליו. שכל ענייניו העסקיים, פגישותיו העסקיות והחברתיות נוהלו בו וממנו. "לאט לאט", אומרת שמחה, "הוא הפך להיות תלוי בי. הוא האמין בי. נתן לי את כל הסמכות. בהתחלה היה אומר, ואני הייתי מבצעת. אחרי כמה זמן, כבר הייתי מבצעת ורק אומרת לו מה עשיתי. היינו יושבים ביחר, לאחר מעשה, והייתי מדווחת לו. והוא היה אומר – טוב עשית. מעניין ששנינו חושכים אותו

זרק תספרי לי.

יהלתי לו את הכל", היא אומרת. "הוא לא היה צריך לטפל בכלום. כספים, העברות בין בנקים, דיווחים, נסיעות, ארגון פגישות, טלקסים. הכל. אירוחתי פה את כולם. שגרירים, אנשי מדע, פוליטיקאים, מהנרסים, נשיאי חברות גדולות. את כולם אני הזמנתי, אני אירחתי. לכל נסיעה שלו התלוותי. הייתי איתו במרוקו, אצל הנשיא סאראת במצרים, כררום אפריקה, באנגליה. ובכל הפגישות האלה הייתי יושכת לידו. לא בצר. לעולם לא בצר. תמיר לירו. בכל דבר הוא שיתף אותי. הוא האמין כי. כיושר שלי, ברינמיקה שלי. הוא הפר תלותי. הוא לא יכול היה בלעדי. אם שמחה'לי

דבר. הייתי אומרת לה לא שאלתי אותך קורם, אבל

אמרתי לאיש הזה ככה וככה. והוא היה אומר: טוכ

מאוד אמרת". ויותר מאוחר, הוא ככר אמר לה: תכצעי,

להם ששאנחנו מסוגלים להגיע לשם גם עם פצצות". בשנה הראשונה לעכורתה הציעה לשידלוכססי

מטפלת, היה אומר, או אני שקט". שמחה לי של שירלובסקי. היא אומרת – ספור של קשר הזק. יש כאלה שאומרים – ספור של

השתלטות. להגיע אל שירלובקי היה צריך תמיד לעכור את שמחה. זה לא תמיד היה פשוט. במסיכות הקוקטייל, כשהיה מישהו מרבר עם שירלוכסקי, היתה שם גם שמחה. מתרגמת, או חוזרת באזניו על הרברים שנאמרו. כבר שמיעה היה, כתוצאה מניסוי שעשה פעם למנוע. יכולת לצעוק קרוב לאזנו, אבל רק את שמחה הוא שמע היטב. זבערבים, היתה יושבת מולו ומקשיכה להמצאות שלו. "האמת היא, שלא הרנתי כלום", היא מורה, "אכל הקשבתי. זה היה ספוק אדיר כשבילו. הייתי מעודרת אותו. הייתי אומרת לו שוה פנטסטי, ההמצאה שלו. שהוא גאון. כיום שמת הוא הראה לי את ההמצאה האתרונה שלו. גלגל טורבינה שיכול לחסוך 20 אחווים מהאגרגיה".

אני שואלת אותה אם היו רינונים אורותם. היא מופתעת. לא מבינה. אני צריכה להסביר. את יודעת, גבר ואשה. "מעולם לא", היא אומרת. "כולם הכירו את האישיות שלי. אף אחר לא יכול היה להלכיש עלי שום דבר. אנשים שפטו אותי לפי התכונות שלי. לא הרגשתי מעולם חוסר פירגון, רק הערכה וכבור. גם מצר הגרולים. אף פעם לא זלזול. כל מה שעשיתי", היא אומרת, זוקפת מולי אצבע החלטית, "עשיתי עם הכישורים שלי. בגיל 19 קבלתי את מחלקת החינוך באור-עקיבא. הפעם הראשונה שאשה קכלה תפקיד כוה. בלי פרוטקציה, בלי דור שהמליץ עלי. גם כשהתמודרתי בכחירות, אף אחד לא עור לי. וגם כשהתחתנתי עם בעלי. לא חיפשתי בעל מיליונר.

חיפשתי אישיות". שידלובסקי, היא אומרת, עורד מאוד את הנישואין שלה. כל השנים האלח, שיתפה אותו בחייה הפרטיים. הוא תמיר הקשיב, נתן עצות. כשהכירה את סטנלי שטרו, אלמן יהורי מניו יורק, איל הון העוסק בנכסי דלאיניידי, הומין את שניהם לסלון האווירי בצרפת. ההוא ירע שיאבר אותי כשאנשא, אבל הוא כליכך אהב אותי, שרצה רק שיהיה לי טוב". וכשנישאה, לפני פחות מחמש שנים בניו־יורק, הגיע שירלוכסקי לחתונה בקונקורר. כמתנת חתונה העניק

לשמחה את ביתו שכקיסריה "כסף": היא שואלת. "אני כבר ידעתי מה זה כסף. (ממשך בעמוד 20)

13 Klagajo

על הדשא, ליד בריכת השחיה בווילה של שמת

כהן־שטרן בקיסריה, בין הפסלים והצמחיה המטופחת,

מביש שמעון, מאור־עקיבא, מיץ טבעי. עונה על

טלפונים, עורך את השולחן, מנקה את רהיטי הגן. כל

הצוות שעובד אצלה, שמעון ועור ארכעה חמישה

אזרים, כולם מאוד־עקיבא. לא, היא לא הכירה אותם

קודם. בשנים קורמות, כשהיתה מגיעה מניריווק

לארץ, לחופשת הקיץ, היתה מביאה את הצוות שלה

משם. אבל היו בעיות עם השפה, עם הקניות וכל זה, או

היא החליטה לקחת צוות מקומי, וחיפשה אנשים

שעוברים טוב. הם מתגוררים בבית כל השנה. גם

כעשרת החודשים שמשפחת שערן נמצאת כשדוה

החמישית כמנהטן, הם מקבלים משכורת. בטח זו הרי

לא בעיה. הם קנו עכשיו, היא ובעלה, את הווילה

הסמוכה. מתכננים להעביר את בריכת השתיה למרכז

כפעם הכאה שפגשה את שידלובסקי, זה היה על

שפת הים בקיסריה. הפעם הוא זכר. "קומון סבה"ו

"כיין. א וו"ז ועור הרכה שאלות. רצה לדעת הכל.

שמחה רצה אז ככחירות לראשות מועצת אורעקינא

בגלל הפוליטיקה המדינית, אלא כרי לעוור לישוב

"בכל הפגישות ישבתי

האמין בי, ביושר שלי,

בדינמיקה שלי. הוא הפך

תלותי. הוא לא יכול היה

לידו, לעולם לא בצד. הוא

אל"מ (מיל.) יעקב חסדאי, היסטוריון, לא מאמין בגיבורים מהסוג הזוהר ולא במנהיגים שמידותיהם אינן טהורות, שידיהם אינן צחות. בששת הימים קיבל צל"ש הרמטכ"ל, ביום הכיפורים נפצע קשה. האהבה לצבא בוערת בו, ויחד עם זאת נחשב חוגיר ל"תצליף" של צה"ל, לנון־קוֹנפורמיסט "מקצועי", לנביא זעם. יש גם מי שקוראים לו אסטרטג וטקטיקן כושל, ארם שהמרחק בין דיבוריו למעשיו עצום ורב. חסראי אומר שלא חשוב איך קוראים לו, גם לא אם מכנים אותו נאיווי. חשוב איך יקראו לו בעוד עשר שנים, "אם עדיין יהיה כאן מישהו שיוכל להשמיע קול".

מאח עמנואל רוזן צילומים: אירית זילברתן

יקו של יעקב חסראי בארכיוני העתונים אינו עולה באשר החליט חסראי לפרוש מצה"ל, ניסה סגן שר הבטחון על גרותיו. כתבות בורדות, ספורות. בולן, פתות או דאו מרדכי ציטורי לשכנעו להישאר למרות הכל: "אתה תצא יותר, נפתחות בהתנצלות של הכותב – כאן סירב מהצכא, יכתבו עליך חצי מאמר בעיתון – חזוו. איש לא יקשיב בעיתון – חזוו. איש לא יקשיב בעיתון איש לא יזכור", אמר לו. עשר שנים אחרי, חסראי להתראיין, שם הסכים לדבר על הכל, חוץ מאשר על עצמו. חשיפה תקשורתית עם רעלה שמכסה על רווקא לא נשכח והוא כותב ומצוטט בעתונים מדי פעם, אבל | שנתם של אנשים כבר לא נודרת בלילה כשל ביקורתו האכזרית

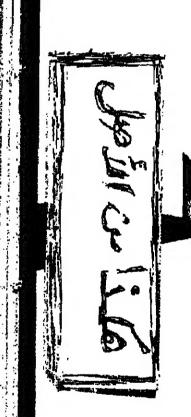
עכשיו, כאשר אלוף־משנה במילואים יעקב חסראי מחליט להסיר את הרעלה ואפילו לפתוח כפתור בחולצה, זה עולה לו היו רבים שחששו מהשאלתו לווערת אגרנט כחוקר צבאי. מוטה ביסורים. מי שפיו, המשלת חיצים בהנהגה, העלה בעבר את גור ניסה להתנגד למינוי. מאותר יותר זומן חסראי ל"משפט חמתם וחררתם של גדולי־אומה כמו משה ריין, מתקשה לענות חברים" בפני פורום המטח הכללי. התריסו כלפיו שהוא פוגע על שאלה אלמנטרית כמו "איפה נולרת?". תשובותיו לשאלות בשמו הטוב של צה"ל. כלפי חוץ, הוטל על האיש "איפול" ככר. האישיות מגומגמות, מתפתלות, פוסחות על פרטים שוליים כמו רוכר צה"ל והצנזורה הצבאית מנעו מהעתונות לפרסם את דברי צל"ש רמטכ"ל כששת הימים ופציעה קשה כיום הכיפורים. ביקורתו, שהורפסו והופצו כין הקצונה הככירה בהוראת שר עניינים "חושפניים" של ממש, כמו מקצועו של אביו ועיסוקה הבטחון שמעון פרס. הציבור לא ידע מיהו חסראי. כאשר מג של אמו, הוא מכקש למחוק מהפרוטוקול. יש גבול להתערטלות החוזה שלו עם צה"ל, ב־1978, הוא לא נקרא להאריך אותו. הרמו היה ברור: חסראי – בצה"ל – הוא מיטרד מזיק ומסוכן.

יעָקַב הסראי רץ לכנסת. לפני יותר מעשר שנים, כשהיה חותך ללא רחם כבשרו של צה"ל כשהצבא עדיין היה בגרר הפוליטית המשומנת והמשוריינת, שבה ליצן מצוייד ב"סטיקר" "פרה קדושה", קראו לו "כביא הזעם". על שוחט פרות קרושות שווה יותר קולות מניתוח אקרמי על עתידנו הלאומי. חסראי אחר, ד"ר עמנואל ולר, אמרו שהוא בסך־הכל דוקטור שלא שכב בכר אינו מאיים על איש. אם בעתונות הוא מוחזק על תקן של מעולם בשרח הקרב תחת אש. על חסראי, שהיה מג"ד צנחנים ספק קוריוז ספק נושא תפקיד האימכא מסתברא, בממה עתיר פציעות, אמרו שהוא אסטרטג וטקטיקן כושל, שהמרחק הפוליטית יתייקו אותו הפרשנים בטור ה"שונות", יחר עם בין דיבוריו למעשיו עצום ורב, שביקר בחריפות רמטכ"לים "ויקטור תייר והרשימה למען האטיר. ואלופים אבל נכשל בתרגילים וכאימונים פשוטים כמפקר גדור

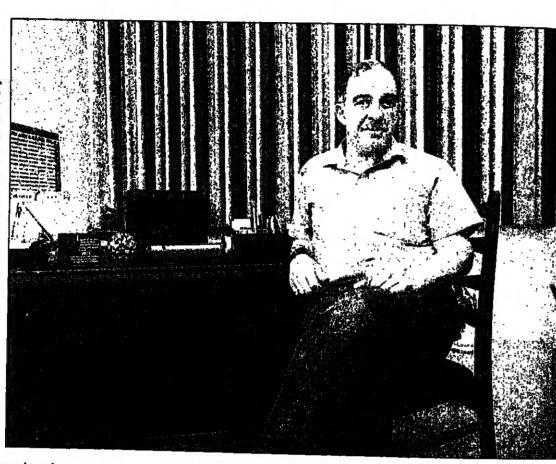
יעקב חסדאי, ראש תנועת לאו"ר: "ישנן היום שתי (המשך בעמוד הבא)

אלא שמה שמזיק ומסוכן לצה"ל אינו מזיז למערכת

פעם זה היה אחרת. כאשר עדיין היה הסראי קצין בצה"ל,

il Magazi

יעקב חסראי: "ישנן היום שתי אמשרויות. ווראשונה: במדינה תהיה קטקטרופת. נחטוף כזאת מכה, שאחריה כבר לא צריך יהיח לשכנע איש שעלינו לשנות דברים מחיסוד. השאלה תיא רק האם בכלל עוד ישארו אנשים להבין את זה... משניח: לנסות ולחשיג, בדרכים דמוקרטיות, הסכמה לאומית רחבת להחלפת המערכת ותפוליכוית וחשלטונית".

לאסרופה נחסוף כזאת מכה, שאדוריה כבר לא צריך היה לשכנע אף אחד שעלינו לשנות את הדברים שתמר. השאלה היא רק האם בכלל עור ישארו אנשים לובין את זה... אפשרות שניה: לנסות ולהשיג, בדרכים ושקיטיות, הטכמה לאומית רחבה לכך שצריך להליף את המערכת הפוליטית והשלטונית.

נוצו מרברים על משחק חוש, על שינוי עשוק מאור. יכול להיות שנצליה לבנות כוח קטן, ועם הומן הארועים בשטח – ולאו דווקא רכרי השכנוע שלנו – יגרנו לכן שהנוח הוה ילך ויגרל ער שיוכל להיות כוח אמושיבי. יכול להיות גם שהציבור הרגוע והשאנן שנ לך שני אחרי הטיוח של המפלגות, ובמקרה הזה למדן ושט לחכות לכך שאנשים יפקחו את העיניים. צילא שערר. אני היסטוריון שחושב במושגים של - אינוריה. לא חשוב אם היום קוראים לי נאיווי חוב אין יסראן לי בעור עשר שבים, אם עריין יהיה מומישהו שיוכל להשמיע קול".

יעקב ועדאי נולד בדרום תל-אביב לפני 50 שנה. הושתלאביב, וצא מרגיש. "לא ליקקתי דבש בילדות, חדים היו אמרים וקשים", הוא אומר, "האצולה יצאה לתונות הצפוניות ואנו נשארנו בדרום, בשכונות מין תעוכת של עיירה יהודית גלותית ושיכון לה המות התושבים בררום היו אנשים שהגיעו ליאל נגלל מצוקה, לא בשבילי האידאולוגיה. הם מודו בנלות, אלא המשיכו לחיות אותה כאן

אני מעולם לא כותי לגלות. תמיר וזוחרתי את מועים שלי שלא יתנשאו על הגולה, שלא ידכרו יותר אנחנו לא טובים יותר שוחוים כנולה, לפרוח שצריכים היו לבוא לכאן טל יבור המשלי שצרנסקי כדי שכולם יכינו זאת. שלם לג השתי שכקצין כצותנים אני טוב יותר מאכי

למני. זם היו סוכים לשעתם, ואני לשעתי". ומדאי אינו חש הדרת כבוד בפני הצבר השווף, של שנו טיפורי בבורה על מעלליו של הצבא הטוב ליחר נעולם אינם עושים עליו רושם. "התבייסתי לוון 50, לנחיל הסוצנה, ושם עשיתי את רוב לחל, הא אמר, שרחתי לצירם של אנשים שהגיעו שריכן לעמרות בכירות. דן שומרון, למשל. לכן יש שיפוט בלתי־משוחדת לגבי הכישורים

הטעם התוסס של הטבע

אום אי יודע לשפוט סיפורי עלילותי. לפראי קרע שהוא חשור בתמהונות, ברון לשמת אנל כמקום להתגונן כפני הטענות האלה

- הוא מעמיד מול המבקרים והלועגים עוברות קשות אפשרות. אפשרות ראשונה: במדינה תהיה שלא כמו התמהוני המצוי, הבונה את התאוריה שלו בספירות עליונות לא נתפסות, דמיוניות, בלתיימוחשיות. הסראי משכנע אותך שהוא בסך הכל אחר מהחברה, שהוא היה לירם, ראה אותם ברגעיהם וזמביכים. שאי־אפשר למכור לו לוקשים. שרגליו בקונצנזוס, ורק ראשו פנה לכיוון אתר. "אני בטוח בצידקתי", הוא אומר, "ואם אתם רואים כי תמהוני או קוריוז – זאת יכולה להיות רק הבעיה שלכם".

כך, למשל, איש לא יספר לו שישנם הבדלי מנטליות והשקפות-עולם בין הימין לכין השמאל בארץ הזאת. שאחר כוחני – והשני רוחני. כולם, הוא אומר, אותו דבר. גוש אמונים ושלום עכשיו. הוא, חסראי, ראה אותם בחיוולדם, ואיסה אם לא כגרור 50. "ראיתי שם שתמוצא שלהם משותף וההשקפות הרעיוניות שלהם עוצבו על רקע דומה", הוא אומר, "כולם היו חיילים שלי וכולם הושפעו מרוח היחידה 101. כולם הושפעו מהכוחניות, ששורשיה אינם בנולה הפולנית ואינם ברוויזיוניזם, אלא דווקא בתרבות של עמק יזרעאל. גינוני הטקס והמיליטריום של בית"ר היו אופרטה בהשוואה לתרבות הכוח שצמתה בעמק, כתוצאה מההכרות המעשית עם הערבים. הגיבור של כולנו היה מאיר הריציון, וכאשר אני מקשיב היום ל'שלום עכשיו' אני לא יכול שלא לומר לעצמי בחיון: אלה אנשי מלחמה מחוששים. עולמם הרוחני הוא עולם

של מלחמה. תראה רק כמה שהם גאים בררגותיהם". לא רק אתם טועים, אם למקרא רברים אלה קיטלגתם את תסראי בין יובל נאמן לבני קצובר. גם תברי מפלגתו של נאמן טעו באיש כאשר קראו לו להמנות עם צוות המייסרים של 'התחיה'. תסראי סירב, גם משום שבורכו הנוךקונפורמיסטית צריך היה תמיד להיות סולל ומורה חדרך, לא זה שמצטרף אליה, אכל בעיקר מפני שהוא מגנה את דוכן של כל המפלגות בארץ, ובראש וראשונה אלה מהימין, הקושרות אידאולוגיה ורחשי לב למריניות ולמציאות.

"עוצמה אמיתית של אומה אינה נתדרת באנשים התבריקים והזוהרים, אלא באנשים האפורים, שונערכת הערכים והגוסר שלהם היא חוסננו האמיתי".

"אנחנו צריכים לחזור למימרים האמיתיים שלנו",

בהתרפקות נוסטלגית קלה שיכולה להעיד בכל זאת על נטיות לב מסויימות. כך, למשל, כאשר הוא מספר על מסע ההלוויה של יואב ראו את הארון העטוף ברגל, הפסיקו את העבורה, ומבלי שמישתו הורה או אמר להם הסתדרו בשורה ועמדו בדום מתוה תחושת השותפות הואת היתה אנ

חסראי מהרהר, עוצר לרגע בשטף הריבור, אבל בארסיות את כל המתגעגעים המקצועיים למה שהיה פעם, "הבעיה של המערכת הפוליטית שלנו", הוא אומר תוך התעשתות מחגלישה הקלה, "נעוצת ככך שהיא מנסה – בחוסר הצלחה מרחים – לשחור את חימים ההם, במקום להתמורד עם ההווה ולהתכונן לעתיד. מחפשים תשובות בעבר. אחר מדבר על חורה לערכי חעבורה ומצטט את א.ד. גורדון וברל כצנלטון, ומנדל' ומצטט את טכנקין והרב קוק".

אומרים על חסראי שחוא נהנה להרגיו, לדרוד על (חמשיך בעמוד חבא)

17 Biagaio

הוא אומר, "אנחנו לא אימפריה, אנחנו מדינה קטנה שנאבקת על קיומה. זמאחר שאיננו אימפריה, אין אנו יבולים לקבוע עובדות סופיות בעזרת מלחמה, כפי שאיננו יכולים לשגות באשליות של שלום. הערובה לקיומה של אומה קטנה כשלנו היא תוכמת הממשלה, ונחישות ההחלטה של העם. כפי שאנו צריכים להיות מוכנים לצאת למלחמה, כך עלינו לחתום על הסכם נסינה משטחים, אם נצטרך. עלינו לחתום על הסכם שלום גם אם נדע שהוא לא יכיא שלום, מפני שאין לנו ברירה אלא לחתום. אסור לוותר על האפשרות. שלום איננו התנאי לנסיגה. חוסר הברירה חוא התנאי הזה. מריניות היא תימרון, ואני מתנגד לנסיון לכבול את המריניות בשיקולים איראולוגיים. אם המערך קובע מראש שהוא לא יצא למלחמה, או הליכור מתחייב שלא לסגת – אכד כושר התמרון. זו היתה גדולתם של בן-גוריון, איש תנועת העכודה, שיצא לקשות שבמלחמות ישראל, ושל בגין, איש בית"ר, שמסר את

סיני – ושניהם עשו זאת בניגוד למצע, בניגוד לאיראולוגיה". עיתים, כמעט מכלי משים, חוטא חסראי שחם, מפקר גדור 202 של הצנונים, שנהרג בפעולת סמוע. חסראי, סגנו באותם ימים, נסע עם משמר הכבור, מלווה את גופת שהם בדרכו האחרונה. "בדרך" - הוא מספר - "חלפנו ליר קבוצת פועלים שעסקה בסלילת הכביש. כאשר הקומנדקר התקרב אליהם והם

העוצמה שלנו. איברנו משהו מאו". או מסיר מעיניו את ענן הנוסטלגיה וממהר לתקוף והשני מרבר על התנחלות בנשימה אחת עם 'חומה

(המשך מהעמוד הקודם)

מוסכמות, לרמוס את מה שנחשב כמקובל וכמוכן מאליו. כמפקר בצה"ל, חשר זאת מפקריו הבכירים לא פעם ולא פעמיים. בטקס פתיחת גן זכרון לחללי גדוד 202 הבחין חסראי, או סגראלוף צעיר, מפקר הגרור, ככך שהאח"מים והמכובדים למיניהם הושכו על ספסלים, בעוד "העם הפשוט" - במקרה הזה כני המשפחות השכולות – מצטופנים על הרשא. כרכרים שנשא בטסס היישיר חסראי מכט לספסל הבכירים ואמר: "הגיבורים האמיתיים כאן הם אלה שיושכים על הרשא, לא על הספטלים".

"חסראי' אומר כי בכל אשר עשה תמיד "ציפצף" על תגובות הממונים עליו. "השופטים האמיתיים שלי הם החיילים והקצינים שתחת פיקורי", נהג לומר. עם זאת, לא היה החבר של פיקודיו והציב בפניהם דרישות שנראו לעיתים מוגזמות גם לקשוחים שבמפקרים. הוא סלר מכל נסיון לפנק את החיילים, העביד אותם כפרך וסימץ מאוד בשעות השינה שלהם. "אני זוכר" – הוא מספר – "שכסוף אחר הקורסים שהעברתי בכית־הספר לקצינים כינסתי את הורי הצוערים, התנצלתי על מה שעשיתי לבנים שלהם אבל הסכרתי את השיקולים".

כמקביל, גם מעצמו ררש חסראי מה שמעבר למקטימום. במלחמת ששת הימים, כסגן מפקר גרור 202, נפצע בקרב על עזה. כדורים ורסיסים רבים חדרו ליריו, לרגליו ולראשו. אפילו כלשון היכשה שהוא שומר לסיפורים אישיים שכאלה, לא יכול חסראי שלא לומר: "יצאתי מזה חי בחסר". כאשר שב אחרי שנה לצה"ל, עם חוסר תחושה בכמה מאצבעות היריים ובלי פיקה כברך, ומונה כמפקר גדור 202, היו כולם כהלם.

"לולישהו עוד יש ספק שהריקבון בתערכות הגדולות, כמו מערכת הבריאות, הגיע גם למערכת הבפחון? שכולנו נרגיש אח זה בתלחתה הבאה?".

חטראי מודה שהכריח עצמו לחזור מהר, שהאהכה לצבא בערה בו. הוא לא מספר על הציון־לשכח שקיכל אחרי המלחמה מהרמטכ"ל רביאלוף יצחק רבין על גילוי אומק־לכ ומנהיגות. וכך נכתב שם: 'כיום ה־5 ביוני 67', על־יד עזה, נפצע רס"ן חסראי יעקב בשתי ידיו ככדורים. נחכש והמשיד לפסד על הדרגים של הגרור. נסצע עוד פעם כאש מרגמות, אך המשיך לפקר על פינוי הפצועים וארגון ההתקפה ההיקפית. דיוות למפקד הגדור ולמפקר החטיבה על מצבו ונשאר עם הכוח שמונה שעות כעודו פצוע, עד שפונה".

את מלחמת ההתשה עבר חסראי בתעלת סואץ כמפקד גדוד 202. הוא אומר שהיתה זו התקופה הקשה ביותר כשירותו הצבאי, ומרכר כלשון כוללת על "שחיקה נוראה" וחיילים שלמרו את מושג ה"מחיר" בורך הקשה. מתנגריו רואגים להזכיר שכאחר המקרים איבר כמארב שלושה־עשר מחייליו.

חסדאי: "אני זוכר את הפעם השניה בה ירדנו לתעלה. ער או, היינו יוצאים לקרב מלאי רוח לחימה ורצון להתנגש עם האוייב. בפעם הואת ישבתי עם כמה בהם היה מפקר בבית-הספר לקצינים. או אמרוו מהסמלים ופניהם היו קודרות. שאלתי אותם: 'מה קרהז "שיוציא את האגרגיה שלו שם". במציאות שאחרי אתם לא רוצים להילחם עם המצרים? והם ענו ליו 'כן, מלחמת יום הכישורים, כבר' לא נמצאו "לארג'ים" אבל אנחנו כבר יודעים את המחיר.' מלחמת התתשה כאלה. חסראי היה אומר לחיילים: "סגנון החיים היתה תחילת תהליך ההתבגרות הלאומית שלנו, הבזבוני והראוותני הביא לכך, שפטירי ציבור ברמות שהגיעה לשיאו במלחמת יום הכיפורים. מה שחשו הככירות השתמשו לעיתים במעמרם ונסמכותם כרי אותם סמלים בגדוד שלי, חש העם כולו אחרי המלחמה . להתפרסם ולקיים אורה חיים פורני. כתוך כך ראינו גם

ונושאי מתאת לא מעשים, אך מכולם זכה חסדאי לחיות לראות סביב הממקדים שיובילו אתכם לקרב, פועלים המצליף העיקרי כצה"ל. מבחינת זאת, מלחמת יום ואנשי רות - או בדרנים ופרסומאים:" הכיפורים רק חירוה את נסיותיו הסכעיות להיות בא פעם ולא פעמיים נקרא חסראי לבירורים אופרויציונר מבית ולכפור בעיקר. אומרים שעור נוסבים כלשנת הרמטכ"ל. אחר הבירורים האלה נשא בתחילת המלחמה, כאשר ישכ בחרריהמלחמה של אופי של "משפט חברים". מוטה גור תקף את הקצין

- Bipealo 18

אמר בקול רם את שחשב על תיפקורם של שמואל גורודיש וחיים ברדלב.

אחרייכן, בחלקה השני של המלחמה, פיקר חסראי על גרוד מאולתר שנכנס לקרב הרמים כעיר סואק. "נכנסנו ובקושי יצאנו", הוא אומר. הקרב הזה שימש לו, לדבריו, לקח חשוב. "כל הומן טענו שהבעיה של צה"ל במלחמת יום הכיפורים היתה ההפתעה. אבל הנה, בסואץ לא היתה הפתעה והקרב היה כולו כשלון נורא של צה"ל. כשלון שגבע מתכנוז ומגיהול סרב לקוי".

חוץ מלקחים אישיים, היה בסואץ סיפור נוסף שיכול להיכנס אולי לספרי החינוך של צה"ל. תסראי מספר אותו כחוסר רצון כולט: "עלינו על מארב, אבל ברגע שהמצרים הרימו ידיים - נתתי פקודה להפסיק את האש. כולם הפסיקו לירות, כשלפתע התברר שאחד המצרים החביא רימון בכף היר. הוא זרק אותו לעברי, הרימון התפוצץ וחטפתי רסיסים ככל הגוף".

כאשר חור לצה"ל אחרי שנה, נקרא חסראי להיות חוקר צבאי בוועדת אגרנט, שהחלה או בהכנת הדו"ח השני שלה – זה שעסק בהיכטים הצכאיים של מלחמת יום הכיפורים. האיש שהמליץ על הסראי היה חיים לסקוב ז"ל, אחר מאותם אישים שהוומנו להרצות בקורסים עליהם פיקד חסראי בבית־הספר לקצינים. המתנגדים היו רבים. ביניהם מוטה גור. אכל חסראי החל לעבוד וכתב דו"ח מפורט כן 1800 עמודים. "הרו"ח הוה", אומר חסראי, "קבור עד היום עמוק כארמה, והמערכת הפוליטית כולה, כלי הכדל מפלגה, מרגישה שמוטב שיישאר שם".

בארכע השנים שחלפו מסיום כתיכת הרו"ח וער שנאלץ לפרוש מהשירות, גרם הסדאי כאבייראש רכים לפיקוד הבכיר של צה"ל. הרגישות לביקורת היתה גכוהה, הפצעים היו עדיין פתוחים – וקשה היה לקבל תופעה של "אחר משלנו" שמצליף ללא רחם וחותך

זה החל במכתב ששיגר לשר הכטחון שמעון פרס, מכתב שסיכם פתות או יותר את לקחי 1800 העמודים. חסדאי כתב לפרס כי הליקויים העיקריים שהתגלו בצה"ל הם תרכותיים וערכיים, וכי אם לא יופקו הלקחים הנכונים – עתיר ישראל כסכנה. "...נוכחתי לדעת", כתב חסראי לפרס, "כי

המשטר של שרירות לב, שפשט בקרב הקצונה של צה"ל, גרם כמישרין לירידת כושר הלחימה של הצבא. הרוגמאות הבולטות לכך הן כתחום בטחון הקשר ועבורת המטה... בשעת מכחן היו אלה רווקא מפקרים בכירים שחשבו כי האסור לכל קצין זוטר – מותר להם. דתוצאה היתה שתוכניות אופרטיוויות ברמות הככירות ביותר הועברו בקשר ללא כל הסתרה ונמטרו לאוייב על מגש... אינני מוצא הסבר להתנהגותם של אותם מפקרים, אלא בזה שבמשך שנים הורגלו לכך שפקורות ונהלים מחייבים את זולתם – אך לא אותם עצמם...".

רס הורה להפיץ את המכתב הקשה בקרב הקצונה הבכירה של צה'ל. אחרי־כן גם הרפיסה הוצאת "מערכות" דברים של חסראי. הפצת התוברת בקרב הצבא נהפכה לשערוריה, החוברת נגנוה, כמפקד בית־הספר למ"כים היה אוסף את תייליו להרצאות כהן מתח ביקורת חריפה על הפיקור הככיר בצה"ל. את תוכן החרצאות היה מרפים ומפיץ בין חייליו.

"שיחות המחנך" של חסראי נודעו עוד מהימים מסוקים של צה"ל חמשיסים אנשי בוחמה לסיורים... "המלחמה הזאת" הוציאה מקירבה נביאי זעם משאיר אני לכם לשפוט אילו הכרים הייתם רוצים

פיקוד הדרום על תקן אחראי לנושאי הצוחה וחייר: הסוור במלים בושות. מולו קם ראש אג'ם ראו, אלוה

סותי ארם ז"ל. והשמיע סנגוריה. יתר החברים כממכיל גמגמו לכאן או לכאן. חסראי: "זה היה מעמר קשה. הוומנתי לשם כעבריין. נאלצתי לשמוע את כתכ האישום נגדי".

זו היתה רק שאלה של זמן ועיתוי עד שהמערכת תפלוט מקירבה את הגוף הזר. גם מי שהסכים עם תסראי, לא ראה בו אלמבט חיוני לצה"ל המשקם את כבורו. חמראי, מצירו, הרגיש שהגיע לסוף הדרך ודתה באופן בוטה במיוחר את הצעת מוטה גור להיוח קצין חינוך ראשי. הכבור להיפטר מחסראי נפל רווקא בחלקו של רפול, זמן קצר אחרי שהחליף את מוטה גור בלשכת הרמטכ"ל. השיטה היתה פשוטה: חוזהו של חסראי הסתיים. ואיש לא טרח לבקש ממנו לחדשו. "בוקר אחר", מספר חסראי, "הגיע יום השחרור שלי. נסעתי לבקו"ם, החזרתי את הרכב והמסמכים, קיבלתי תעודת שחרור, עליתי על אוטובוס ונסעתי הביתה". חסראי לא עזכ כמנצח. גם היום, כאשר הוא מגיע לקטע הזה בחייו, קשה לו להסתיר את הדמעות בעיניים.

כשנים שחלפו מאז שחרורו נהג חסראי כמי שממהר להשלים את כל שהחסיר בשנות השירות. הא השלים תואר דוקטור להיסטוריה, סיים את לימורי המשפטים, לימר היסטוריה באוניברסיטה ופירסם שני ספרים. באותה תקופה גם נולדו לו שישה ילדים. במקביל הקים בתחילת שנות ה־80' את תנועת לאוד ("לב אחר ורוח מרשה", יחזקאל יא), בראשה הוא הגלך עכשיו לבחירות.

"השיכבה התנהי גוחית כולה צריכה לרדת ולהבולה... נתחיל ולחדש. אם תעצור עשרה אנשים ברחוב באובן ולקרי. חראה שיש בהם כאלה שאינם נופלים ואולי אף עולים על השרים שולכהנים כיום".

חשורה התחתונה במשנתו של חסראיו להחליף את כולם. את המערך, את הליכור, את ראשי המערכת הנישאים מעם. "השיכבה המנהיגותית כולה צריכה לרדת מהבמה", הוא אומר, "היא צריכה לודת מבלי שתינתן לה הזכות לקבוע מי יהיו יורשיה. נתחיל מחרש. אם תעצור עשרה אנשים כרחוב באופן מקרי, תראה שיש בהם כאלה שאינם נופלים ואולי אי עולים על השרים שמכהנים כיום. לא תהיה שום בעיה למצוא להם מחליפים שוכים מהם". חסראי מדבר גם על צהיל ומערכת הבשתון.

"פולארד, פרשת השב"כ, אירנגייט, הלביא – מה כל אלה אומרים לדז זו הרי התפודרות מושגי האמינות של הצכא. כשאנחנו מדכרים על הצכא הרשב של ררייפוס, על מה אנו מרברים: בריוק על זה הרי היה כאן לפני שש שנים מחרל גרול – מלחמת לכנון. מלחמה שהוכיחה שגם הצכא חורק. כולם דנו על המוסר ועל סברה ושתילה, אבל מישהו מוכן היה לדון על רמת הצבא כפי שהשתקפה במלחמה הואת? למישהו עוד יש ספק שהריקבון נמערכות הגרולות, כמו מערכת הבריאות, הגיע גם למערכת הבטחות

שכולנו נרגיש את זה כמלחמה הכאה?" חסראי לא סולח למנהיגים, למפקרים. לא פוותר להם. איש אפור שמורהה עם האנשים האפורים. "במלחמת ההתשה", הוא אומר, "למרתי להכיר את האנשים והאפורים. גיבורים מסוג אחר. בקרבות התעלה, הגיבורים האמיתיים היו בעיני ה'ורוירים' - אותם חיילים שליוו את מיכליות המים והאספקה. לא כחבו עליהם מפרים, הם לא שסו במסוסים, אבל כמשך חודשים נסעו יוםריום במיכליות פתחות, תחת הצגוות כברות ובטכנת מארבים. למרתי או את הלקונ עוצמה אמיתית של אומה אינה נמדדת באנשים המבריקים והזוחרים שבשורותיה, אלא כאנשים האפורים, שמערכת הערכים המוסר שלהם היא חומננו האמיתי".

זהו המחיר שתשלמו בחודש אוגוסט עבור מכונת הכביסה המעולה תוצרת גרמניה * פתח עליון, תוף ודוד נירוסטה. * פתיחת מכסה באמצעות לחצן מיוחד. TIG G * תוכנית מיוחדת לחצי כמות הכביסה. ★ תוכניות כביסה מיוחדות לצמר 151 VIII 1711 * אפשרויות לבחירת הטמפרטורה בכל תוכנית וטרמוסטט + טיימר) * יציבות ופעולה שקטה עם 4 בולמי זעזועים מאסיביים. א פאס"מ רוחב × 85 ס"מ גובה × 66 ס"מ עומק. * 20 תוכניות כביסה. וברים העובים אל אביר: שרי יהודית 35, מל' 255332 (03) חיפה: מנ" 514615 (04). להשיו בחוויות החשמל המובחרות, בשקם ובאולם תתצונה של רמפון ת אבינ: שך' יהודית 15, של 2532(10) חיפה: של' 14615(10). לחשין בתויות החשמל המובחרות, בשקם ובאולם התצונה של רפון

את אבינ: שר' יהודית 15, של 25. מני 2532(10) חיפה: של' 14615(10). לחשין בתויות החשמל המובה בן יחורה בנ. אלקטרוסיטי אכן בניתול נותעי, חללתי לה ודרית 16, מעות הוא היישול המובה בין יחורה בניתול בין אישור היישול המובה בין יחורה בין אישור בין שורים אישור היישול המובה בין יחורה בין אישור בין שורים אישור היישול המובה בין יחורה אותר מובה בין יחורה בין אישור היישול המובה בין יחורה אותר בין יחורה בין

שמחה'לי של שידלובסקי

היה לי את כל מה שהייתי צריכה מהמשפחה המאמצת שלי. משפחה מיליונרית. מגיל צעיר היה לי הכל. טיסות, נסיעות כיגוארים, ארמונות, חופשים מופלאים. במקומות הכי יפים כז'נווה". הכסף, היא אומרת, לא שיחק בכלל. "הוא לא עור למשפחה שלי בכספים. רק לי. אירז אם רציתי משהו, קינלתי. כל מה שנקשתי קיכלתי. כמו מהז לא ביקשתי כמעט שום רכר. המשפחה שלי מסוררת לא כזכותו. יש לי אחות שנשואה לעורך רין וחיה באנגליה, את שחי כלונרון, שני אחים שגרים בארצות הברית, ציפי שנשואה לרופא וחיה בקיסריה, ועוד שני אחים שעברו קשה וכנו בתים בקיסריה. אני שבעה מכסף", היא מסכירה. "כסף לא משחק יותר. היום אני נשואה למישהו הרבה יותר עשיר משידלוכסקי. ולא בגלל שהוא עשיר. אכסולוטלי בוט. לא הייתי מתחתנת איתו אם לא היה צנוע, והמ ופשוט ולכבי. אפילו לא תארתי לעצמי עד כמה הוא עשיר, עד שהגעתי לפיפט' אבניו. העולם כולו הית בשוק מהנישואים שלי, ורק אני לא ידעתי למה כאמת הגעתי". וכשאני מרימה, רק קצת, את הגכה, היא אומרת: "באמת שלא. לא היה לי מושג באיזה סרר גודל מרובר".

סטנלי שטרן, תורם גדול למדינת ישראל, הוא ברשימת 300 האנשים הכי עשירים באמריקה. עד שהכירה אותו, היא אומרת, לא רצתה להתחתן. "היה לי טוב. לא הייתי צריכה לבוא עם מישהו למקומות, כרי להצרים את המעמר שלי. היו לי חברים מכל השכבות ומכל המעמרות. כל החברות שלי היו נשואות. אכל הקריורה שלי היתה תמיד חשובה לי".

היא רוצה, היא אומרת, להראות לי משהו. שאולי כך אוכל להבין יותר את הקשר הזה, בינה לבין שידלובסקי. בינו לבין משפחת כהן. בקומה השניה מרליק שמעון מאוריעקיבא, את מכשיר הוויראו. מכניס למכשיר קסטת ויראג-שציםי צילמה באוסטובר האחרון. יוסף שירלובסקי יושב על ספסל בחצר ביתו. יוני כן החמש שוכב על הארץ, מעלעל בספר "מטוסים". אחר כך קם, ניגש לשירלובסקי, מטפס על כרכיו ומגשק אותו. שמחה יושבת ליד שידלובסקי. מרברים צרפתית. הוא מספר לה על שיווה שהיתה לו עם המפעל בצרפת. מתייעץ איתה, מת יגיר כנאום שישא במפעל, כיום הולדתו היוף. יוני ניגש אליו שוב, מטפס על כרכיו. עור נשיקת. "גם אני רוצה" אומרת

את שירלובסקי אם דוא מתכוון לצום. "יש לנו אלוהים אני מבטיתה לך שאף פעם לא לקותי מקום של אי טוב", הוא אומר. "מספיק שאתה מכקש אותו שיטלה אחר. שלא הרכתי אף אחד בדרך". לך, והוא סולת". לא, הוא אומר. הוא לא הולך לבית כנסת. דוא כמו יוני. "יוני", הוא שואל בעברית, "אתה של שידלובסקי היא אוהבת. מקסימות, היא אומרת הולך לבית כנסת לבקש סליחה"? "לא", אומר יוני "לא היא ביחסים מצוייגים איתן. "היה להן קשר יפה עם עשיתי שום דבר רע". ושידלובסקי אומר "גם אני לא". יוסי'לי. קורקטי ויפה. מזר הן באות. לפני שמת הוא ואז שואל שירלובסקי את יוגי אם הוא רוצה ללכת עם אמר לי, שהוא מאושר שהבת שלו לקחה את שונו אמא שלו, או לאכול איתו. יוני רוצה לאכול איתו. מכה' ליריים שלה. שהיא מתמודרת יפה". קשר רוצה למסערת. לא, אומר סבא יוסי לי, ולוקח את יוני קורקטיז "תראי, הן חיות בעולם אחר. איתנו זה היה למטבת. "סומון פומה" מבקש יוגי, ויוסילי פותח את קשר של יום יום, שעה שעה. כל כך הרבה שנים. גם

> "בגיל 19 קבלתי את מחלקת החיגוך באור־עקיבא. בלי פרוטקציה, בלי דוד שהמליץ עלי. וגם כשהתחתנתי לא חיפשתי

לרופא. והיו שם הילדים של ציפי, שהיו כמו הנכרים שלו, ואורה, שלא וזה ממנו. בערב היתה ציפי משכיבה "סינדרלה" קראו לה, לשמחה כהן. אכל מי אותו לישון והולכת הביתה. תמיד נשאר אחר הילוים בשעה 11. דיברו על הכל. סודם על הבריאות שלו, אחר כך על המפעל. הוא הראה לה את ההמצאה שפיים לעבור עליה באותו בוקר. עכשיו, אמרה לו, תוכל לנות אחר כך הוא הלך עם אורה לים, כמו בכל יום. הביא לה כוס מים, ואו היא שמעה את הנשימה שלו.

> רם צריך להיות עם פוטנציאל, אף ארם לא יכול לעשות אותך. אתה הוא זה שעושה את עצמך. ואני רציתי להגיע למשהו בחיים שלי. לא, לא רציתי להוכית שום דבר לאף אתר. הגעתי לדכרים באופן טבעי וכלי מאמץ". וכששמעון מאוריעקיבא שמחה. גם אורה. "לא, לא", אומר יוני. "רק את מגיש את הקפה, היא אומרת שאמנם היא נשואה,

ומתגוררת עם בעלה כניריורק, אכל היא לא עובה את מדכרים על יום כיפור חמתקרב. שמחה שואלת אוריעקיכא. "או אמרו שאני קשו, שאני קשותה. אבל

אם אינה תושבת שהתר שעליו היא חיר, ככורת נסיבות כל כך מוזרות, הוא הר הקללה.

נפח את נשמתו.

כנה אני אביד לך: תשע שנים היינו באן בשקם. רק כשנה האתרונה כאו המכות. אתה שואל אם יש לי תקווה במקום הוהו מה אני אגיד לךו תקווה למהו כמשך הזמן אני אעזוב פה, זה בפות. אחרי כזה מקרה אין לי מה לעשות סה, הבל פה מוכיר לי אותו. אולי נעבור ל'בית רמי. איפה שנסים ילך – אני אוציו".

אחרי המקרה היה מי שאמר לה כי רמי היה ילו כל כך ישה, שמישהו שם עליו את עין הרע. היא אינה מאמינה בזה. "זו ררכו של השם", היא אומרת בהשלמה. "אנחנו כאלה ססנים", היא מצמידה אצבע לאגורל ומותירה מרווח אפסי ביניהן. "המסרה ונא-המלחמה הפרטית שלנו. ביום הלוויה התחתן האח שלי בתל אביב. קברנו את רמי כבוקר, ובערב אתי התחתו. וביום הברית של רן, היתה חלווית של תרצה פורח ו"ל. ככה זה אצלנו בארץ – שמחה מתערבנת בעצב

עמוס לבב

סימה קדמון

היא לא אומרת מילה רעה על אף אתר. את הכנת

כשגרתי באמריקה, הייתי מתקשרת אליו כל יום. הא

היה כמו אבא שלי. אחרי שהורי נפטרו, הוא היה האום

על הצוואה שהשאיר, היא לא מוכנה לרכר.

"ישנה צוואה. אבל אנחנו לא בענייני ירושה עכשיו.

עבשיו יש כאב. קשה לי, קשה לאתותי, קשה מאוד

לאורה. זה כמו שאיכרנו הורה. איכרנו אדם יקר מאד.

תירם בחצר האחורית של ביתו. איזה זן תרש שלא

מכירים כארץ. עריין היה יושב כל היום עם מינל

החישוב שלו, וחושב. מתנתק, כמו תמיד, ממה שנעשה

סביכו. כאילו לא היה שם בכלל. היתה שם ציפי.

דואגת לו, מאכילה אותו, לוקחת אותו, כשצריך,

כשבת האחרונה לחייו באה שמתה, כמו תמיך

הוא נשם קשה, היא אומרת. כמו בברונכים. היא

ואז התחיל להויע. כשרצו לקחת אותו לבית תולים,

אמר שחבל על הזמן. שכבר מאוזור מדי. הזעישו עודה

התמוטט בידיים של שמחה. היא, ציפי ואורה הרימו

אותו והשכיכו אותו כמיטה. וממש בידיים שלהן תא

בתודשים האחרונים לחייו, גידל שירלובסקי

שראנתי לו. שהרגשתי אחריות עליו".

עכשין אנחנו כואבים".

אבל המקרה הזה ליכד את המשפחה. "המקרה הזה ונסים פותחים אלכומים. תמונות מהימים היפים מחויק את שניגו בחוטים", אומרת רותי. יגם ותיעוק שלפני המקרה. שניהם נראים בהן רוים, יפים. אתה מאיר את החושך". מביט כהם, ונסים מפרש מיד את מבטך. "הזנחגו את מהחלון חודרת רוח פרצים חמה, לוהטת. היא עצמנו", הוא מאשר. "לא שמרנו על הצורה החיצונית פורצת את שלבי התרים, ההר הברכה, הר גריוים, נשקי שלנו אחרי המקרה. חיום אנחנו שמנים כאלה. למי יש מבער לחרכים. רותי צוחקת צחוק מר, כשהיא נשאלת זמן לחשוב על הצורה התיצונית"ז

- הילדים נכוכים. אבי, כן 11.5 סשוט בורה מהכית כשתוא נשאל אם אינו פוחר להסתוכב כישוב לבדו. גולן אחיו רק אומר: "מסתובבים, מסתובבים", ואף הוא מסתלק מן החדר. ונסים אומר: "אתה רואהז הם לא רוצים לדכר על המכרה. ואני ככל הזרמנות מדכר על

ותי דווקא כועסת. "כל הסמור של המזנון לא מוצא חן כעיני", היא אומרת. "כשבילי זה לא עבורה, הוא נמצא שם מספונה בכוסר ער אתת כלילה, אבל כשבילי זה לא עבורה. הוא צריך בעל בית, עם משכורת מטוררת. אבל עכשיו גם בבית ניכטות אליך תמונותיו של רמי ויל לפחות הוא מתפקר. אחרי המקרה הוא בכלל לא תיפסר. גם אני לא. אמא שלו כאה, עזרה קצת, כיפות לאומי עזר קצת. מזל שאחר כך הוא נסע מפה, להיות

המקרה, אומרים רותי ונסים חבה, המקרה שינה

מיליונר, אלא אישיות"

שמכיר את שמחה כהן, יודע שהיא לא חיכתה שאיזו פיה טובה תהפוך בשבילה את הדלעת לכוכרה. היא לא מאמינה כפיות טוכות. אמכיציה, היא אומרת. "כשרציתי לעשות משהו, אף אחד לא יכול היה להפריע לי. לא היו לי שום מחסומים. האמנתי בעצמי. לא פחרתי משום דבר. יכולת לפגוש אותי בכל מקום, בכל חברה, וזה תמיד נראה טבעי. ואת זה אי אפשר ללמוד בשום מקום. כשום בית ספר. שום אוניברסיטה אבלו במסערה וחזרן הביתה. שפתה כאה שוב. הוא לא יכולה ללמד את העוצמה, את הכוח. את היוזמה.

יוסף פורת מתכנן נקמה, כמוהו. לא דיברתי איתו על זה", הוא אומר, ומכקש לרדת עמנו אל המערה. "למה לא צריך"ז תוא מתרעם. "כואו אל המערה".

לירה הוא הקים מצבת נמו יריו, כדיוק כתום השבעה. חלה שם רגל ישראל גדול, ומדי פעם הוא עולה לשם, בודק אם הכל בסדר. וכך, בהר, במקום המקרה. אני מנטה לרבר עם הילדים על המקרה, אבל שומם, כלב האינתיפאדה, עומרת מצבה עם כתובת הם בורחים ממני בכל טעם שאני מעלה את המקרה". בעברית, ורגל ישראל גדול מתופנף, ואיש אינו נוגע בהם לרעה, איש לא מחלל את המקום. בשכם הסמוכה שורפים את דגלי ישראל, ופה, כשרה. איש אינו נוגע בו, בדגל. אכן, פחדו של נסים חבת גפל על תושבי האזור, ולהט הנקמה כנראה מרתיע יותר מהגיפים של צה"ל, והרוכים, והנו המרמיע.

מכל עבר. נטים שולף מהמגירה חוכרות לוכרו, חלקו מקצועיות, של הטוכנות, של הישוב, אתרות נעשו בירי ילדים ותן מרגשות מאר. תלויות גם תעורה ממוסגרת אצל אמא שלו בחל אביב. זה היה מול". חמעידה כי עירית תל אביב נטעה עץ על שמן של יומיי ומגילת היסוד לגבעת רמי כאלון מודה. רותי להם את החיים לא שלפניו היו להם חיים מי יודע מה

uneald 20

מזגני העתיד - בקרוב אצלך **הדור החדש של מזגנים מפוצלים** לוח בקרה מואר זרימת אויר אופטימלית עיצוב מהודר אספקה תוך סו שבועות פעולה חרישית התקשרה לרופאה, הועיקה בינתיים את גיסה הרופא, בעלה של ציפי. וכל הומן הזה הוא אמר שזה שום רבו. ראשונה. אכל שניות ספורות לפני שהגיעה, הוא מזגן היצוא הנמכר ביותר ביעוראכ ם והזמנות: חייג עוד היום לתדיראן מזגנים... מרואן: תל-אביב 3654-367, חיפה מזגנים... מרואן: תל-אביב 33-5420304, חיפה 34-748753-40, ירושלים 32-783851, באר-שבע 657-3656 בחנויות החשמל הנבחרות...

ניצח פרדו,

רוזוב שושנח ע

מנחלת מכירות מירושלים.

כל חתוצאות שניצח רצתה:

תפחיחה 23 קרג ב-40 יום.

תפחיתה 31 סרמ בחיקפים.

עשור למרף מגרית

מרזי מורית בע"מ

חמלך ג'ורג' 35 מ.ד. 4456 ירושלים 1043

אנא שלחו לביתי חינם: חומר מסבר ממרט על שיטות

מרזי מוריתי; חסבר על הכמוסות וחמשקה

השוויצריים; הסבר על התכשירים לממסת דיכחי

. חשומן: חוכחות מצולמות; שאלון חרשמח מדעי. זאת-ללא כל חתחייבות מצירי.

לככוד

שיפרח את מראח עוד חפנים והגוף.

והכל-בקלי קלות וללא כל מאמץ.

לא עזר, יש לנו 2 שיטות מדחימות

■ "תחבדל חדק" לחרזית מתירת של

דואים תוצאות" להרזיה מחירה של

16-50 ק"ב. עובדה: 200,000 גברים ונשים ראו את

מורית. גם חם משבו פעם ש"וח כלתי

תכנית מרזי מורית מותאמת לך באופן

ומשמת והכמוסות השומצריים. שמתתו

בנוסחה בלעדית לשיטת מרזי מורית, מבטיח לן מירוק וניקח השומנים, שיפור

אישי על ידי רופאי מחברת. שילוב

אפשרה וחיום הם נראים נפלא.

הנוסחה המרזה

לפני הארוחה

המסת ריכוזי

תשומן והצלוליט

לסילוק כל חשומנים הבעייתיים שלך,

מחאים עבורך הצוות הרפואי תבנית

ממסת חשומנים וחצלוליט חמשלבת 2 תכשירים בלעדיים בנוסחה ייחודית, יחד עם מכנית אישית להצרת החיקפים.

5-15 קינ

ם פירוק השומנים בגוף.

■ המסת ריכוזי השומן והצלוליט.

■ שיפור מאזן המינרלים והויטמינים.

■ הגמשת עור הפנים והגוף.

מרזי מורית על הקו 24 שעות ביממה גם בלילות וכשבחות! מתקשר אלינו לטלפון: .02-222676

של תוצאות *מוכתותו* חתוצאות בשיטות המהפכניות של מרזי

או שלח אלינו את התלוש המצורף.

משלו - משובה ולילית בין מטעי תפוחים, אנסים, שויפים ודובדבנים.

דד. הגלילה, הגלילה שמע שעבר תיארנו את עין ובתי האבן עם נעות הדעפים בין מטעי • לא להיסהף שמע שעבר תיארנו את עין השירים עשים שלווה וטוב בלב. האד השיוט על הא

מפע הבא יהיו קונצרטים קאמריים

ופר בלות. כל הכרטיסים ומכרו, אבל

פשות פתחנת לכולם. תפעם אנחנו

חקן קומה שניה, בצד הכביש חעולה

מצות ובמשיכים לנסוע ליסוד המעלה.

לית חבובין. לראות את האחוזה ואת

נדקה של דוברובין והפיטוו שפעם,

מצונים מנט למטולה, ולדן.

■ הצרת ההיקפים וחיטוב הגוף.

והכל - בתכנית אחת ובפיקוח רפוא

אם בעית המשקל חעודף חיא בעית כבדת רוצאות משקל עבורך. אם "ניסית כבר חכל" ודבר

שיטת מרזי מורית מבטיחה לך הופי מדוייקות בכל יום-וללא כל פאמן מי ולהבטחה של רופאי מרדי מודיה מי בה תתקשר אלינו ונשלח אליך, עד פים הוכחות מדהימות להצלחה הבסוו

> השירות המיוחד להרזיה מיידית

תוך 48 שעות - תכנית העדיה הנו תשומנים אצלך בבית: תתקשר אלינו בטלמן כין השעות: כבוקר ער 2 בערב ותוכל להתחיל ליי

מע אבונים במעין ברוך. צם דוך שמורת החולה ועולים לביוון

קית קמנה ולבטולה. הקבועים ששומרים את דפי היולם, וראי ימצאי את הדפים הגלי את מטולה תיארנו שם בחורף, עם שות בעולים של נדול עיון. עכשיו אין מחל, כי החקלאים הלבנונים מות אתם להשקיית שדותיהם.

סה לשמורת החולה ואת וויר קריר וועים, בתי המייסדים שמו־ הקיאקים והקונצרטים של רים במצב טוב ולנופשים יש בריבת פו בלום. אנחנו עדיין בגליל, מקום נה־ שחיה ומרכזי ספורט. וו שולני קויצי ארצישראלי מיום ועד מי שרוצה לנקות את הראש בקיץ או לכדעב כאן את יצירת חייו מוזמן לבוא, אל שלושת המלונות של מטולה: אר זים, המבריא ושלג הלבנון. כבר השמות העבריים היפים האלה אומרים משהו על אווירה המקום. -067951390

מטולה • או השולים היפים בגליל: שלוש במטולה יש זמן תמיד ויש המשכיות. לא הרגשה של מקום זמני אלא של פעבות ואשונות. מדנחילים בראש פי־ שורשיות, של לא נזוז מכאן. ם, כדתוכות המרוצמים אכנים ובכרני שאשונים, שופצים לגלדיה של אלכס־ ווה ויוד בצומת ראש פינה, ביות המכס

הכושבה מסדה בשנת תרנ"י (1896) בי־ די 59 משפחות שחתיישבו על אדמות הכפר הערבי אומטלה, שויקנו בידי הב־ רון אדמתד דה רוטשילד. בני משפחות המייסדים אוהבים את המושבה שלחם ופידותו יחסי שכנות מיוחדים עם תושר כאמן הו פעמי, הירשו לאורה אחד בי דרום לבנון. כמוהם, הם חיים לא רק לשם אוק אינשטיין לנפום בה. יוצ' על חדבם וחיידותם אלא בעיקר על מט ק הצמיו. עדיין שומרת על האופי המ־ עי אנסים, תפוחים, מישמשים, אפרס שלא תמוחה של מושבה צפון גליליוז קים ודוברבנים. מקום לבילוי שקט ויש גם דיסקוטק, בריכות שחיה ומגושי

שבעורות הדן והבניאס וארץ פלני מים, ותה, לכיוון מושב בית הלל, שדה נחמיה לו לאט שעה וחצי על פלני מים, ברעך פרנודות לקהל מ־8 עד 4 אתר הצהרים . וקיבוץ שמיר. באן, אין אפשרות לשכור הקרירות הירוקה. וביום שישי עד 2 אחר הצהרים. כל הש בוע הבא יהיו קונצרטים קאמריים בכפר בלום (פרטים במלונות) ועוד בילויים – ועל כך בהמשך.

> למעין ברוך ממטולה יורדים לכיוון קרות שמווה וב צומת פונים שמאלה, לכיוון קיבוץ מעין ברוך. קיבוץ בן 43 שיושב ליד נהר שניר (הצבאני) ממקורות הירדן. כבר שלוש שוים שיש פה אפשרות לשייט בחצבאני על אבובים – פנמיות של צמינים. אבוב ליום שלם שוכרים בשב עה שקלים, באתר שפתוח מתשע כבר קר עד שחיים וחצי אחר הצתרים. המסד לול הארוך, לבני 16 עד 120; נמשך בשעתיים, מהחניון עד לקיבוץ לשדה נחמים חוליות. המסלול הקצו מתחיל ל מעולה בקיק היא פנינה קטנה בצי מבית הלל ומגיע עד תוליות. אורכו כשי בות לבתנית. יש כה בתי הארותה עה ורבע, והוא מתאים לנערים ווערות. מלווים מלוח באודה משפתחת משבתוח. מניל גו ומעלה.

בזדריך אישי או מציל צמוד. יש הדרכה בהניון והמסלולים שניים: השייט על האבובים מתאים רק למי שעה וחצי בנהר שניר (חצבאני) עד חו־ ליות. יש הסעות למסלולים. החניון שיודע לשחות. לבוא בנעלי התעמלות, או נעלי פלסטיק סגורות ובכגדים. לא פתוח מ־7 בכוקר עד 5 אחר הצהרים. בבגד ים. להיזהר מתפיסת עופים שש׳ טים במים. אם האבוב בורח מתחת לישבן, לתפוס אותו בשחיה ואם זה שעות עד לשמורת החולה. פרטים במ־ קשה, לצאת מהמים כדי לא להיסחף. ניתן לשכור מציל אישי ומדריך מלווה לאורך כל המסלול. יש הסעות חינם בכל שעה. בימי חול ובשבתות הסעות דג על חדן • רצופות לכל חלקי המסלול. הטלפון

מי שווצה אדם מרתק ומשעשע מהג־ ליל, שלא יפסיד פנישה עם אמוון אסף במוזיאון של מעין ברוך. חוויה יפה ולא משעממת בכלל. מכט לחיי האושים שחיו בוליל ובעמק החולה רק כמה אלי מכית הלל. מצומת ניבור לכיוון שכורות פי שנים לפנינו, איך צדו, אכלו, אהבו, התקשטו וחיו בטבע הגדול והפתוח לדן, רואים את השלטים על הכביש. שהיה פעם המקום הזה. לתאם מראש מקום טוב לבלות בו. פתוח מ־11 בבוקר בטלפון של התניון, או במוכירות קיבוץ עד חצות, והכי רגוע כאן נאמצע הש־ מעין ברוך: 06'944570.

השווט של חוליות

לא לספורטאים • אחדי מנוחה של יום־יומיים אפשר לצ" בדי להגיע לקיבוץ שדה נחמיה חוליות. מי שהוא לא ספורטאי גדול ולא בא לו את מכאן לטיולים ובילויים בסביבה, פונים בצומת שבתוך קרית שמווה מזר" על אבובים, שיכוס לשמוות הדן וילך

שכירת אבובים רק עד 2 אחר הצהרים.

יש מסלול חדש והרפתקני של שלוש

קום ובטלפון 06-946010. גם כאן – לא

על המקום הזה אני לפעמים חולמת

בתל אביב. לשכת בין עצי ערכות ותא־

נים על פלגים קטנטנים של הדן ולאכול

פורל ישר מהמים. לשטוף אותו ביין גו־

לו לבן וצונן, כזה שעושה גזוזים על

איפה היינוז בדג על הדן. גו ומסעדת

פורלים, דגי שמך בעברית, של אקי

הטבע של ארץ פלגי מים. בין מעין ברוך

לילדים, אלא לנוער בלבד.

קצה הלשון.

מאת נילי פרידלודר צילומים שי גינות בשיתוף רשות שמורות הטבע

חווח דוברובין – אריק איינשטיין חיה כאן.

Spin Colin

פוק (שני מימין), מקכל פני אורחים מארץ ישראל, בתערוכת התעשיה

"אייכמן מעולם לא נחקר כמו שצריך"

בקונגרס מציוני ב־1937...

"אינני מאמין בזה. אייכמן פירסם על עצמו דברים רכים. פעם ותן להגין שוולד כגיכול במושכת שרונה, שידע עברית... הכל קישקוש. אולי ידע כמה מלים בעברית... כל הדו"חות שתיבר, חיו רק כדי להאדיר את עצמו ולזכות בתקציבים".

"השיטת בלשכת 06 במשטות היתה שוק אחד - אכנר לס - דיבר איתו. היינו 13 תוקרים 'הילכות השופטים', אדם המואשם ומוזחר, לא ניתו לחקרו, רק להגיש לו שאלות הבהרה. אסור גם להחליף חוקרים, כי זה לחץ. מששנו, שאם נלחץ אותו כל עדותו תיפסל. לכן וקבע שוק אחד ישאל שאלות. לס נבחר כי היה לו 'דם של דג'".

"כשדיבר עם אייכמן על גירוש יהודי באדן־באדן, למשל, אמר לס: 'גם הורי היו שם' ואייכמו ענה: 'או, אוי מאוד מצטער'... צחקנו ראה'... לס לא לתץ בחקירה. אילו נתנו לי את אייכמן. הייתי גורם לו 'לומר'. מידי ערב נחגנו לקרוא את הודאת אייכמו מאותו יום. קראנו לוה: 'אמירת תחלים'. הכנו את השאלות שהוצגו למדורת. אייכמן קוא יום־יום את עדותו המודפטת אמר לו מילה קשה"...

ותיקן רק את שגיאות התחביר הגרמני. רק זה

"אייכמן לא נחקר מעולם חקירה משטרתית לשמת. חכנו 3000 מסמכים כמוצגים למשמע שכל חתימה בהם, הצריכה אימות. לכו מיה חשוב שידבר, אפילו שטויות. כשדיבר, הנחנו לפניו את המסמכים והוא אישר את אמיתוחם, בחתימתו. אילמלא כן, היינו צריכים לאמת כל חתימה, על כל מסמך, באמצעות עדים.

"רק בכלא, לפני הוצאתו להורג, ריאיין אותו יסיכאטר שערך לו מבחנים השלכתיים, במטרה לתהות על אישיותו. מקירה כפי שצריך, לא

לחקור אותו אחרי המשפט, אבל לאחר פסק חדין זה כבר לא היה רלוונטי. רציתי להוציא מאייכמן סרטים על נאצים בכירים שנעלמו, למשל, ראש הגסטאפו מילר או מנגלה. לאחר שנדחה ערעורו וגם בקשת החנינה, מיתרו להוציאו לתוכנ".

יתכן, אם כך, שהיה כאן פיספוע הישטורי: "אינני יודע. אם מטרת המשמט תיתה לקבל תמונה היסטורית מקיפה על השואה – הרי שהיא הושגת. אינני יודע אם ניתן היה לתוציא ממנו מלס: 'בטח בעטת בו מתחת לשולחן, כשאיש לא פרטים נוספים. ברוד לי, שהדבר לא ניהן היה מבלי לשבור אותו נפשית, לעשות ממנו שבר כלי. לסמדטט אותו. אייכמן היה מאד גאוותן. כדי

לסמרטע אותו, צריך תיה לפגוע בכבודו. הוא זכה ליחס מיוחד – איש מעולם לא תעליב אותן, לא

דביקו לו אות קין של מוסר ידיעות נשם לו ייכמן. היו נסיונות לרמוז שיש עילה, לכאוה להעמידו לדין על שיתוף פעולה עם הנאציה תיארוהו כמי שניסה להשיג לעצמו פונות הנאה אישיות, ממגעיו עם פֿקידי הרייך. רווח שהיה

כמעט 30 שנה נוצרה סביכו הילה של אים ממתורין. מעס מאור היה יווע עליו. הוא גור על עצם שתיקה וככך תרם שלא במודע, לעוול שנגרם לו ככל מיני פירסומים שהתבססו על מסמכים שנמנא כשרידי הארכיונים הנאציים. תגובתו לדכרים לז נשמעה מעולם. הפירסום האחרון בנושא, ספרו של פרנפים ניקוסיה יהרייך השלישי ובעית פלשתינה כהוצאת אוניברסיטת טקסם, נמצא עתה בספרה האמריקנית בתל אביב, הפתמך גם הוא על מקור נאדי, "תיק הימלר" ומסמכי ארכיון הנספאפו, השמורים

מארחו של אייכמן כביקור שזה ערך כאן לפני 10

בארכיונים הלאומיים של ארה־ב. המחבר ניין שבארכיון התננה כתל אביכ מצוי תיק, אליו לא ופת פייבל פולקס (לימים פולס), הוא האיש שעם נפגש אייכמן בברלין כ-1937 ושבו עוסקים כשה מסמכים נאציים ישנים. הוא איש המפתורין נפרשה

וה שעליו סופרו כל מיני סיפורים, לא כולם מבוסכים פולם הלך לעולמו לפני כשש שנים. סלוש פוים לפני מותו השאיר עדות מפורטת על מנעין עם אייכמן, שהועברה להסטוריון דיך שלמה בדאלעה לשעבר תוקר במשטרה וקצין בצה"ל, העתק תופס כירי שמואל תמיר, שר המשפטים לשעבר, שנת לפר

ת איפוא, פרסום ראשון לגירסתו המלאה של

רד בדאלקנה: "אין לי סיבה לפקפק בגירסת ובדוצה שכתבו אייכמן הממונים עליו ושמצוטטים פשמות ואילך ככל מיני מקומות". מי היה פייבל פולקסיפולס?

שלס כ־12 שפות וניתן כזכרון פנומנאלי. נולד ב־1900 כאסשרה, למד בגימנסיה ריאלית כלבוב. כלבלה פיים נקהד בית ספר צבאי של מינסטריון האחידיה הברסי כמורה התיכון. כנעודיו היה בהנהגת השומר הגעד כלבוב. בסוף סלחמת העולם הראשונה, קציו נצנא האוסטרריהונגרי. השתתף כהדיפת פורעים לפונרום ביהודי לכוב ונאסר ב־1919 בידי הכולשת ושולנית ונידון למוות. מנהיגים יהודיים כלבוב וברתה לווינה, שם היה מזכיר ועד העליה המתחרתי האקמובר 1920 עלה לארץ ישראל והצטרף ל'הגנה". נמן קצר עבר פולם כסלילת כביש חיפה־ג'דה לימן ישיו, היה בתבשרת קיבוץ בית אלפא תשלף משם לשמש עוזר אישי ומתורגמן למושל חיפה

שלם היא עדיפה על כל המצוי במסמכי הנאצים כדאלקנה: "אישיות מיוחדות במינה. משכיל,

השדעורי. שכרו - פי שמונה משכר פועל כאותם

יפים - איפשר לו לסייע לתבריו בהכשרה כשפתח לתם קו אשראי לרכישת מודן... ב־1921 נשלח לקהיד לתרגם מסמכים גרמניים שופלו נידי הבריסים במלחמת העולם הראשונה. מלקו נתגלה ליד עפולה. לימים, כשנתבקש לספר מה שריות, העובדה שעברו יותר מ־50 שנה מאו, לא הערביות השכנות ומילר מילא מעומו.

שינתה את עמדתו. בן־אלקנה: "מה שמעיר על

אישיותו ודדכו, גם כפרשת אייכמן". מ־1923 וער 1931 הועסק פולס ב"מסילת הברול הצבאית כסיני" (קנטרה־רפיח). עקב תמקירו, נועד עם אישים מרכזיים כעולם הערבי: המלך פארוק, סער זעילול באשה ומוצטפא נתאס באש, שהיו ראשי ממשלה במצרים; האמיר עברללה, לימים מלך יררן וסבו של תוסייה שוקרי אל קואתלי, לימים נשיא

סוריה וסולטן אל אטראש, מנהיג הדרוזים במסמר שבירי בראלקנה, כותב פולם "בראשית 1930 תופיע במשרדי בחיפה, שטיפל בהקמת בתי סלאכה חרשים למסילת הברול בסיני, מכרי, המהנדס יוסף מילר – בעל קשרים שובים בממשלת המגרט – מאמץ רב לחדור לחברה הטובה, היהודית זהאנגלו ועמו גבר מצוחצה, שדיבר אנגלית במבטא גרמני, ד"ר פרנץ רייכרט, מנכ"ל 'מודרן קונסטרקשן' (חברת בנייה בקפריסין) ו'ביטומולס־אספלט' (בעלת סניפים באיסטנבול, ביירות ודמשק)".

ומייצג יזמים בינלאומיים המעוניינים להקים במפרץ, בשיתוף משקיעים מארץ ישראל, מפעל לאספלט קר, לבניין וסלילת כבישים. רייכרט ביקש שחברותיו ייכללו ברשימת הקבלנים שיזכו בעבורות מממשלת המנדט ולכן כאו לפולס, שיתרוכם בנושא.

צימצומי תקציב. אותו זמן הציע לו מילר מישרה בניהן נפגש. חקר מי צידר בכריטים, בצרפתים, כמנכ"ל ב"מודרן קונסטרקשן", שפתתה משרר ואולמי תצוגה בחיפה. החברה בנתה תחנות משטרה בגדרה במלחמת העולם הראשונה". ובמושכה הגרמנית שרונה (הקריה בתל אכיב) ובתי שנו כדם, אמר: "אינני יכול. התחייבתי לשמירת מגורים על הברמל. רייכרס הירבה לנסוע לארצות

בברלין ואירה אותו בארץ ישראל. והוא שתק. כמעט 30 שנה ריחף ענן של מיסתורין סביבו, ופייבל פולקס־פולס לא דיבר. רק בערוב ימיו כתב את גירסתו למגעיו עם אייכמן, וביקש שהדברים יתפרסמו רק לאחר מותו. מי היה האיש ששלט ב־12 שפות, נדון למוות בפולין, תרגם מסמכים גרמניים בשכיל הבריטים, היה חבר הגנה וניהל מגעים עם אייכמן ובכירים נאציים אחרים? למה עשה ולמה שתק? פרסום ראשון.

אמרו עליו שמסר ידיעות לאייכמן תמורת כסף. רמזו ששיתף פעולה עם הנאצים. סיפרו שנפגש עם אייכמן

מאת אלכס דורון

בארץ התהדר דייכרט במכונית פונטיאק וכנהג תורכי צמור. הצינ עצמו כקצין פרוסי זניהל אורה חיים ראוותני, שעורר חשד. "במיוחד", כותב פולס בערותו, השדתי בנסיעותיו התכופות לטבריה, שהפפו מועדי נחיתה של מטוסים ימיים, הידרופלאנים, של חברת 'אימפריאל איירווייס', שחנו בכנרת, בררך בין לונדון

רייכרט קשר קשרים חכרתיים עם מדינאים ערביים: ברמשק עם קואתלי וכביירות עם כאמיל שמעון. התיידר עם ד"ר חמרי כנען משכם ונאששיכי בירושלים. היה אורח קכוע בסלון הפוליטי של

ערבית". נהגו התורכי, ששוחר בירי מודיעין "ההגנה", סיפק מידע על אדונה גילה רכר חברותו עם הברון פון. בולשוינג, שהיה בשנות ה־20 מועמר לנזיר כאחר רייכרט סיפר, שמילר הוא נציג חברותיו בחיפה המנזרים בגליל. נעם עליית הנאצים לשלטון, מיהר לברלין ולימים היה ראש הס.ס. בכוקרשט. כחום המלחמה, נמלט לארה"ב והסתתר, עד שנחשף, כשנות ה־70. בעת ההכנות למשפטו, על כניסה בלתייחוקית לארה"ב, מת).

פולס תמה לא אחת על תחומי התעניינותו של חודשים אחרים לאחר מכן, פוטר פולס עקב רייברט: דוא שאל לעברן של משפחות חשובות שעם באוסטרו־הונגרים, ברוסיה הצארית וכתורכיה,

בינתיים החמיר מצכה הכספי של חברת הכניה. שלו, ולפני שהוכרוה כפושטת רגל, נעלם רייכרט. (תמשד בעמוד חבא)

27 Biagaio

בן־אלקנה: "פולס היה או חבר בחוג רעיוני חיפני, עמם להסדר מחוץ לבית המשפט. לפולס החזיר, שבין אנשיו היו-קיש ואיסר בארי. החוג נהג להתכנס להחלפת רעות על המצב הפוליטי כאן ובאירופה. אלה "ביקשתיו", כותב פולס. "לחדול מלכקרני, כי הטילו עליו להמשיך במגעיו עם רייכרט ולעקוב הרבר אינגו רצוי לי כיהודי וכציוני. הערתי לו, אחריו. ואמנם, רייכרט ביקש מפולס להסדיר לו שהעקרונות הנאציים אוסרים עליו מגע חברתי עם פגישות עם ראשי הסוכנות, והוא הציגו לפני משה יהודי. רייברט העיר בזילזול: אבל ארון פולקס, אינך שרתוק (שרת) וד"ר אמיל שמורק. לפני כל שיחה מאמין שאני לוקח ברצינות את כל השטויות הזהיר את מארחיו של הגרמני, לנהוג עמו ב'כברהו

> حقيقة الاس جرادة أسار مية طارع علاء إسرائيل وفي ¥ ص.ب.۱۹۹۰ فاون ۲۸۸۰

במחצית 1935 צץ רייכרט שוב בארץ. הפעם

הציג עצמו כנציג סוכנות החדשות הנאצית ד.נ.ב.

תחילה פקד את נושיו מתקופת חברת הבניה, והגיע

בתשלומים, מעט ממה שנותר חייב לו.

(המשר מהעמוד הקודם)

זקיקת אליאמר

ושנ פקים יברוני ש נ

16.2.113 10. 2010. Bolo of 2000. 16.2.113 2000. Bolo of 2000. 16.2.113 2000. Bolo of 2000.

הערבי "שועל ערום" ודחק שלא לאבד ומן ולברר האורחיים תיה מזכ"ל לשכת המסחר בירושלים, את פרטי תרעיון. הוא הית מוכו למו"מ שיתבסס עד לפרישתו. על הבנה הדדית או ברית. אך לא הטכים שממדינה תיקרא מדינת תליאביב אלא רק מדינת 🛮 פולט לתוקרה רשמית על מעשיו. פניתי בעניין ישראל. הוא הדגיש ש"אם הערכים יכירו כאורה ליצחק נבון, כששימש נשיא – אלא שמלשכתו יסודי במדינת חיתודית, חיתודים מוכנים לדבר על משיבו לי, שאין חדבר מקובל ושעל ידידיו של ברית יתודית ערבית. או ברית בין המדינת פולס לערוך לו על כך מסיבת". היהודית לארצות העדביות, כפדרציה או

ב־סו במאי 1982, נפטר פולט, נשכח

לברלין. להביא לכך שמצרים חתמוך בקבלתה לליגה הליגה הערבית או שחליגה תשלת איש אחר

מטעמה, לדון נהצעה. אשף החלהב מהרעיון ואץ לבן־גוריון. על בן אלקנה: "בסומו של דבר טורפדה היוזמה.

במלחמת זו שימש פולט מפקד־אזור מטעם ה"הגנת" בחיפת. במלחמת ששת הימים היה

"להערכתי", אומר בן־אלקנה, "היה ראוי

ה'העברה'...

פולס מציין כי עם שובו של רייכרט, מיהר לדווח המרכז בקסריסין סירב להכיר כחובות הסניף עליו לקולונל קיש, היו"ר לשעבר של ההגהלה הארצישראלי. מנהלי העכודה היהוריים הניתו יד על הציונית כארץ: לאיסר בירנצוייג־בארי, 'איטר הגדול", הציור הככד. החברה נשארה חייבת לפולס "סכומים לימים ראש מחלקת המודיעין הראשון בצה"ל ולקציני מוריעין כריטים וביקשם לעקוב אחר תנועותיו של

E.O. 3. 124 VEL. 1901

HAQIQAT AL-AMR

"הליגה הערבית תכיר במדינת תל־אביב"

מדתימה. הוא מיחר אל ידידו, העתונאי המזרחן מדינה. לא כאת כחשבון ותיקן סיטי"... מיכאל אסף, ודיוות לו שהמצרי מציע. כי אם 💎 במכתב אחר לפולס. מציוו אסה כי המדינה חיקוא "מדינה חל־אביב", הוא מוכן א ברור מדיווחו, אם המהיג העובי מדבר בשם

תחגובה כחב אטר למולט. על נייר מכחבים של כי מוכיר הלינה הערבית, עואם עבדיאל רחמן השבועון הערבי "חקיקת אל אמר", אותו ערך. 🏻 באשה, הכריו ש'התרב תשפוט בינינו' וזמן קצר מהחכתכות זו, כפברואר־מארט 48', המתפרסמת אחר כך פרצה מלחמת העצמאות". כאן לראשונה, עולה כי בן־נוריון גילה עניין גדול בחצעת.

אסף מספר כי בן־גוריון כינה את המדינאי יועץ לעניינים ערביים במיפקדת יו"ש. בחיים קונפדדציה; חברות בלינה (הערבית) וצורה אחרת לחלוטין.

ליניית באחר החלטת או"ם ב־1947, על הקמת – והיהודים מתחייבים לתת כל עזרה פוליטית בכל עניין מדינת ישראל, פגש פולט אישיות פוליטית מצרית רמת מעלה, אותה הכיר משירותו בקתיר חיוני הקובע למצרים, עיראק וכד' או לעולם בתחילת שנות ה־40, ושמע ממנה הצעה הערבי בכללו. לא יתכן לדבר עם היתודים בלא

"יום אחר", מספר פולס, "בא אלי רייכרט בהצעה שכינה 'הזרמנות פז לעשות זהב': נרויח סכום רציני שיעמידנו על הרגליים". רייכרט סיפר, שנהברה הביטוח לויד'ם כלונדון מוקפאים סכומים עצומים מביטוחי המשנה של רכוש יתודי נרמניה, שנעשו בידי חברות גרמביות. הרכוש הותרם בידי הנאצים: על ביטוחי המשנה, לא יכלו להניח ידם. רייכדם הערוך שבעתיר יפלו הכספים לידי הברימים והנסיף כי ידידים ומי מעלה בברלין (ביניהם פון ריכנטרום, לימים שר התוץ של היטלר), סבורים שבשיתוף פעולה עם הסוכנות היהודית וכלחץ גרמני, ניתן לשבנע את הבריטים להפשיר את כספי הביטוח הללו, לשובת מהגרים יתודיים מגרמניה. לשם כך, פירט, תוקם קרו ממנה יקבל כל יהודי הערוב את ברמניה, 1000 ליש"ט

כדי שיוכר כבעל הון ויורשה להיכנס לארץ ישראל. "הבריטים", הוסיף רייכרט, "יסירו מעצמם סיודה זו; הסוכנות תקבל אלפי עולים ושנינו נרוויה עמלה של 15 אחוד... פולס השיב שהתוכנית צריכה להימסר למשרך ה'העברה', שעסק כהעברת רכוש יתודי גרמניה לארץ. רייכרט השיב כועם: "רק לא אלה

(אנשי ההעברה): כעבר הם נכשלו". פולס החלים להיוועץ באנשי סודו, קיש ובירצוייג, שהציעו לו להמשיך לרוכב את רייכוש ולהעמיר פנים שהוא מתעניין בהצעתו. "נאסר עלי", הוא כותב, "להזכיר שאני מדבר כשם מוסד כלשהו, כשותף בכוח לעיסקה או לגימלה".

בפגישה אחרת, פירט רייכרט שמדובר בעשרות אלפי עולים ולהבהרת הנושא עליו לצאת עם פולס

סיש לא התלהב מהרעיון שפולם יטע לגרמניה. דיבר על הסכנה שהגרמנים טומנים לו פת הציג תסרים לפיו יוזמים הנאצים משפט־ראווה נגד הציונות. "אין לך סיכוי, אלא של אחר לאלף, שתצליה לחזור חי. לא נוכל להצילך", קבע קיש והציע שרייכרט ישאר כארץ כבן ערובה...

סופו של רבר החליט פולס להעים ולצאת לברלין: החהר להופיע שם כאיש פרסי, "כיהודי הלהוט להרוויה כסף, לא השוב איך וממי". קיש ובירנצוייג, שאת רעותיתו ומעמרם החשיב מאוד, תידרכותו להודיע לרייכוט שהוא מעוניין בעיסקה כהיקף של 50 אלף עולים בשנה, לשלוש שנים. "רק בהיקף כזה", נצטווה לומר, "העיסקה כדאית. על פחות מ־150 אלף, קיימת

"קיש הרגיש שאינו מאמין לרייכרט הטיל ספק

פולס, (משמאל), בערוב ימיו, מקבל אורח מחו"ל בתוקף תפסידו כנשיא לשכת המסתו הבינלאומית.

שאני יכול לקרוא בעתונים, כל־אחד יכול... "מארחי כיברוני בכמויות גדולות של ברגדי צרפתי וסיגרים האוואנה, ער שנאלצתי לרחות בנימוס את השתיה הנוספת, בנימוק שעייפתי מהנסיעה". לאחר הארוחה הנחזר במונית למלון ונתבקש להמתין

לוצדעה ממארוזיו. כימים הבאים קויימו עוד שתי שיחות, כולן כאותה מסעדה ובאותו הרכב. רַק במקצת מהשיחות רנו כ"עיסקה". "בכל שיחה חזר אייכמן לנושא היהרות העולמית ו'וקני ציוך. בהזרמנות אחת ביקש לשמוע דעה על בעיית דנציג והמושכות הגרמניות באפריקה ועל שלזיה... נאלצתי להשיב לו, לעתים בחריפות, כדי

להורידו מהנושא". פולם כותב, כי בשובו למלון מצא "סימנים

שחפצי האישיים עברו חיפושים מרוקרקים ביותר. "בשיחות החולין היה אחר הנוכחים מעורר כבדרך אגב, את הגושאים האקטואליים, ואחר כך היו פונים אלי שאחוה דעתי. למשל, כפרשת רצח וילהלם גוסטלוף (המנהיג דנאצי שנרצח בראכוס, שווייץ, בירי הידצרי דויר פרנקפורטר)". פולס כותנ שהשיב להם: יכאיש פרטי אין לי מושג בזה. אני בטוח שאין כאן יר ציזנית. כאורה פרטי, אולי מרובר באנרכיסטים... פון בולשווינג, העמיד פנים שגם הוא בדעה זו, וכך נסגר

רור, שככל השיחות נררשה ממני עירנות מירבית וזהירות לבל אכשל בפליטת פה, ביתוד כשהיה ברור לי שהכמויות הגדולות של המשקאות התריפים שהוגשו נועדו, כנראה, להפילני בפח. מארחי ליגלגו כיצר יתכן שכמי שעכד שנים רבות אצל הבריטים, לא

למרתי לשתות"... כסופו של דבר, נאמר לו שהתצעה בדבר עליית 50 אלף יהדים לשנה, מצריכה בירור יסודי ותשובה ש יהודים מצפרני הנאצים... האדמה כוערת מתחת יקכל בארץ, באמצעות רייכרט. הוא יצא מיר ברכבת

משיז בכוליך, כותב פולם. היה ירוע או שבצמרת

בשניה פועלות כמה כנופיות שמתחרות זו כזו, שבכל

ונצמלמך גנגסטרים' השואפים להתעשר על

שנון היחדים. כמה מדם אינם בטוחים שהדייך יאריך

שם ולכן ניסו לראוג לעצמם לקראת היום שכו

לגליה של יהדות גרמניה... אם תעמוד לך תבונתך -

נתצה נשוכך", אמר קיש כשנפוד מפולס.

"תכן שכנלל זה תצליה להציל מספר לא מבוטל

רייכוט נשאר בארץ אבל ביקש ששליחות פולס

לבלין הישמד כסוד, גם מהקונסול הנאצי בירושלים,

פולם המתכמך... במוך פברואר 1937 הגיע פולס

לנותיה, כאשרת מעבר לשמונה ימים, שקיבל

למתת נקבעה ישיבה העבודה הראשונה,

צותה צוריים כמסערת פאר. "כשנכנסתי", כותב

שום, "גיליתי שתעמר לרשותי שולחן שמור וחמישה

ששים כמרי ס.ם. הכתינו שם. פון כולשווינג היה

מידם. מארתי קמו לקראתי והצינו עצמם. היתה

על פי התידרוך המוסדם, דיבר אנגלית או

צשתה כלבד, הסביד כי שהותו הארוכה בארץ

ישאל השכתה ממנו את הנרמנית. הוא נקט בתכסיס

ה, כדי שתהה לו שתות להגיב ולהבין את מארחיו.

נשיחה החל אחר הנוכחים, שאחר

כך חברר לי שזה אייכמן, להציג

שאלות שלא לענייז. וניסה כוחו

ביידיש. הקצין הבכיר נזף כו".

"לשיתה תחל אתר העוכחים – שאתר כך תוברו

שהה ה אייכמן – להציג שאלות שלא לעניין, כמו

לל לפי ציון תיסה כחד במלים ביידיש. על כך ננוף

לדי הבניו נחלודה, הקצין הרברט האגן: 'הקורפורל

לע מ היתה או דרצתו של אייכמף, עדיין איננו

השיתה נתארכה כשלוש שעות, אבל רק כחצי

שלה השישה לנושא שלשבו הניע פולס. האגן ניסה

למו שו השקפותיו הפוליטיות של פולנו. שאל על

על לפד וברוזים בסוריה. פולם השיב שרעותיו

תיל לנישוסים דיפלומטיים', העיד האגן".

א יתיקצו כתיהם בברמנית.

ושלה מכניב ולא קלטתי שמות כל המסובים"...

במסמכי הנאצים שנמצאו לאחר המלחמה, מוזכרות פגישות פולס עם אייכמן והאגן, ברו"ח ששניהם הגישו לממונה עליהם. כרי להרשימו, ונעיקר להאדיר את חשיבותם ולגיים תקציבים למחלקתם, כתבו, שפולם הציג עצמו לפניהם כככיר ב"הגנה". במסמך אחר נאמר, שניסו לשאוב ממנו מירע על רצח בוסטלוף, על נסיונות לרצוח את מנהיג הגרמנים הסודטים הגליין, ולברר אם יהורים מתכננים לרצוח

בספר האמריקני התרש נאמר שבשיחה עם מאוזר" אישר שהאקרחים נשלתו לארץ, אך צייןשמסמכי המשלוח הושמדו במלחמה. "גם בוה אין

באירותו בכרלין, 'כאילו מרוכר באום בעל קשרים... "מעולם", כך פולט, "לא נהקרחי בידי גורם נאצי

כשלמונים, עליהם נרמו בכמה מקומות, בותנ פולס:

הנאציים העקומים הטוענים שהזמנתי את מארחי מברלין ובמיוחר אייכמן והאגן, לכקר כארץ ישראל, כפי שמופיע בפירוסמים שונים. להיפך: ניסיתי למנוע את הביקור, וכשנורע לי שבדעתם להיות כאן, ראגתי שיופקד עליתם מעקכ, שהביקור יקוצר זשיישלתו במהירות למצרים".

"אינני מסוגל לרדת לסוף דעתם של המוחות

כששב פולס לארץ הגיש דו"ח לקיש ולנירנצויג, ותמצית ממנו גם לצכי וולף מראשי "אוצר התיישכות היהורים". כעכור ימים אחרים הוועק לעמק יורעאל, ביוון שנמטר על "גרמנים מוזרים המכקרים שם עם שליח המופתי הירושלמי ומאלצים את ערביי האזור לארחם ולהפגישם עם ראשי הכנופיות הערביות". רייכרט היה אחד מהם. בחקירה התברר שרייכרט, בניגור להכטתותיו להימנע מפעילות בקרב הערבים, הידק קשריו עם הווער הערבי העליון וראשי

הכנופיות. דייכרט נשאל בידי פולס על מעשיו. או ככר היה ירוע שהוא נציג הכיון הנאצי וכולש, בין השאר, גם אחר קיסר חבש, היילה סלאסי, שמצא מיקלט

בירושלים. דייכרט סיפר לפולס, שאייכמן והאגן עומדים לנקר בארץ, ומעוניינים להיפגש עם ראשי הישוב. פולם מיהר לדווח לקיש וכירנצויג והאחרון פנה למאיר קליינמן ז"ל, חבר "הגנה" ואיש הכולשת המנדטורית (סי.איי.די.) ולקצין הבריטי קונקוויסט.

אייכמן והאגן הגיעו לחיפה באניה, הציגו עצמם כעמונאים, ירדו לחוף, אך לא הורשו להאריך שהותם,

"שיתה זו כבר היתה פתות מנומסת", כותב פולס. העיסקה, היו מוכנים למסור ער 600 איש, מאסירי דאכאו ובוכנוואלד, 'אבל יהיה עליכם לקבלם בגבול ...'דרייך ולהביאם לארץ ישראל

בנקודה זו דווקא, עמרו רייכרט ועמיתיו בריבורם. ב־38" 28" שותרון דרך יוגוסלוויה והונגריה כמה מאות יהודים שהגיעו לארץ. דייכרט קיכל על כך תשלום – ובמוומן...

-מאז לא ראיתי את אייכמן – אלא רק ב־1960, בתא הזכוכית, במשפטו בירושלים".

בן־אלקנה: "נתקלתי במסמכים הנאציים, כהכנות למשפט אייכמן. פולס הציע למסור גירסתו לפרשה, אך אברהם זלינגר, ראש לשכה 06 במשטרה, לא מצא שעדותו רלוונטית.

"אחר כך, כשהחלו הפירטומים, מתוך המסמכים הגרמניים, ואיש לא טרח לכקש תגוכה מפולם – נשברה רותו. הוא עייף מכל העניין. מצכו הכלכלי לא איפשר לו להחמודר עם הרברים בתביעה משפטות. כשדיכרתי איתו, אמר: 'ומי יממן זאת'? הוא מסר לי את ערותו וכיקש שלא אפרסמה כחיין. בכך איפשר בדיעבד את כל הסיטורים - שחלקם הופיעו לאחר

29 Binesio

Hagain 28

מעבר לכמה שעות. המשטרה הבריטית, על פי מידע מוקרם, דאגה לסלקם. ירייכרט נכהל מהפעולה המהירה של הכולשת זכשרר לכרלין הסביר שהבריטים אינם יכולים ליטול אחריות לכטחון ה'עתונאים". אייכמן והאגן המשיכו לקהיר ורייכרט ביקש שפולס ייצא לפגשם. בעצה עם קיש ובירנצוייג, נסע פולס באוקטובר 1937 למצרים ופגש את השניים ב"קפה גרופי הקטן". "בכל השיחות נדרשה ממני עירנות וזהירות לכל אכשל בפליטת פה. היה לי ברור שהכמויות הגדולות של המשקה החריף נוערו להפילני בפח" "אייכמן והאגן אמרו שברלין אינה מאמינה ביכולת הישוב הציוני לקלוט 50 אלף יתורים כשנה, והפחיתו את המיכסה ל־10 אלפים כלבר. כרי להוכית כנות

את היטלר... הדו"ח נועד לתצרוכת מנימית, לעשיית רושם. אין כו שמץ אמת. פולס לא נשאל על כך מעולם, אך אייכמן, והממונה עליו, כתכו את המסמכים הללו כדי שמפקריהם יעריכו את מעשיהם", אומר בן־אלקנה ומסתמר, לדבריו, על שיתותיו עם פולס.

אייכמן, דיבר פולס על רכישת 300 אקרחי "מאוזר" בשביל ה"הגנה", שהוכאו לארץ במיכלי מלט. מפעל ממש", אומר בן־אלקנה "אייכמן זפולס לא דיברו על כך וככל שידוע לי מרובר במשלוח מתקופה אחרת

להלוטין, שלפולס לא היה בו יד". פולס מרגיש בערותו שהרעיון ברבר מו"מ על 50 אלף היהודים, היה של דייכרט בלבד ושהמסמכים שאחר כך תוברו בקשר לפגישתו עם אייכמן והאגן, היו מפוברקים, נוערו להצריק את המגעים הללו, הנסיעות, ובעיקר ההוצאות הכספיות שהיו כרוכות

כלשהו, לא שימשתי ולא נדרשתי לשמש מודיע". ובראלקנה מוסיף: "מנוחך לחשוב שחיה לו קשר עם . נמושה כמו הקודפורל אייכמן בעניין הכספים שכאילו קיבל מרייכרס

"מעולם לא קיבלתי ממנו ומגרמני אחר – לא 15 לא"י ולא סכומים אורים. להיפך: רייברט נשאר חייב לי שמו כליפת השום, כשום שהוא איש עסקים ו"מה במומים נכברים, מתקופח 'מורדן קנסטרקשן'.

מותו. את ההכפשה, התוויות והכובים".

פעם לא היו הפקות

לא מכבר, נקבעה לי פגישה עם זמר. תוא בא עם הסוכן האישי שלו, המפיק, אשת יחסי ציבור, ועוד רמות כלתי מזוהה. גם אני הצטיירתי כסוכן שלי ובמשקפי "כלוז בראררס", כדי שכל המנהלים של הומר לא יראו לי את העיניים.

אני צריך לכתוב את השירים האלה, אכל אני מרגיש כאילו אני מפריע להם, כאילו היו מסתדרים טוב יותר כלערי. מדכרים קצת רכילות, קצת על הכסף. נפגשים שוב. אומרים מלים כמו "קונספציה" ו"ללכת ישר גם על קומפקט ריסק".

אכל שום שיר לא יוצא מזה. ופעם לא היו הפקות.

פעם היו רק שירים וחברים. שיסל ושמילך היו המפיקים הראשונים שלי ועד היום הם חברי הטובים. והם לא היו מפיקים. גם הם היו אמנים, שהיצירה המשותפת שלנן היתה חשובה לחם יותר מכל. לא הייתי זקוק למשקפי שמש כשדיברתי איתם על השירים שלי. הסתכלתי להם ישר בעיניים.

פעם לא היו הסקות. היתה בעיה למצוא את שיסל לפני שתיים בצהריים, אבל כשמצאת אותו – ישר ירעת שאתה מופק. זאת היתה חבורה. לא אני לא אוהב את המלה הואת, ואת היתה משפחה, עם הפלוס הגרול – משפחה שאתה בחרת, ולא נולרת אליה, לטוב או לרע. אכל לא המשפחה הלוחמת. לא, אנחנו הייגו המשפחה החולמת. משפחה מרובת ילרים והזיות.

"כתר מורח" הנפלאה. אברם ונסים מאכילים אותנו. קבלני הלומות. ישבנו צפופים במתורהן שלנו מתוח

שוב למרתף שלנו, ולהמשיך לחלום ואלונה כל הזמן צילמה.

רק כיסים ריקים מלאים בחלומות.

מאיר היתה ראש הממשלוב. ריין היה שר בטוען, נישא

סלטים ושאוורמה בפיתה, כדי שיהיה לנו כהו לרחה לא תמיד שילמנו. אבל תמיד חלמנו.

חלמנו לכתוב את הסרט הכי טוב בעולם, את המתוח שאחריו לא יהיו יותר מחצת. את השיד שיביא את השלום.

נאומים חוצבי לחבות על ארץ ישראל הנדולה המושה. עם ניצנים של משיחיות שקידשה אכנים ולא היי ארם.

אריק, רוד שיסל, והאחים והאחיות, שבאו הלכז, ולא תמיד נשארו, כי זה לא תמיד קל, משפחה שלום, ליהי, בועו, כרוריה, נורית, מיקי, סימה, פופחק כרטא, טליה, תיקי, הנר, יענקליה, רפי, יתודית, אלונה, סליה דורי, מישה ומוישל זה, אבי דל, ונים, ורחל שקיאנו לה "המלאך", משום שהיא היתה מלאך, והיא היתה הבי מסכנה משום שאליה הגיעו כל התשבונות. ולא היה לנו כסף.

ישבנו, לפני בערך עשרים שנה, בחוג המשפחה התולמת שלנו, תיסינו להביא את השלתו כשיד, הקר ידוע שאחרי כל שירשלום, פורצת מלחמה עוד יותר נוראה מהקודמת, ולמרות כל שירי המחאה תנפלאים

אורי זוהר (מימין) עם משה – איש בסית ז"ל; בתצלום הימיני – אורי זוהר עם שיסל (משמאל); בתצלום השמאלי אריק איינשטיין (משמאל) –

אכל אנחנו הרגשנו כיחר. לזמן מה, היינו נשמה

אחת, ואחר כך התפורנו. ומשום שהרגשנו ביחר,

יושבים וכותבים ביתר שיר. אורי היה האיש הכי פוליטי כמשפתה, לכן הוא

ש"צריך לעשות משהר, ישכנו ברירת שני החדרים של

"למה לא עכשיו"ז שאל אריק. "מה זאת אומרת למה לא עכשיו"ז צעק אורי. "למה מרברים על השלום רק בעתיד", אמר

אריק, "למה לא עושים את זה עכשיו"ז "לַמה לא", עבר שלום לשירה, בקול גכוה וחרש, "למה לא היום –

שמיעת מהדורת חרשות כלשהי: "שמעתי את ראש

"כמהה זאת מלה חזקה", אולי שיסל אמר זצחק

הממשלה אומרת שהיא כמהה לשלוס".

"מה היה לא היה", הצעתי את השורה שלי. "יפה"! צעק אורי, ושקל אם להכיא לי סטירה

מרוב התפעלות. "זה אולי צריך להיות כמו אגדה כואת

שמתנפצת", אמר מישה, "כמו שיר ילרים". וככה, כל אחר נתן את המלים שלו לגיטרה של שלום, והשיר נולר. אורי שלח אותי לחדר השני, שאני "אכתוב את זה על נקי", שיסל טילפן לאולפן, ואנחנו ידענו שעשינו את שלנו להיום. שוב הצלחנו להרגיש ביחר, ואם גם קרבנו את השלום, או באמת עשינו את

ככה נכתבו המערכונים, השירים, והריאלוגים לסרטים. רק בחלק קטן מכל זה השתתפתי, אכל תמיד הרגשתי אה ושייך. אהבתי את המפיקים שלי, זככך יצרתי תקרים מסוכן בכיצת עולם השעשועים

הצפיפות הזאת היתה לפעמים נפלאה ומפרה, ולפעמים מתסכלת ורוחה. ידוע שהמרחק כין חיבוק לחניקה הוא סנטימטר אחר. אבל בכל פעם כשאני שומע ברריו את "אבשלום" אני חווה מחרש את רגעי החסר האלה: על נהרות החלום באכן־גכירול, שם ישכנו וגם צחקנו, ושכחנו לרגע את ציון.

יום אחד שיסל קם מוקדם כבוקר - באחת בצהריים, ואמר שיש הצעה לסידרת טלוויזיה מצחיקה, שאורי יביים, ואריק ישיר, זכולם יכתבו זישתתפו,

ויהיה גרול. מישהן שאל כמה ישלמו לנו. שיסל צחק אחורה. אורי אמר שנהיה שותפים. שיסל צחק שוב, עוד יותר אחורה. זכר התחילה סיררת סרטי "לול".

אם עכרתם פעם במושב או בקיבוץ, וראיתם לול – אני לא צריך להגיד לכם מה זה לול. מאה תרנגולות מצטופפות, מקרקרות ביחר. לקירקור של התרנגולת אין משמעות מיוחרת. הן מקרקרות כי הן שם, כיחר בין סורגי הלול, מקרקרות כדי להעביר את הומך, כי זה די משעמם להיות תרנגולת. לעמור שם, להטיל כל יום ביצה, ולראות איך לוקחים לך את הכיצה, ועוד אומרים שהיא מלאה בולסטרול ומזיקה לכריאות. גם לוקחים וגם בוכים.

התרננולות מקרקרות. הקרקור שלהן לא מוסיף ולא כלום, אכל הן ממשיכות לקרקר, ואף אחר לא יורע למה בריוק הן עושות את זה. הפילוסוף הצרפתי האקטיסטנציאליטט, ז'אן פול סארטר, אמר: 'מי בכלל צריך את האמן. העולם היה מסתדר טוב מאוד גם כלי האמנים. אבל באותה מידה היה מסתדר העולם לא פתות טוב, גם כלי האדם".

אולי התרנגולות מקרקרות כדי לשמוע שהן ביחר. שהן לא לכר. והרי כל תרנגולת דתרולל הנס הוד ארבעה או המישה אנשים צעירים, אקסיסטוציאליסטית יודעת שכסופו של דבר היא תהיה עוף קפוא ורל קלוריות

לכן, אמור לה להפטיק לקרקר. וגם לנו אסור. אסור לנו להפסיק ולקרקר מתוך הלולים הקטנים והעלבונות שלנו. אסור לנו להמסיק לצחוק ולבכות, ולנסות להרגיש ביתר, לנסות לאהוב.

אני יבול לשמוע את שיסל צוחק אחורה עכשיו. אני יכול לשמוע את עצמי מצטרף אליו.

הָיה, לא הַיָה, סוּט לַבָּן, שַּלְגיָה בַּיַעָר, לא הָיוּ אַגָרות מֵעוּלָם, הַיָּה רְק חָלוֹם,

(משירי הלול)

ישכנו במרחף באכן נכירול, וזה היה העולם הרבה ארמה והרבה כסף, ככה שהכי כוב היה לר שלנו. עולם ושמו "הגר", מסתתר מתחת למסעדת בתקופה החיא אם היית קבלן עפר. אבל אנוצו היינו

ישבנו וחלמנו כתיג המשפחה עם אבא אורי ואקא

לא היה לנו גרוש על תחת.

השיר שיביא את השלום

כל כך הרבה שירי שלום נכתבו בהצלחה מאו העולם רק נהיה יותר חרא. התקופה היתה תקופת מלחמת ההתשה גולדה

לחת אברננידול, שמענו את האלכום הלבן הכפול לכתיבת שיר. משום שהשירה היא כתיבת רגש, ורגש ל הביקלם המתחנים מהעיתונים, מהערם מהעבר משתנה מארם לאדם. לפיכך יכולה להיות מחשבה מנעתד מתות למסעדה של אברם ונטים. ואלונה קולקטיבית, אבל השירה לעולם תהיה רכושו הקרטי ולמה אותנו כל הומן. וכתבנו ביהד את השיר שיביא של כל ארם ואדם, ולא חשוב מה מרקס ולנין חושנים צו בפלום "אבשלום".

את השלום כתבנו משר בארבע שעות בערך, שוה לא הרבה זמן היה היחידי שהיה יכול לקתת את החלומות שלנו ינת שעות כערך, שזה לא הרבה זמן היה היחידי שהיו יבי לשירים היה היחידי, בתקפת לשירים הוא גם היה היחידי, בתקפת לשירים שהצבנו לשיר. ואחרי שגמרנו ההיא, שממש שמע הרשות ער חסוף, והשב לחוב אות - חשבנו, או לפחות אני חשבתי: זהו מולים של מודים של מודים של החדרים של בים עם המלומותו כתכנו ניתר. שתי מלים שממש לא מסתדרות שמילר, אני אפילו כבר לא זוכר באיזה רחוב בריוק. ים, הכתיבה היא פלאכה בודדת. כמ שבדדך כלל וזה גם לא חשוב שלום ביגן אקורדים שהוא חלם תישור היא פלאכה בודדת. כמ שבדדך כלל לוקום שניים למעשה האהבה, כך דרוש רק אדם אתר אתמול בלילה על הגיטרה שלו, ואורי היה נסער אחרי

א שלום"

לבן בצבע, אדום בטעם

קובל היום, כי נזר הבריאה של היין הלבן הוא השרדונה. אזור גידולו הקלאסי הוא בורגונדי שבצרפת, ויינות מונטרשה, מרסו, קורטון־שרלמן, שבלי, מקון־בלאן – שמם הולך 🗸 לפניהם. מעינב הזה זכה בשנים האחרונות לתפוצה ניכרת. הוא הולך וכובש שטתים נוספים בצרפת, ספרד, איטליה, מזרת־אירופה, אוסטרליה, ניו־נילנד, דרום־אפריקה ושיא הפופולויות שלו – בקליפורניה.

העינב, הינו כחומר ביד יוצרניהיינו. ניתן לחלק את יינות השרדונה לשתי קבוצות סגנוניות, כאשר הראשונה עניה בווריאציות ואילו השניה עשירה להפליא. את הקבוצה הראשונה אני מכנה בשם "סתם־שרדונה", והיא מאופיינת בכך שיינותיה נעשים כפי שנעשה כל יין אחר־לבן ויבש. דרך יצור זו מאמשרת לבקבוקו ולשווקו כעבור שלושה־ארבעה חודשים מיום הבציר. בדומה לשאר תיינות הלבנים, הוא יהיה בלתי מורכב. איכותו הדומיננטית תהיה הארומטיות הרעונה שלו, והיא בלבד תניוחד אותו מכל יין אחר – לבן ויבש.

הקבוצה השניה – היא שחולצת את יין השרדונה מתוך המסגרת של סתם יין לבן, וקובעת אותו במטגרת של יינות עשירים, מורכבים, רבי־איכויות. ניתן להשוות את יין השרדונה בקבוצה זו לעושום ומורכבותם של היינות האדומים. יינות השרדונה בני הקבוצה הזאת הינם יינות שצבעם לבן, אבל מוקציוואלית הם אדומים.

הסבר: דרך יצורו של יין השרדונה, למרות צבעו הלבן, הרי היא יותר דומת לזו של היינות האדומים מאשר ללבנים, וכתוצאה מכך, גם מאפייניו דומים יותר לאלה של היינות האדומים. זהו יין שעוביו ובצרו בהבשלת־יתר, כך שרמת

האלכוחולביין היא 12.5% בערך, כשל יין אדום. בתהליך יצור היין, משרים את הזגים בתירוש – פעולה הגורמת למיצוי־יתר של חומרים ארומטים ותמציות המרוכזים בזגים, כפי שהדבר נעשה תמיד ביינות אדומים. גולת הכותרת המשוחפת לשרדונה וליינות האדומים היא ההתיישנות בחביות עץ אלון קטנות. אין כל ספק: יין

השרדונה ששהה בחבית עץ אלון שונה מזה שלא זכה לכך. תוצאת המפגש הפורה הזה היא הווצרות קבוצת ריחות וניחותות של בוקה, שהופכים את היין הלבן, העסיסי והחד־מימדי, ליין לבן מורכב.

הוא זקוק – כמו היין האדום – לומן, כדי שתחליך ההתיישנות בחבית ואתר כך בבקבוק -- יביא לידי התמוגות כל מרכיביו. התכונה

הזאת – כושר התיישנות, השבחה, והיווצרות קבוצת ריחות חדשה, הם ריחות הבוקה – תכונה זאת נדירה ביין לבן, והיא מאפיינת את השרדונה ואת הריין־ריזלינג בלבד, אבן ילה אותם משאר היינות חלבנים. השהות בחבית גם גוררת אחריה קליטת ריחות וטעמי־עץ־האלון שניתן לזהותם ביין, ואיפיונם בכך שהם מזכירים טעם של ונילה. טעם זה ניתן לזהותו הן בשרדונה חלבן והן ביינות בורדו

האדומים, כיוון ששניהם שהו בחביות עץ־אלון. תחושות נוספות שהן בלעדיות לשרדונה, הן של לרום קלוי (טוסט), והמעניין ביותר – של בְּטָרְסָקוֹץ', הוא טעמן של סוכריות טופי עשויות היטב מקרמל ושמנת. אל כל העושר חזה, שהוא פרי חקונצפציה הראשונית וחוצאתה אל הפועל בידי היינו, מצטרפת כמובן כל אותה קבוצה של ריחות ארומטים המייחדים את עינב השרדונה והנתרמים על ידו ליין. איכותו הארומטית של השרדונה נירעות לזיחוי ולהבחנה מיינות ארומטים אחרים. אם נשווה את הארומטיות שלו לשל הסוביניון בלאן, שהוא יין האיכות הסטנדרטי שלנו בארץ, ומצא כי חיא שונה ממנה בכך. שזו של הסוביניון היא חדה ותודרת לנחירינו, ואילו

התפוח – ודווקא מזן אלבסנדר.

השנה זכינו לשני יינות שרדונה תוצרת הארץ. הראשון שיצא לשוק בחודש מארס היה זה של כרמל. שרדונה כרמל שייך לקבוצה הגדולה והחשובה של כתבו יין לבן. הוא נבצר מוקדם ונעשה כפי שנעשה כל יין לבן אחר של כרמל. הוא בעל אלכוחול רגיל – 11.5%, איננו מורכב ומעולם לא שתה בחבית עץ אלון. בשעת יציאתו לשוק היה טוב כסתם יין לבן וייצג את ארומת השרדונה. לצערי, נסתבר כי חיי המדף שלו היו קצרים להפליא ולאחר שלושה תודשים מיום צאתו לשוק הידרדה איכותו. כיום שרדונה כרמל דומה ומזכיר את האמרלד־ריזילינג סלקטד

שני יינות השרדונה הישראלים הועמדן לטעימת דירוג. שנערכה ביום 24.7.88 ב"הילטון" תל־אביב. השתתפוי אבנר און, שרל לואינו'ר, אגרונום ויינן, ד"ר רוני שבירא. מיקרוביולוג, והתתום מטח.

ו. ירדן שרדונה 1967: (+) ב 2 ב 2 ב 30 ש"ה. ירדן שרדונה 1967: (+) ב 2 ב 2 ש"ה. 2. ברמל שרדונה 1967: (+)

זו של השרדונה רחבת ממדים וחודרת כעונה עשירה. ורבוד רבדים לחדרי אפוו. יש המזהים בריתות וניתוחות השרדונה פירות הדרים ולימון, ווש המזהים בו את ריתות

של כרמל יותר מאשר שרדונה. אשר ליין השרדונה של רמת־הגולן: נכון להיום זהו יין שממלא את כל צפיותינו, ואף מעל ומעבר להן. הענבים ובצרו בהבשלה מלאה. היין הוא בעל 12.7% אלכוהול, וככוה הוא נותן תחושה של מתיקות, למרות שהיין יבש לחלוטין. זגי העובים הושרו בחירוש במשך שבונה שעות למיצוי חמציות וחומרים ארומטים. היין שהח בחביות עץ אלון שלושה וחצי חודשים, והינו בעל נוף בינוני, עשיר

ריחותיו, שאנן קולטים באפנו תם ריחות עסיסיים של פרי - ספק פרי הדר ספק תפוח. אנו חשים באפנו את ריח הוונילה של החבית, המתעצמת בעת שאנו מגלגלים את תחושות של טופי בּטָרְסְקוּץ׳ וכן תחושה קלילה של לחם קלוי. היין – מפתיע ברענותו ובמורכבותו הקלאסית. וככל מעשה אמנות מורכבת – קליטתו קשה. זאת בניגוד ליין פשוט בעל תבונה אחרו דומינוטית, הכופה עצמה על

ישראל עשהאל

חשרדונה של ידרף ממלא את כל הצימיות ואף יוחד מכך.

חמישה וביעים: 22222 - מעולה. ארבעה וביעים: 2222 - שוב מאוד.

שלושה נבועים: 20 9 – טוב... שני נביעים 20 – בישוי. נביע אחד: 24 מספיק.

לפא נביעים: יון פטם שכדרות

עליודי ווצוות.

。 中国的现在分词

הים 289 ש"ח =

מרטא OMINOT מוצרת אינוליה (קיים גם כדו מושני)

אפשרות ל-24 תשלומים לא צמודינ

מעל 2,000 שיח בריבית 2,000 מיני

המכירה במפעל

מיים (39.99 ש"ח

79 ש"ח

"ספ, ש"ח

— ח"ש 49

29.99 ש"ח

כסא ברויאר וחנ

כסא עץ מרופד

∩"⊌,⁄б≀ **69 ש"ו**

כסא ברויאר קש (בדמוי)

相關其的用

THE THE

111164 44

כסא מתקפל תוצרת איטליה

William &

13390

भ्याता सामा १८

CHE THE WILL

D'THEFT W

orrugath

N″W 149

רק מי שיושב... מאמין יוו היים ללא תחרות! במחירים ללא תחרות! במחירים ללא תחרות!

החל מר **79 ש"ח**

D*sc, w*n

U.a`¥€²

שנפרף טרקטור תוצרת איטליה

כסא פיקניק תוצרת איטליה

08-229546 08-240540 (מור צריפין) מועוב ניו' צבי (מור צריפין)

וש"ח ביי 18.99

11.31.54

33° TEP 3

APPROXIM

医精髓管 海绵虫

清夜 轉換線學

שרפרף עץ תוצרת איטליה

כסאות גן מפלסטיק

פפצ ש"ח .

החל מי 19.99 ש"ח

אנו מכבדים ויזה עדיף אל לקניות בתשלומים • ביזה יותר טוב מכסף

69 ש"ח

אל ש"ח 19 ש"ח

1 384,671 1 66 1 1 1 1 1

כסג עץ תוצרת אינוליה

כסה מנהמאה אינולקי

99.99 ש"ח

79 ש"ח

U.M. 88

כטא עך תוצרת איטליה

כסא עץ איטלקי בצבע אסוקסי

(1993) [Bee] 海里縣]

33°3°3° 12°6°43°

ATRIAGO TRANS

海路 博物 产生 接套

角斯巴 化连接 拉斯

CTRUBE ENGINE AN

89 ש"ח

. 1994

כסג נוח תוצרת איטליה

TINE THE

THE LITTE

THE CHARGE

Maiy 306T.

THE THE

כתבה וצילמה עפרה ישועה־ליית, בריה"ם

"אנית הקרב פוטיומקין" של טרגיי אייונשטיין (במרכז) ופינח במוזיאון ופרות של אודיסה. אין ביאליק, יש

המשלחת הקונסולרית הישראלית כבר מתארגנת במוסקווה, ותייר שיש מצטלמים ליד הכותל המערבי בירושלים. עידן הגלאסנוסט מאפשר לעתונאית ישראלית לצאת למסע חיפוש שורשים באודיסה, להחליף וברונות על ביטלישוניה לשנות ה־60' עם צעיר ארמני שרוצה ללוס־אנג'לס, ולעקוב אחר ביקור מולדת של זוג יהודים שנשרו בוינה, התבסטו באמריקה ושבים לעיר הולדתם לול דודים עשירים. ברית־המועצות 88', מציאות חרשה.

על מנהיגים קומוניסטים חיים ומתים ועל ה'שיטה'

ממה שהשמיעו באוזני כל האמריקנים שפגשתי כחיי

יותר מסתם סמל. בטלוויזיה האמריטנית הראו

קורים דברים כמרינה הזאת. ה'חיפושיות" הן

נמל התעופה הפנימי בילקו שעל יד מוסקו־ צ'לוכייק" (כחור טוב). וה, באוטוכוס המוכיל אוחנו למטוס, התיישב לירי בתור צעיר שנשא רדיו־טיים ארום פרצופו בבוג איפה הימים של הבריחה הידועה על גדול מפלאסטיק והפעיל אותו ברעש גדול. חייל אמריקני שמסביר לעמיתו הרוסי מה ואת מקום מוזר לשמוע בו קסטה חורקת של החיפושיות במוקרטיה: "אני יכול להגיר בגלוי מה אני תושב על כ"לט איט בי". בסוף הנסיעה הקצרה כיבה הכחור את נשיא ארצות חברית". הרוסי עונה לו: "גם אני יכול הרדיו והבים בציפיה כתיירת הודה שלידו. "כיטלס", להגיר בגלוי מה אני תושב על נשיא ארצות־הברית". אני אומרת, בחיוך נמרץ, "אתה אוהב את הביטלסו" במוסקווה ובאודיסה, כחודש יוגי, שמעתי יותר ביקורת הוא זורה. שמה בינלאומית.

> אנחנו ממשיכים את השיחה על הקרקע בעזרת על מולרתם. במה מלות צופן. הוא ארמני, רוצה ללוסיאנגלס. לא " מבין מלה אחת נאנגלית. עוברים לפוליטיקה, הוא סכור כנראה שאני אמריקנית, ומחמיא: "רייגן, וארשו

viacalo 34

לאחרונה קונצרס רוק ענק של בילי ג׳ואל בלניננרד. הוא זימר "בחזרה לברית המועצות". הם היו "וגובראצ'וכו" אני שואלת. הוא מעוות מיד את כאקטטאזה. המסר שלו: אם שנות השישים חזרו לאופנה כמערב, כרוסיה הן מתרחשות בעצם הימים האלה. "אתם הסיקסטיו האמיתיים:" צרח ג'ואל, משולהב ומזיע.

העסקים בלוס־אנג'לס טובים. ברנורי סוחב מעוכת של

בטיסה לאוריסה, "בחזרה לברית הבועצות" איננו שיר אלא מציאות הרשהו טינה ונרגודי סרגן, תשע שנים אחרי ש"נשרו" כווינה, כמו כולם, חיורים לאוריסה שאותה עובו כשנת 1979. מי היה מאמיו, ביקור מולרת ראשון, כבר על תקן של דורים עשיריב

משקח שנה עתה במדי להביק. מהרי הנהיתה, כאולם הנוסעים הקטן, כחיק מוגית. כשכילי, הכשורה המראיגה בנמל התעופה

יקי ד ענקים חרשים מריקמת גובלן צעקנית.

מחיד פיסות פנימיות בברית-המועצות זולים

לפלים, אפילו למי שקונה רובלים תוקיים כמחיר

אלחישציאותי של 59 קופיקות לדולר. אודיסה היא

ע מבוקם בקרץ. הרשופולב" מפוצץ עד אפס מקום,

סגל ניתח ילדים צוהלת כטיול שנתי ושלוש

פעותה בבנדי צבעונין המושתרת לק על ציפורני

מדים, כוליפת ורוך מועזע וצופיה שתורה שממנה בורי פרחים וחיבוקים, טינה טרגן ככר מתייפות ללא המשפחה הענקית המצישו א משתכים נשרים שופעים, מדרה בעקבים גבוהים מעצורים כזרועות אחיותיה השמנמנות וכנותיהן שולונה שרים שופעים, מדרה בעקבים גבוהים מעצורים בשרים שופעים, מרדה בעקבים גבוהים העצורים בורועות האיפור הכבר נוול עם משופשף. האיפור הכבר נוול עם משונת במבטא רוסי כברו 'אוף, הארץ הרמעות, ומוחק את ההופעה תנובררישית לטובת הנפש היהודיה דוסיה רומה שהיא עצמה מופחעת יותר מכולם מכך שהנוסטאלגיה תפסה אותה בגרון בעוצמה כואת. מולדת יש רק אות.

סוכנות הנסיעות הממשלתית "אינטוריסט" מחייבת את התייר ה"אינריווידואלי" לשלם מראש גם בעבור הסעות מיוחרות מן המלון לנמל התעופה ובחזרה, במחיר כפול, כמובן, ממה שהיתה עולה סתמ

באוריסה היא שמחלקת התחבורה לא קיבלה הודעה על בואי. אין מכונית. נא לחכות עד לבירור. ליכי מנבא רעות ואני אסירת תורה להומנתם של הטרגנים להצטרף אליהם ב"וולגה" החרישה שהגיעה להסיע אותם למלון.

אכן, יש בעיות. במשרד "אינטוריסט" של מלון "צ'ורניה מוריה" (הים השמור) מתברר שבאמת "מוסקוה שבחה" להעביר את הניירת הקשורה בהזמנה שלי. התקווה למנוחה קצרה, נגווה. אין ככלל חרר פנוי במלון המלא, זמה שגרוע עוד יותר – מודיעים לי מיד שכנראה לא אמצא מקום בטיסה חזרה למוסקווה. מחרתיים. "עד סוף השכוע כל השיסות תפוסות". (המשך נעמוד תכא)

35 **6**12 62 10

(תמשך מהעמוד הקודם)

בידי תלושים המוכיחים שכל הסידורים האלה אורגנו מראש עד הפרט האחרון עוד כוושינגטון. אשרת השהייה שלי כאודיסה היא ליומיים כלכר. ואחריהם עלי לעלות על המטוס הביתה, כמוסקווה. המצב מעורר הבנה, אבל לא פתרונות. מצטערים מאוד, מוסקווה אשמה. כשסוכנות ענק אחת צריכה לטפל ככל תייר המגיע למרינה, טבעי שכמה ניירות הולכים לאיכוד. "זה פשוט מאוד, את ככלל לא קיימת", משתתפת כצערי מדריכת תיירים מבוגרת מפינלנד המאזינה כסקרנות לשורת בשורות האיוב.

הרחמנות הפינית מגדישה את הסאה. חמישה ימים במוסקווה וחיים שלמים בארץ ישראל לימדו אותי שמול פקירות ממשלתית לא כראי לקבל תמיד את המלה "לא" כפשוטה. אני רוחה בתוקף את ההצעה לעבור למלון אתר, ומודיעה שלא חשוב אם לא יימצא מקום בטיסה – אני כבר אסע לנמל התעופה בכוקר המיועד ואחכה שיתפנה משהו. בינתיים שיכדקו, אולי ככל זאת אפשר להתגכר על המחרל המוסקוואי ולמצוא חרר לשני לילות באחת־עשרה הקומות של

קשיתות עוזרת. כשובי מסיכוב בעיר וארוחת צהרים מתכרר ש"התגלה" חדר פנוי ו"סיכוי טוב" שיתפנה גם מקום בטיסה היעורה. יותר מזה: המנהלת אפילו יזמה פיצוי על ה"טראנספורט" שלא קיבלתי בנמל התעופה: אם ארצה, נהג ומכונית יעמרו לרשותי לשעה וחצי של טיול בעיר. תפיסת יוזמה כשטח אמורה להיות עקרון מרכזי כ"עיצוב מחדש" של המשק הרוסי, "פרסטרויקה". אכל, הסבירה לי אוצריכן פקידה אחרת של סוכנות התיור, "זהו אחר הרכרים שהאנשים שלנו מתקשים כיותר לכצע". אחרי שכעים שנה של פחד וחשבון, לך תאלף אומה שלמה של פקירים ממשלתיים להתחיל לחשוב כ"ראש גדול" כלי הוראות

כמו סינה וגרגורי טרגן, גם אני בחרתי כאודיסה כיער לכיקור מסיכות משפחתיות. ההבדל הוא שכני משפחתי, ליתר דיוק סבי שמואל יתום (יוסם) ז"ל וסבתי חיה־סלרה צ'סטניה תכדל"א עזבר את המסום הזה לכלי שוב לפני שישים ושלוש שנים, כדרך

בקונצרט רוק של בילי ג'ואל בלנינגרד הוא וימר "בחורה לבריה"מ". הקהל היה באקטטאזה. "אתם הסיקסטיז . האמיתיים!" – צרח ג'ואל

סבתא חיה זוכרת שמשפחתה גרה בפושקינסקאיה 26, בית יפה כן שלוש קומות עם חצר פנימית גדולה. הם גרו שם מאו עכרו לאוריסה בילדותה. מהכפר ז'מרינקה. בטומה הראשונה היה למשפחה כית מאפה קטן לעוגיות ודברי מתיקה. ההצטרפות ל'חלוצים" הביאה לנירוי הכת הצעירה והיפה, שמאז 1925 לא אחר לא יצא להצטרף מכאן לחלוצים. בכלל, שמעה דבר על הוריה האדוקים, שלושת אחיה ואחותה אסתר, לטוב או לרע.

> עיר נעימה מאוד, אוריסה. הרבה פינות ירק וגנים ציבוריים. רתובות מתוחים וזויות ישרות, עצים כשולי המררכות, בחים בני שתיים עד שלוש קומות. קל לדמות שהעיר הואת עמדה לנגר עיניהם של התל־אביבים הראשונים כשניגשו לתכנן את אחוות כית: אחרי הכל, רבים מבוגי העיר העברית הראשונה עברו כאודיסה כדרכם לנמל יפו דרך תורכיה.

היתרון הגדול, כמו ככל הערים המזרח אירופיות, הוא מספרן המועט של המכוניות הפרטיות. אין גאזי סליטה, אין פקקי תנועה, כל יום כמו שבת כבוקר. חשמליות כתומות מתגלגלות על הכבישים המרוצפים כאבנים. על התחכורה הציבורית בכריה"מ, כייחוד ה'מטרו" המוסקוואי, כבר גכתבו שידי הלל רבים. אם שמעניין באמת את חבורת המארחים וירידיהם:

813**e**3i036

בית האופרת באודיסת. עיר יפת. יש תיי לילה, אין מחסור במוצרי מזון.

העיקרון הקפיטליסטי של "מכונית לכל פועל" ולא

הרחוב שבו שוכן המלון שלי, ומבט אחר על מספר 26 משכנע שהסבתא טעתה במספר: זהו בית משרדים אפור כן שתי קומות. בספר הטלפונים של אודיסה אין זכר למשפחה כשם צ'סטגיה, או צ'סנו. אבל בפושקינסקאיה 66 גר אחר צ'סנין. יוסם, לעומת זאת, הוא שם כל כך נפוץ כאן ער שאין סיכוי כלשהו לאתר מישהו מן הצר של משפחת הסב.

משה כ. (שמר ושמות אחרים כרויים – כני שיחי מאוד", אני מנסה להבהיל. "רוב הסטודנטים חייבים

ואחים כשם גרשון (גרישה) חיים (ברל) ויענקל?

אחיה של הסבתא שלי, מפגי שלא היו להם ככלל אחיות. שמם לא היה צ'סגו ולא צ'סטניה, אלא משהו אחר. והם לא כאו מז'מרינקה. את הכפר הזה הוא מכיר. שום נערה צעירה לא ניגנה בכינור במספר שש עשרה,

יסדרו לעצמם קטטטרופות כמו גוש דן.

היהורים לא הסכימו בשום אופן שאזכיר אפילו את שמותיהם הפרטיים), מהיהודים הכודדים כאודיסה שמגלים עניין כלשהו בישראל ובישראלים, מאוד רוצה לעזור לי לחפש את הקרובים. חצי שעה לאחר שהגעתי לביקור בביתו מתברר, כצירוף מקרים מחר וכלתי־מציאותי, שלאשתו אוולינה יש חכרה המתגוררת בפושקינסקאיה 16 ביחר עם אביה הוקן, התי כאותו בית זה שבעים שנה. אולי הוא יידע משהו. משה, דובר עברית מוזרה שלמד בכווזות עצמו, מצלצל לארון קג האם הוא זוכר משפחה ובית מימכר עוגיות

מתו במלחמה.

בשמחתי, מסדר מיד פגישה. פושקינסקאיה 16 הוא כית כחול נחמר בן שלוש קומות ועם חצר פנימית גרולה. אני מרגישה מיד כבית. סבתא בוודאי טעתה נספרה אתת, קורה. משפחת ק. המורחנת מקבלת אותי כחמימות סביב השולחן הגדול כחדר הרב־שימושי האופייני לדירות ברוסיה. תה חוק מוגש בספלים רקיקים ולצירו עוגת קרם טוכה. למרכה הצער, מר ק. העירני ממהר להרוס את התקוות שעורר בעצמו. הפרטים שבידי לא מתאימים. במאפייה הזכורה לו היטכ אמו לחם, לא עוגות ולא רחת לשם.

לפלשתינה כשכעים השנים האחרונות. כרוך ואנוכי מתחילים להתווכה, מנסים לערער את כטחונו של הארון ק. ולהיתלות כקש זה או אחר של "אולי". אבל הוסן גאה בוכרונו הצלול. הוא זוכר מצויין את כל מי שגר כבית הזה, או כסביבה, וגם ברדיום של שלושים כתים לא היו יהודים עם כית מאפה לממתקים. לפלשתינה נסעה רק אשה אחת מהשכונה והיא חורה, כי זה לא מצא חן בעיניה.

חיפוש הקרובים הגיע למבוי סתום. אולי אחריכן נתקשר לאדון צ'סנין ממספר 66.

החל ה"גל החרש" של פתיחות סובייסית. רבים מירידיהם כבר עובו. אחרים עריין מצפים נקצרות לקבלת "הזמנות מקרובים" באריבות ממשלת ישראל. אוליצה פושקינסקאיה (רחוב פושקין) מצוי כקרן מוסרים לי פתקאות עם עוד כמה שמוח של יהודים

שאוהב את ארץ ישראל והתחיל לאחרונה לשמוד שבת. השלים עם תחלטת סרוביו, ובראשם אשתו הנמרצת: אוולינה היא מניקוריסטית־פדיקוריסטית, וכמקצוע הזה עושים הון באמריקה, מה שנכון. צעירי המארחים מרכרים אנגלית רצוצה, אכל נלהבים לקראת הסיכוי "להסתלק מבאך". מאניה, נת חמשיעשרה, מצינה לפני את ציוריה ומבקשה חוות דעת מיידית על סיכויי הקריירה שלה בציור תפאוחת.

המבקשים "הומנות" כאלה. גם משה האידאליםם

"את חושבת שבניו־יורק יקבלו אותי לביה ספר

לעבור, אם המשפתות לא עשירות".

הממוצעו. הלימודים – חיבם.

אנשים מהגשת בקשות.

כולם יבואו לעזור.

בין היוצאים ממנה – 99 אתווים,

"הבעיה היחירה היא שהלימודים כסולג' יסרים

אניה חולמת על עבודה בתיאסרון נובות. כשתגיע לניריודק, היא תגלה שם כבו

העבודה, ותתבעבע לסובסידיות הנדיבות

לאמנויות בבריה'מ. סטודנטים סובייטים מקבלים

מילגות קיום בנובה 60 ער 70 רובל (כשליש מהשכר

המועצת באחרונות "הייתכן שישראל מתכחות לאלץ

כל מי שיוצא באשרה ישראלית להגיע לישראלר הם

בטוחים שהק.נ.ב. ממיץ את השקר הזה, להרחית

דכרים כנו, אני מודה נתנחלטה על הטיסות הישידות

מבוקרשט כבר נפלה, אך בעת ביקודי כבריה"ם טום

הוכרו עליה רשמית). הם מוועועים, וועמים, לא

מאמינים. זה לא בסדר, הם תוקפים בתפכול וב,

והשיחה כבר פתוח נעימה, מפני שעכשיו אני מייצנה

כמירמה פשומה שמרגיזה את מוסקווה, אני מפנגרת,

בלי כוונה. אתם רוצים לאמריקה – אז שהאמריקניה

יתנו לכם אשרות יציאה ישירות לארצם. עכשיו מותר.

והאמנם אין לכם שום עניין אפילו להציץ בישראלו

ר, מתותנו של ק הזקן. הזקן השני מצטרף בהסכמה

נמרצת. רגע קודם התגאו בפני השנים כשלל המדליות

השמורות איתם כקופסאות פח על שירותם נצבא

האדום, במלחמת העולם השנייה. כדי להשלים אה

האבטורד משה מסביר לי ש"לישראל זה טוב שיהיו

הרבה יהודים באמריקה, כי אם תהיה מלחמה בדולה,

80 אלף יהודים היים באודיסה. שיעור הנשירה

חרף השעה המאוחרת אני מתבקשת לכקר

(המשך בעמוד (44)

ברחיפות בביתו של עוד אחר מידידיו של משה

המכונית הישנה מקיטעת על אנני המרצפת הכולטות

ברתונות החשוכים. מישקה, בן 14, כנו של משה, פוצח

בסך הכל מנסים להפסיק את השתתפוחנו

"יש מילחומה (מלחמה)" בישראל, מסכם האדון

כעיניהם את ממשלת ישראל הרשעה.

המבוגרים מבקשים לברר איתי שמועה מבהילה

לפור את הוששות אינני יכולה. זה לא שקר, יש

בעצמה את גדודי אנשי התיאשרון מומרי

זוכר, אומר הזקן כטלפון. היתה כאן בבית הזה מאפייה, ועבדו שם שני אחים, גרישה ויענקל. שניהם

-אני מתקשה להאמין למשמע אותי. משה, שמה

הגרישה והיענקל שהוא הכיר לא יכלו להיות מהכית הזה, שכולו יהורים, שום רייר לא נסע

עם סיום החלק המשפחתי מתחילים לדבר על מה יש לרוסים טיפת שכל, הם לא יישמו לעולם את אמריקה. כמעט כולם כבר הגישו בקשות יציאה מאז

מה אכל בן־גוריון מול גלי הכנרת מרו לנו שבמלון "גלייכנרת" בטבריה – מלון שהיה חביב ביותר על דוד כן־גוריון -שמורים עדיין התפריטים פיוחרים שעל פיהם ניזון ראש מנפלה ושר הבטחון כתופשותיו משרות אותן עשה על ועוף הכנודו.

תיפשנו את רינה, מנהלת המשק א הפלון הקכן והיוקרתי הזה, הבושק מש לקו המים. רינה, אשה באמצע שת הארבעים שלה, נחשבת לילידת נפלון: אמה היתה הסבחית של עליכנרת". כשסיימה רינה את נתהמפר נכנסת לעבוד במלון מדתיה, בעוד אמה ממשיכה לחלוש 11000 7

רעה זוכרת, כמובן, את כן־גוריזן, צו פלה ואת הפכלייה שהיתה בלווית איתם היא חכרת את פולה מכינה נפרדיה את הקקאו, מערבבת משתופב ועוענת כי שתיית סקאו היא שלג לאיכות יצים. היא זוכרת אותה פוניתה במטבח על אלברטו הטבח ונק או האכל ברווק ככתוב בתפרים שמד לידו, ושלא "יעקשש" חלילה עם

שאלנו אותה על התפרים. אלבריטו פנד קלת, ענתה לנו, אם תחיה פה שתב שתחתיו היו מעלים לו לתיוו.

מול הכנות היו כפרים ערביים דלים, לנמחם כולת כחה ועצובה, ובין כפים פורים מוצבים ומחנות של מכם המדי. כשאכל כאן בדנודיון את פוקת המאודים שהבינו לו ואת מרק פיות עם מין הפטל – תאם חשב

סים יכוא ומאותו מקום עצמו ייראה וש נוולן שהר באורות ישובים עבריים: שתנו, מהשולחן כו ישב, ראינו את עלן חוד ואת אודות תופי השעשוע פוקם מנפון לעידגב. היות שאכלנו פי מפרים לול שבת של המלון ולא לש התערם שהכתיבה פולה לאנשי שון ביוסר תריימי מאוד מתון, אך ניין מיקוסי. אחריכן מרק עוף עם קידלא, שלא דמה למדקים השבתיים שנים, שפוראים לה של שלים, שפוראים לה שלים, שנים, מצופה בשוקילה. ענקיה, מצופה בשוקילה. לישה והבופתאות שבו רכות, עשוייה מפירות התוכים, קצפת צמחית ענקיה, מצופה אנו מתמודה

מו נצהריים, תוכל לפנוש אותו. ויקשנו ממנה להושיב אותנו מדהאוכל כשלתן כו נהגו להושיב א קעריון. חליכו אותנו לשם ואמרו י כאן ישב, כשעון אל תבנרת, אף כי ישבנו נמקום כו ישב ומבעד לששות הרחבות נשספו אלינו מקלימסוסים הנדולים והזקנים מנילים על מרשאות המלון. נשקפה מינו הבנרת ככל יפעתה. נשקפו נישעלן, כשישב כאן דוד בן־בוריון, צ הפולחן הוה, עריין היה תופה תבערתי א בערת, מצפון לעיך גב, כתחום וליפתה של מוריה. על רכם הגולן

אחרייכן הניעה המנה העיקרית

שלא ביישה את קודמותיה – לשון בקר ברושב יין. מולנו, במקום בו ישכה ככל מרחיבה (נרובה טעימה) של למעלה דובר בנים. אל המנות העיקריות נילווה, מון דמה צילום), קיבלנו לפתיתה רג בין היתר, סלט חסה ברוטב תפוזים – ממולאים ומגש ענקי ועליו הר של המין. מתקתק ומשתלב יפה עם טעמה הצנוע חמין יפה למראה, שתפוריו שלמים נהגינו למרי, הוא שלושים וכמה שקלים, ה'קלאסית' של המלון הוה מזה עשרות הבדרשת למסערתו של מלון. לקינות ל הבי כלונות ישראלים השבתיים היקראסיתי של הבלון הוו בוו לשה". הרצבו שם פירות העונה וכן עוגת גלידה שובים שנים, שפוראים לה "שרלוסה" והיא

"גלי־בנרת" המזנון השכתי – תצוגה והחדיגווני שקיבל שלוש פעמים כיום.

תנראה פולה, משניחה על ארוחתו של מתריסר סלטים שונים, חמישה מיני חשכונו של בן־גוריון בער כל ארוחה ה"וקן", קיכלו נתח עוף עשוי ברוטב בשרים קרים, דגים ממולאים, כבר קצוץ, "משעממת" שהוגשה לו במלון הזה. קיבל איטריות, ארבעה מיני ירקות אנחנו כן יודעים שמחירה של ארוחת של החסה. לסיום – מנת הקינוח וטעמו מצויין חרף הכמות "המסחרית"

ובעוד אנו מתמודדים עם המזנון

מזנון שכתי, כמו זו שאנו אכלנו וממנה

דוד בן־גוריון בעת תופשה

(צילום: צבי גלור),

במלוו "גלי כנרת"

עם מיץ פטל.

כטבריה, שפולת לא

הרשתה לאנשי המלון

לסטות ממנו. ביצה רכה,

ירקות מאודים, רסק מירות

החופשי המגוון הזה הופיע הטכח של

המלוז. אלברטו. גבר בן 54, שעלה ארצה

ממרוקו הספרדית לפני כ־35 שנה והוא

בחור ישיכה. יום אחד ראה כעתון

שהתגלגל לידיו מורעה המכשרת על

פתיחת הקורם הראשון לטכחים כמלון

"תדמור". וכך, מנעריישיבה נהפך

אלכרטו לשולייית טכחים וער מהרה

הגיע ל"גלייכנרת", התקדם במהירות עד

במלון הוא מכשל. כבית הוא מצייר.

זכותב שירים. לפני שנים, כשנתן

אלתרמן התארח כאן, הראה לו אלכרטו

כמה משיריו. אלתרמן קרא ושיגר לו

מכתב זבו התייחסות לשירים שקרא

ומלות הערכה חמות. את המכתב הזה

ואת התפריט שעל פיו הכין את

ארוחותיו, של בן־גוריון, נוצר אלברטו

כמוכרות מרגשות. יום־יום, אומר לנו

אלברטו, אכל בן־גוריון אותו אוכל. ללא

כל שינוי. רציתי שהוא יטעם משהו אחר,

שיגוון קצת, אבל פחרתי מפולה ולא

לא ירוע לגו בכמה חייכו את

שהיה כאן לטנה ראשי.

למחרת נפרש בחדר־האוכל של נראה סובל מהאוכל המשעמם

והתפריט הקבוע שלו

37 Biaeain

ולחן השמש היה עד לא כל כך מזמן תגיגה אחת גדולה. אנשים התמרחו בשמן כזה או אתר, וחשבו שהם מוגנים. עד שקמו המדענים והרופאים והחדירו בנו את הפחד מכל הדברים הרעים שהשמש יכולה לעשות לעור. עכשיו זה קורה גם לעיניים. האנשים שמטפלים בעיניים התעורון, ואומרים לנו שקרני השמש לא רק גורמות לקמטוטים בצידי עיניים ממצמצות. קרני השמש, הם מזהירים, יכולות לגרום נזקים רציניים לעיניים, אפילו כוויות, ממש כמו לעור, ושמשקפי שמש יכולות למנוע את הצרות האלה או להקטין את

אז מעכשיו אל תסתכלו במשקפי השמש כעל שתי ערשות כהות שמעמעמות קצת את אור השמש, או כפריט אופנתי צבעוני שמתאים או לא מתאים למכנה הפנים ולכגרים. הצער הכא יהיה סימון של מקרם הסינון על המשקפיים כמו המספרים של מקרם הסינון על תכשירי השיווף.

כמו ככל מה שקשור בשנים האחרונות כמורעות לכריאות, היו האמריקנים הראשונים שגילו את מה שהיה ידוע מזמן, שהשמש מסוכנת לעיניים. כמו כעניין העישון וצרות אחרות, הם גכנסו ללחץ רציני, עם הרבה "אקשן". פתאום התכרר להם שחלק גרול מערשות המשקפיים, אפילו היקרות מאור, הן סתם תפאורה יפה, מסננות קצת את האור אבל אינן מגינות בפני הנוק שגורמות הקרנים האולטרה־סגולות.

השבועון "טיים", פירסם כאזרונה כתבה בה הוא מצטט רופאי עיניים שאומרים כי ייתכן שחלק מהמקרים של ערפול הקרנית, קטרקטים, ובעיות ראיה שנחלשת, מהן סוכלים 15% מהאוכלסיה בגיל 65 פלוס, נגרמות נגלל החשיפה לשמש שיכולה להרוס את התאים של הערשה והרשתית בעין. תחשבו על זה בפעם הבאה כשאתם שוכבים על החוף ותופסים צבע, אפילו בעיניים עצומות.

רק ערשות של משקפי שמש שעכרו טימול בפיגמנט שקולט את הקרניים המזיקות, מגינות כפני השמש. החוקרים האמריקגים אומרים, שמוטב לצאת לשמש בלי משקפי שמש אם אינן מסננות את הקרניים האולטרה סגולות, כי אז הטבע שומר על העין במצמוץ וכיווץ העיניים ומאפשר רק לכמות קטנה יותר של קרניים מזיקות לתדור לעיניים. ככה, אחרי שנים של חשיפת יש הרבת קמטים – אכל פחות שיכושים.

יצרני משקפי השמש כארצות הכרית כבר התנרבו לסמן את מירת הסינון על המשקפיים, בתווית שאומרת "עומד בררישות מכון התקנים", אבל ה"פתר אנד דראג ארמיניסטריישן" אינו מסתפק בכך. המ יוומים הצעה שתחייב כל יצרן לסמן כמה קרניים הערשות מסגנות. כמו בתכשירי השיווף, שממוטפרים במספר מקדם שיווף שהתקבלו כתקן בינלאומי. או אם תראן בקרוב מספרים גם על המשקפיים, תרעו למה.

Ripealo 38

ארום בחוץ, כהה בפנים לימונדיר, מימין למעלום.
ועוד ארום, שאי אמשר להתעלם מבנו (בתצלום הגדול למעלה).
פלסטיק לכן וערשות כמו ראי (מימין למטום.
דק וערין וטוזהב לפלייור, משבאל למטום.
כעמוד השמאלי, מלמעלה למטוה:
אטום וצבעוני ומטנוזר; עם תוחמת מבוברת,
של מעצב לדיור":
מלסטיק גרול וסטומים:

"המודעות לנושא חדשה יחסית", אומר אכרהם סידוב, אופטומטריסט, "ולמרות שנוקי השמש ירועים כבר מזה זמן רב, אין תקן למשקפי" שמש, לא בארץ ולא בעולם. רק בשנה האחרונה התעוררו לנושא ולצורך לסמן את מידת הסינון על הערשות. בינתיים יש סימון כזה רק אצל יצרנים בורדים". "סרנג'ט" מארצות הברית מתמחים במשקפי שמש בעלות עדשות מיוחרות לנהגים עם דרגות סינון שונות המסומנות על תווית המוצמדת לערשות. ל"אמריקן אופטיקל" ול"ריי־באן", ערשות מלוטשות באיכות טובה, אך אין ציון של דרגת הסינון. גם ל'וורנה' הצרפתית, חסימה גבוהה של קרני השמש המזיקות.

היצרנים האחרים ירדו מהערשות הכהירות או
המדורגות זמייצרים ערשות כהות עד כהות מאור. איך
יודעים כמה מסנגות משקפי השמש? יש מכשיר מרידה
משוט. לפני שקונים משקפי שמש, אפשר לנקש
בדיקת סיגון במכשיר כזה יש אצל אופטומטריסטים
רבים, זהמחוג מגלה הכל בצורה פשוטה וברורה.
כשקונים משקפי שמש בדוכן בשוק אי אפשר לצפות
להרבה. זוג ערשות מלוטשות עולות לפתות ארכעים
ש"ח, בלי מסגרת. משקפיים עם מקרם סינון טוכ
עולות בין 100-200 ש"ח.

כל שנה משקיעים יותר בעיצוכ – כבר שכנעו אותנו שמשקפי שמש זה פריט אופנתי חם, כמו בגד או נעליים ושאי אפשר להסתפק בזוג אחר בלכד. משקפי שמש ממשיכים לתוך שעות הלילה ואור הירח. כדי להעביר את המסר הזה, הריצו רוגמניות ממושקפות לאור הזרקורים על מסלול תצוגות האופנה בפאריס,

מילאגו וניו־יורק. לא רק היצרנים המסורתיים של עדשות אופטיות מייצרים אותם. כל מעצב אופנה שרוצה להגדיל את הכנסותיו, שם את שמו עליהם. מפייר קארדן, קארל לאגרמלר, קלוד מונטנה, ז'אן פול גוטייה ועד גרעון אוברזון. גם יצרנים של בגדים רוצים למכור לגו משקפי שמש בסגנון הכגדים שלהם. יש אפילו דגם שנושא את שם מכונית היוקרה "פורשה". יצרנים של משקפים קלאסיות כ"ריי־באן", שלא שינו את העיצוב שלהם שנים רבות, יצא השנה עם סדרה של משקפי

שמש במטגרות צבעוניות. כמו בבגדים, כל האופציות מתוחות: מסגרות פלסטיק ומתכת. גדולות זקטנות. ישרות ואלכטוניות, כמו עיני חתול. ערשות ומסגרות כהות כמו של האחים בלוו, שהופיעו בתרגות המקומי של קושניר ורטנר בשיר הבטלנים. משקפיים עתירניים, עם ערשות שנראות כמו ראי חד־סטרי. מסגרות מפלסטיק בצבעים צועקים, מסגרות א־סימטריות, מצויירות בציורי יד ומשוכצות ביהלומים מוכוכית ופנינים מפלסטיק.

ומשוכצות ביהלומים מוכוכיון ושנינים מכיסטיק. המחירים: מ־15 שיח למסגרת פלסטיק צבעוגית ועד 290 שיח, לערשות עם שם של מעצב.

יהודית חנוך

39 Hipepin

ם ספרי יירקפתיי שונים 3.50 שיח 3.50 ש"ח

מים: מלקרות מכתר זה, תוכמת עברשת לפני הקורא שישת

מרכבת ומונינות של יחסים נפי שורא שלה סנטן הליטו רסכתבים בין הדמויות השונות כספר. מחיר מבצע - 36 שיף נמקום 57.40 שיח

רבי מכר בעברית בהנחה שופה צברים על דרך המשי (ניימס קטעול (ג חלקים) לינח חייטן לורר טיול משותף בסין חקטומה ומרדת נינה תיימן מאחיה אלי על מנת לשוב ולחיפנק בטיבט

אלי נפטר ודינת תלתה במרולת קשח. קורותייהם של השניים מסופרים בספר וה.

לימודים הם משחק ילדים

וחיר רביל - 36 שירו

מחיר מכצע -.27.ש"ח

נייתם קטוני (נו הנקים) סגר הנוואר את הלאוויה של הגרת מסוקים בריטת בימי תדינון מנס שבין הסתלקותי של תשאר הביסי תלייתו של הומיני. עלילון מרונקת רצופת מזימות

n'v 17.80

בחומור ובנילוי לכפורש דייר מאמר או סיפור תייו. זהו סיפור הנוטל אחננו לפנישות היסטוריו סט טרוצקי, לוק

מחיר מבצע - 29, שיירו דברים יפים

זיפורו של צעיר יהודי

בנות בנות ומה שביניהם מקות יחבום מיוחדים ולמלם סוודים ולמלם מעריים או למוריו לאווות פערים מרגשות פערים מרגשות

מחיר רגיל 38.50 ערים

במחירום מוזלים ביותר

משוביוני פית שלת אימאכד האמר

7 שיח - 6 שיח - 5 שיח - 4 שיח - 3 שיח

למחק – נניח טניס – הם אגרסיביים, אכזריים, י לשמים ורעים אחרי תום חמשחק הם לוחצים יריים ומליפים שוב מלים של אריבות. ואוקים מתנתנים שוב בנסות האחר אל משנהו.

השאלי מוצא ביטוי במשחק המטקות, בגלל הרגשת הארץ ונלחם נגרה

משהו: כשהתחילה הטלוויזיה, קמה זעקה גדולה שהנה – בגללה יפסיקו לקרוא. באו אנשי יחסי הציבור של הוצאות הספרים והראו לנו שבדיוק להיפך.

איך להיות בחו"ל ולהשאר בארץ

מענו לניצה. יציאה מרומא כשש בבוקר שארפ. לג וה היה סוני הפעם. לפני הכניסה למכונית מתו להקשיב ליומן הכוקר, כי כארץ השעה שבע. משנה שלוף – ושומעים ברור כל־כך, שבפעם

האשנה כל אחר מתפלא. אצי דקה של חדשות הכוקר זה מתחיל. הצעות הרוסיות. מעצמת־העל טורחת להפריע ליומי החדשות של קול ישראל. אי־אפשר להאמין, וער היום אני נדהם כל פעם מחדש כשאני שומע.

ומיד ביומני החדשות. של הבוקר, של הצהריים ו אל הערכ. לפעמים הם מתגפלים ישר בהתחלה. תפשל מחינה וציפצופים מעורכ בנהמת תאואים מל של ישראל ברשת ג' בגלים קצרים, וממסך.

ים לומר שלפעמים, אולי תלוי במזג־האוויר, קל שראל מנצח, ושומעים אפילו דרך מיסוד ונחל. לרוב לא.

קשה להעלות על הרעת שמעצמה ארירה ושות ועידות בינלאומיות וגלסנוסטים תתעסק מנויות כזו כהפרעה לרדיו של מרינה עכרית שָּׁת נוררת. זה גם עולה להם טוב־טוב. וזה לא מש כפתור הפועל מעצמו, זה מצריך עבודה שומח. המכחן שלי היה כששעון ישראל התחלף לישן קיץ. כזכור, מטעמים כגרגיים משלנו איננו את אוטומטית עם שאר העולם. הקשבתי. ושה התרשה, דקה אחרי שהתחיל יומן הצהריים,

שוו ציק צ'יק צ'יק טרור קץ קץ טרור. צרו להתעצבן שלוש פעמים ביום על רעש

ש על תוף הים משחק אחר, אשר ככל שידיעתי מגעת

הא יחיד ומיותר לישראל: מטקות. אנא, גלו סבלנות לשקאים, הפסיקו לשנוא אותם. ראשית טוב לאהוב את

אוה אפילו אם הוא מעיף לך כדור בעין. שנית, תנו כבוד

משוק הוה. כל משחק אחר בעולם הוא משחק של אדם

עד אדם. מטקות הוא המשחק היחיד שכו שני אנשים

לפה דווקא בישראלז כל תופעה של חיינו מוסברת לוש צורות: מזווית פסיכו־חברתית, מזווית שמאלנית

מצוית ישרה (אה, ליכלכתי, רק שאני לא אוהב לומר

המסקות הן משחק מפני שהן שונות מהמציאות.

משוקים נגד ובדור.

בכי פסיבו הכרוני

ההפרעה המרושעת חסרת ההגיון כדי להבין מה רברים ברורים, והבטיחו להשחיל דיווחים בשירור היא כרית-המועצות.

באיזשהו עיתון קראתי שלאחרונה הפסיקו את ההפרעות לקול אמריקה ולרדיו הוואתיקו, ואילו ההפרעות לקול ישראל נמשכות.

באמת אין לזה שום הסבר הגיוני. הרי היום למעשה כמעט כל שעות השידור הן יומן חדשות אחר גדול. והם לא מפריעים ל"כל צבעי הרשת", או ל־עושים עניין" ול"יומן הצות" כשהיו, ולא ליומן הכלכלה ולא לחרשות כל שעה ולא לאלף תוכניות המלל האחרות. על היומנים הם מסתערים. ממש

החיים עם כול ישראל

כשנשלחתי באופן זמני לרומא תמהתי איך אשמור על קשר. שירורי רשת ב' עושים את זה קל. הישראלים שכאן מחוברים קבוע לטרנזיסטור ושומעים הכל. כל הסכם עם הרופאים, כל הפסקת חשמל וכל עלייה בטמפרטורה. שלא לרכר על

הביעור (מישהי תירגמה לי כך אינתיפאדה). יצאנו בשש לדרך עם הרשות הכוקר שהודיעו על בחירת השביעיות הצפוייה ב"חרות". בקארארה ברום ההרים שכהם הוצכים את השיש לסלון של גברת כץ מראשל"צ – שמענו שיש דחייה בספירת התוצאות. באוטוסטראדה מרובת המינהרות שכיו גנואה וצרפת עצרנו כמפרצוני כביש בכל פעם שהשעון על היר ציץ שעת מלאה. ולא קולטים גלים קצרים כנסיעה). בחמש הם אמרו שעוד אין שהיא כבר לא מתעסקת ככל אפצ'י בישראל.

ישיר ביומן הכלכלה. שעה אחרי־כן, בסאן־רמו, שמענו: מקום ראשון לוי, שני שרון, שלישי ארנס והתחילו הראיונות עם המנצחים ועם תעסה גלור

ורוני מילוא. למלון בניצה הגענו בערך בתשע וחצי בערב. בעשר קורא לי אכי, שהרדיו אצלו בחדר: תשמע מה זה, יש "חפש את המטמון" והמטמונאי הוא

עודר בןיחור. שנינו מכירים את עודר. אכי ממשרר החוץ, ואני ממקומות פחות מכובדים, ואנחנו מחזיקים לו אצבעות שיפענה את כתכ החירה. דן אשכל מווינה מצלצל ומוכר לו תשובה, וכחוץ יורד הלילה על

הקוט ר'אזור.

טלוויוית תוצות היתה איתנו גם טלוויזיה קטנה, כגורל של חצי קווארטו ובעובי של ספר למנויים. באחת העצירות צפינו בחרשות בטלוויזיה. לא להגזים, את ישראל עדיין לא קולטים, וצריך, מה נורא, לחכות לקאסטות זיריאו שמגיעות מהארץ רק למחרת.

(והרי יריעה שהגיעה זה עתה: החל מהשכוע

משררים את "מכט לחרשות" ברשת כ"). דיוווצו על כאלאגאן והרוגים בארמניה, ועל רצח קיצי קל בספינה ביוון. הסתיימה מהרורת התרשות, וישראל לא הופיעה. התפעלנו נוכח חידושי האלקטרוניקה שאינם יודעים גכולות. תארו לעצמכם, הצליחו לפתח טלוויזיה חדישה כליכך

בין ניצה למונטה־קרלו נמצאת כפר פלאים בראש צוק שנראה כמו ציור של זולט דיסני יותר מאשר מקום שבו בני־אדם חיים. שם הכפר, בכתיב צרפתי: EZE

מראש ויתרגו על אפשרות לכטא איזה שם צרפתי נכון. את רוב הישוכים בררכנו כינינו בקיצור ריק ויק ויק. לכן קראנו את הכפר הוה

כמה פעמים עכרנו לידו. יום אחד עצרנו במקום 'רחוק שממנו נראה משהו שנראה לנו כמו אותו כפר. רצינו להיות בטוחים, לכן שאלנו מוכר פירות בדרך מה שם המקום. עכשיו, חשבנו, גם נשמע איך מכטאים את זה נכון. השכתי יגיר אואהאזוחת. אמר עז. עעז. יותר עז מוה לא יכול להיות.

פשאלים כרגיל הם תוקפניים האחד נגד השני. זו המצור הברור שהוא משחק נגדו מסמל את כדור הארץ. מיאות. הפעולה בצוותא, בעזרה ונאדיכות, היא הכוונה התרהכרתית במשחק היא ששני ישראלים יצליהו

פור עמים אחרים אדיבים זה לזה כל הזמן, להעיף את כרוד הארץ מצד לצד, ולגבור עליו ביחר.

דוטבר שמאלני המשחק של הישראלי במסקות הוא דוגמה להשחתת אנל הישראלי זה הפוך. משחק הוא לעזור אחר לשני. אופיו בגלל הכיבוש – סמל להתעללותו בעם הפלשתיני. יין שמשחק ננפר, המטקות נכנסות לשקית הניילון כל מח שהכרור רוצה הוא לנוח על הארמה, אבל שני הישראלים, בדרך כלל צ'חים, מפיקים הנאה מהעוברה שתם לא נותנים לו להגיע לחול. שעות הם חובטים כו כצחוק של הגאה עד שכל אדם ישר מודעוע ויורד מן

האיקס הנעלם

שאורי רוצה להציג כיצר הולך ופוחת הדור כגלל עודף משמעת, הוא מספר את סיפור יצחק שלקה את כל ספרי המופת, דוסטוייבסקי, טולסטוי, תומאט מאן, גיטה, ואמר לעמוס בנו, לעולם אל תעיו לגעת בספרים תאלה. הניח את הספרים במדף העליון, הרחק מהישג ידו של הכן. וזאת היתה כמובן הדוך הברוקה ביותר שעמום יקרא את כל הספרות הקלאסית, יבלע אותה כמי שבולע פירות אסורים ויתענג עליה כעל מים

כאשר בגר עמוס והיה גם הוא לאב, ניסה לנקוט באותה שיטה. הצרה היא שבן הדור השלישי היה צייתן וממושמע. הוא לא קרא אף אחר מהספרים...

רינה יכולה להביא כמה הוכחות לכך מערב הכנים הלומרים איתה בשביעית...

השביעית היא אולי השנה הסשה ביותר. ניר למר זאת על כשרו. מהשישית לשביעית עכר את המשכר הקשה. ציוניו היו למטה מבינוניים. זה היה רגע שכו לקח את עצמו כיריים. רגע שכו, נחדרו הקטן, הבין שאם עכשיו לא יעשה משהו, הוא עתיר להיגרר לבגרות עם ציונים כינוניים שלא יאפשרו לו אתר כד ללמוד משפטים או כל מקצוע תחרותי אחר. כיום מקבלים למשפטים בציון של 9.3 כלומר ציוז מטורה המצרקי ציוניםמעולים כלכר. ברגע מסויים כחייו הכין ניר שגורל לימודיו כעתיד. גורל השכלתו האקרמית תלוי בכורה "לקחת את עצמו ביריים".

והוא עשה ואת. אורי לא החביא את תספרים מכניו, להיפך – דירכן אותם לקרוא. לא פעם אמר ניר כי "את השיתות הטוכות כיותר עם אכא אני מקיים בקריאת ספרים. את ההצעות הנכונות גיותר הוא נתן לי ברוגמה האישית שבה הוא יושב וממלא כל רגע פנאי בקריאה". כשאתה גדל כבית כזה, הספר הופך מובן מאליו. וכמו שאורי אומר, "יש שתי דוכים לרכוש ידע: הרחוב והספרים. את הספרים יותר קל

רינה גרלה בכית תחרותי. הישגיו של ניר. אפילו היתה מכטלת אותם בצחוק כשעת מריכה איתו. שימשו לה רוגמה. גם היא, עכרה את משכר כתוצאה משידות עם הוריה, אלא כהרגשה שכאן צשו מפתח לכמה חלומות שהיא מבסשת להגשים.

אורי צחק שאם צריך היה כיום לעכור את בחינות הכניסה לפאסולטה למשפטים לא היה מתקבל. "אני ואושב שלא רק אני, אלא טובי עורכי הרין שלנו היו

אבל החברה הישראלית של סוף שנות ה־80 המכח הישגית יותר. תחרותית יותר. דורשת מנעריה המתכנרים לעמור במערכת לחצים שהוריהם ואחיהם הבכירים לא וולמו עליהם.

לפעמים, כשיחות עם כמה ידידיו השופטים, גיסה אורי לכחון אם הסלקציה הקפרנית מציעה לשוק עודכי דין טובים יותר ומקפידים יותר על כללי האתיקה רחבי אוסקים יותר, וכמובן מוכשרים יותר. רגליה מתחת לחצאית, ומנסה לצלול אל

כאשר ישבה רינה סגורה בחדרה כונסת את

התחרות על ההישגים, האחריות. עדיין מושך אותו מגרש המשחקים יותר מחרר הלימודים. מכשיר הטלוויזיה יותר מספרי הקריאה. שנרמה לו כי המחד שיעורים יכולה להתמלא במגע קסם למחרת היום. מסה מטה בבחינות הבגרות. ראש ריק מכל ידע, יכול להתמלא אחר שינה טובה גם כלי לשקור ולשנן את החומר.

אבל, רוב השופטים אמרו כי ה"יין של הבציר האתרון,

להיות בשביעית פירושו להיות ילד וגבר גם יחד.

רגל אחת כבר נמצאת כעולם הכחרות, נושמת את ריח

הפסגות של הסיכויים ואתה חש על הכתפיים את

המשא הנושך של רתמות האחריות, ואילו החצי השני

הוא ילר המכקש לצעוק: "שברו את הכלים ולא

משחקים", ילד שאין לו רצון להיכנס למשחק של

לא שונה מהיינות כני 10, 20 או 30 שנה".

רינה כבר עקרה את הרגל השניה השרויה בעולם הילרות ופסעה כרצינות שהראיגה את גליה ואורי אל וולם האחריות הכוברת.

ואילו אחרים מבני הכיתה שלה דישרשו בשטח ההפקר של ספק. מזנקים ככל רגע פנוי אל מגרש הכדורסל, ועוסקים בהטבעות הכדור, במקום בפתרון מישוואות. בשיחות, כשעת ההפסקה או במסיכות יום שישי, עלה נושא הכחינות כמו רע הכרחי הממתיו איישם באופק. אכל תמיד קיימת הרגשה שהמרחק בינם לבין האסון הזה איננו מתקצר, בניגוד לכל כללי הזמן, המרחב ומוערי הבחינות גם יחר.

צעירים שבגרו כסוף שנות ה־80, מוצאים את עצמם חגים כתוך משפחה אמביציונית המצפה מהם להישגים. הישגים מוכנים מאליהם, או הישגים כפיצוי על כך שההורים לא רכשו השכלה אקרמית והבנים

צריכים להגשים את כל חלומותיהם האבודים.

חשבון נפש עגום, הישגיהם הדלים מול התקוות שהם תולים כך. לא לגרום לאמא לספוק כפיה ולאבא לשבת קודר בכורסה כאשר הוא מקכל את תוצאות

במשפחות לוחצות כאלה יש שתי אפשרויות: לשבת וללמוד, כמו שעשתה רינה, או לנטות לרלג על פני הפער הגרול. שכין מגרש הלימודים ומגרש המשחקים באמצעות...

הגיר, מתופנטת ואיננה יודעת איך להיפטר מחקו

ומנהל שהזמין אותם לשיחה.

ולהגיש להם ציונים מעולים, בדרו במתרון הארור של הפריצה.

למרות המכשול, זוהי הררך שבחר כה המנהל.

את הכחינה...

ים־הנוסואות, ניסו שלושה מידיריה לפתור את הבעיה המתמטית בדרך מקורית.

זו היתה שעת לילה מאוחרת כאשר שני אנשי המשמר האזרחי ששוטטו סמוד לשער כית הספר. ראו לפתע אור דולק. פתחו את השער ומצאו את עצמו פוסעים במסדרון הארוך לעבר חדר המורים. חדרו של המנהל ובפינה, מצר ימין, חרר השיכפול הנעול תפד. חרר שבו מחזיקים אחר בריח את הבחינות, ומוציאים אותן מתוכו רק בבוקר המבחן. את מבחני המגן מכין אחר המורים למתמטיקה. הפעם מורה מחליף, זפני, והם משמשים כמובן אמצעי לברוק את רמתם של פירושו אינסוף של זמן. ומחברת שלא הכינו בה התלמידים ורשת בסחון למי שציוניו עתידים לצנח

מצאו שלושה צעירים היוורים, מכולכלים, שעוקו

רינה וושה ער כמה משא החלומות אבורים מעיק על ירידיה. לא לאכוב את ההורים. לא לגרום שיערכו

LEVE

חיים ואוהבים

קליפורניה, חזרתי

סנטה־מוניקה

עת ערביים בסנסה מוניקה על המים.

ליתר דיוק – אנחנו על המזח (pier) המד פורסם. מסבאה־מסעדה, מקום מפגש המוני. מלא כפנים וכחוץ. אל החוף החולי

וצמולע ואל המים הצוננים אין איש יורד. כל היפים

וושת של הסכיבה מגיעים לשם לכוסית משקה,

את עצמי נוטלים חופן בוטנים בקליפתם. את

ומת של האוקינום, את הוויסקי בקרת והקליפות פול השולחן – מצליחה לקלקל חברתי האמריקנית

יהופקח לי את הראש: "אז למה אתם מוכרים עוזי

לוום אפריקה ולמה אתם ניראים כליכך רע

מלוויוה נהפכתם להיות האנשים הרעים של המזרח

שינו.... ולמה ראש הממשלה שלכם כל כך לא

שק ולמה פרס, ולמה..." – ואני מתכוננת באוקינוס

לחנסק בשטרות כמו כל האנשים השוומים כשוקולד

פיונו אתמול על המים בסנטה מוניקהו מדוע

צבל אם את כאמת מבקשת לכרוח – תלכי לשוח

טוראו ורייב. שם, כין חנויות ג'ורג'יו וגוצ'י, כין

ולישה הגברים האיטלקיות האפורות וכגרי השיראין

משרלנן - איש לא יעשה לך אמבוש עם השאלה:

תלפתינים ננררו אחרינו עד כאון

אליך שנית

האור בקע מחרר השיכפול. רחש מוזר. אנשי המשמר האזרחי שאינם אמונים על המתערות, חזיתית, וחיים כחברה שבה נזרקים בקבוקי תבערה מנג הריזנגוף סנטר, והמושג מחבלים הוא להברחוק, נהצוו להועיק את ניידת המשטרה שעברה במקום. השוטרים שפרצו למסררון, פתחו בסערה את הדלת בנשק שלון,

בקרחתנות כחיפוש אתר משהו שנעלם מהם. לכל הרוחות. המורה למתמטיקה היטיב להחביא את בחינות המגן. על פי תצפיות שערכו, הבחינות צריכות היו להיות בארון הברול הנעול של חוו השיכפול, והם הכינו מפתחות שיפתחו את מנעולי החרר, ואת מנעולי דלת הברול. פשוט סחבו את המפתחות וקפצו לתנות סמוכה לשיכפול מפתחות... אבל לכל הרוחות, העסק השתבש. המורה למתמטיקה היה מתוחכם ופריצה שהיתה צריכה להימשר רטח ספורות, ואחריכך נסיגה מהירה עם הבחינות, הפכה לחיטוט קרוחתני אחר המטמון ותמהון אם לכל הרוחות

וטנו לרגע שקט. סנינה שניה: למתרת יוצאים להפלגה קצרה. עוד מהשקנו לצאת מן התחום של מרינה רל־ריי אל הפתוח – והספן, פסיכיאטור כן שמונים פלוס משליא כיכולתו, מתיישב לידינו לאחר פרישת משפים: מה יהיה אתכם? אתם ניראים כל־כך רע מלוויויה. והפלשתינים למדו את כל השטיקים של פכר ישראלי היושב כאן מאז תום מלחמת העסאת והוא מטוג היורדים שאצלם כבית זו ישראל המאה והיפה אבל אלינו לא ישובו עוד – פותח מתאה מקיפה על חסרונות המדינה הפלשתינית. ונהרים אכלתי עם ישראלים (שילדיהם אינם מוכנים פינוקים וחידושים, עדיין מתפעלת מהרעיון ועוד יותר (מן להילתם כאן) שהטיפו לי "אף שעל"... אני מנסה. מן הביצוע: דוכן רחב של סלט עשה־במרידיך. מוצע התאסק – אבל איך אפשרו מרוע אין אנחנו יכולים

בחינת חמגן כמתמטיקה, הכגיסה את הכיתה למתח. החופשה שקיבלו מבית הספר כדי להתכונן לכחינה. הריצה אותם לשבת מול המחשבים. ספרי הלימוד, המחברות, השרטוטים, לנסות לבנות נדבך אחר נדכך את ההבנה הבסיסית ברוי המתמטיקה שאין כה קפיצת דרך, ואם חסרה לך אפילו חוליה אחת, השרשרת כולה מתפוררת, אם אתה לומד את הנוסחאות כתוכי, ברגע שבו אתה צריך לפתור כעיה שונה כמקצת, אתה מתבונן כנייר כתרנגולת בקו

חמורה למתמטיקה לא חשר כי כמה מתלמיריו ינסו לפלח את הכחינות, לפתור אותן ולגשת מוכנים. אותו לילה הועיקו את הוריהם למשטרה. הזורים

המכוהלים, שחשבו כי הבנים הסתבכו בתאונת רוכים, מצאו את עצמם כתחנה מול בערים מכוהלים ונכוכים

התורים נטלו את משא האשם על עצמם. לחצים מרי. דרשו מהכנים הישגים. לא הכינו אותם שכחו שבגיל צעיר אדם מכקש לפרוק את כמות האנרגיה רה בו בתעלולי נעורים ואין לו בריוס ראש למחשבה מה יחיח כשיהיה גרול. ציפו להגשים עצמם כילדיהם והילדים, שלא רצו לאכוב את ההורים

לזרוק את השלושה מבית הספר זה פתרון קל מדי. להשאיר אותם מפתובבים עם את סין על המצה, לומרים למרות אות הקין הזה, מנסים להניע להישנים

למחרת כבוקר התכנסו התלמידים ככיחה. הבחינה לא התקיימה. כשהלכו להוציא את הבחינות מחדר השיכטול בילו שהמורה למתמטיקה שכח לכתוב

שואלת מחירים, לא מגלה תרהמה, מודדת מקטורן פרחוני משגע, מחזירה לקולב ויוצאת הלאה מהחנות במסע קניות רמיוני כאילו היה לך תשכון הוצאות פתוח מטעם חברת יוניברטל. מזג־האוויר מפוייס, כרגיל, ובשורת הקדילאקים

אז מה יהיה הסוף אתכם? שם את משחקת בגדמה לי.

הכסופים המחליקה אל ומן החניון ברודיאו דרייב, את מצפה לגלות לפחות כוככת קולנוע אחת. איפה. הכוכבים – או שהם עוכרים או שהם נופשים או שהם ספונים בביתם. אף כוכב לא גיליתי גם לא כסופר־מרקט הכי מפואר בלוס־אנג'לס המיועד למי שאינו מוכן לשום טיפת מאמץ במטבת. התהלכתי בין הרוכנים כמעט כאותה התפעמות שתקפה אותי לראשונה במוזיאון המטרופוליטן. איזה שפע של מוצגים – ומכל העולם, ומכל עונות השנה.

הקריירה/ אשת התענוגות צריכה להכין בערב. והגבירות עם קופסות הסלט יוצאות למגרש החניה, למכוניות המרצרס והרולס־רוים - וכיריהן ריכועי הפלסטיק עם הסלט הטרי לארוחת ערב. זה, בתוספת פרוסת דג סלמון על הגריל הנמכר עטוף כאילו היה חבילת מתנה – ואין צורך לטרוח בערב.

המארחת שלי קיא אשה־עוברת־קשה, יועצת לחברות גדולות ביחסי ציכור ומשתכרת משכורת של חמישה אפטים לשנה. היא בשלנית מעולה, אבל מזה שנים אינה מבשלת. אוכלים בחוץ, קונים מוכז, והעוזרת מבשלת ל"ילרים" היוצאים ונכנסים הביתה כרצונם. הכית הוא צריף מסוגנן ועתיק משנת 1910, התקופה שסנטה־מוניקה היתה עיירת נופש. יש בו כסך הכל חדר מגורים רחב ידים המחובר למטכח, חצר פנימית קטנה ובקומה השניה חרר שינה לה ולבעלה. והאסתסיקה, הה, של כל מה שניתן להעלות על ובחוץ צריף נוח עם שני חדרי אורחים. הבריכה

המרוצפת כאבני קרמיקה ארמנית ולכנים ארומות הדעת, מתצוגת הפירות הטרופיים וער לבשר שרופות – אינה אלא ליופי ולשיווף. מחיר הצריף המסוגנן הנ"ל, כן: 800 אלף דולר. זיש עליו קופצים.

הגיע הזמן להיפרר מקליפורניה ומהכיקורים אצל הרופא הישראלי שלי שכה השתרל שאזכור אותו לטובה למרות האסוציאציות.... החלפתי את כרטים הטיסה שהיה לי לחברה "זרה" ומזרתי הביתום ל"אל על" – ולא היה איכפת לי הפעם גם להוסיף לצורך זה

- 125 דולר. מתי ירעתי כי הגעתי לטריטוריה ישראלית? ככר כשהייתי במרחק של אלפי מילים ממנה. כנמל התעופה קנדי, בתור למטוס, כאשר דיילת מקומית של "אל־על" בעלת מכטא ברוקליני, צרחה כמשך שעה תמימה על קהל הנוסעים שהגיע ל"טרנזיט" מלום אנג'לם: "כל מי שיש לו חבילה גדולה מכדי לתחוב אותה מתחת למושב – לא יעלה למטוס. זו פקורת הקברגיט". זהתחילה מהומה וסחר־מכר

ותחנונים וצעקות – שוק הכרמל כפול ווליום. ומתי הרגשתי לקראת מה אני נוסעת? כאשר ארכעה החבר'ה שישבו לירי נאני אומרת "חבר'ה" אבל הם לא) הגיבו למקרא הכותרת בעתון על הצתת

כחור מס' ו: "אתם יודעים מה הייתי עושה לערבים שאתפוש שורפים יער? דבר ראשון מפסיק להם את המים לכפר. ואם יש הסלמת – מפסיק מיר את החשמל", בחור מס' 2: "ואני גם הייתי מפסיק להם את הכנוין. שילכו ברגל". בחור מס' 3: "ואני הייתי נכנס לכפר וקוצר 50 ערבים". בחור מס' 4, בכיוון אלי: "סליחה, גברת. מה את, החברה של יוסי שרירז חביטו

תיכת דואר / אנחנו הנמושות

נק"ק לוקיאננילס ("סופשבוע" 8.7.88), בקחולתנון ובנוסף להיותו רומא מעולה, לול עפרה בלותר בבירה, היה מעורה בחיו וקחילת. אבל לא איש כמותו ימשיך למישאר מושוח בלב לבח של הביצה, בוקר בחיר אחד יצא לוומש את המול בלוס־אנילם, בשפח:

יעית דשאית קוראים לוח "רושתלמות". משתלם" דוקרטורנו בלום אנו לם ויושב ששוח לודם כל דומא באינור ירושלים) - על פליון ווכק דולך לשנחן אמנם, באשך באים חברום בשלנו לבקר בלום אובלם, חוא אף פעם

ראתו את רשימתך על חרופאים חישראלים ב־1980, באשר בא לחימרד מאיתנו למני צאתון חעותי ואמרתי חרי אתה לא חושב שאנחנו מאמינום לקימור מיתשהלמות/ אחה נוסע ללום־אנג'לם לחשתקע שם ולהצליח מבחינה כלכלית" (כו מבחינה מקצועיה כבר חיה בעמדה

בכירה נם בארץ). תשובתו וכורה לו עד שצם חיום חותו "תראי,

הלוייתנים ופירות ים נדירים.

ברוכן האוכל המוכן המשתרע לאורך כחמישים

מטרים – אתם יכולים, אם אינכם סופרים את

מעותיכם, לקנות ולערוך סעורה לכבור נשיא ארה'ב.

רוכן הגבינות הוא מלאכת מחשבת של ארכיטקט.

כנ"ל כיחס למחלקת חבשר, הרגים, העופות. והנה

המלח האחרונה שאפילו המארחת שלנו, שבעת

לך למלא לתוך קעריות פלסטים שקופות, בגרלים

שונים, כל מיני מרכיני סלט – החל בפירות ים

מבושלים, פאסטה מתובלת וצבעונית, פרוסות קצוצות

של בשר מעושן, פטריות, קיווי, מאנגו, טונה ועוד

שלושה תריסרי מרכיבים – גם חסה, מלפפון ירוק

ועגכניה. יוצקים על הסלט את הרוטב הרצוי, קופסת

הסלט נסגרת ונשקלת. המחיר: 2.25 רולר ל־1 פאונר.

זה מוצר "יאפי" טיפוסי. אפילו סלט אין אשת

יחר בלחונית לפצמו ולפולם בחולת הוא ובורום על משבורות ומוכות, בעלו, אובן משרת יחר בלחונית לפצמו ולפולם כמול הוא באמה בפילואים 10 יום בשטו

לישראל חמוד אוכל לחוור - אם יחיה לו דעד. ואו הבנתי פוראום לל חקן מה אנחנו חשבים במודה החולמו עלוחלקן העודת בוצוח לכל אלח שתמשו אמריסה, לכל ומולון הנמושות. או שמא באמות אנחמי תומושות הממשיכות לשלם מפום

计型图象一种数据

43 Biaeain

לפתע בשירת "עם ישראל חי" שלמר מהקסטות של אבא. הוא מפציר כי להצטרף עם המלים שאיננו מכין. מתברר שהילד החיוור הזה הוא היחירי שנדכס כחיירס הציוני של אכיו, רוצה בכל מאורו להיות חייל בצה"ל.

הידיד, סאשה, הוא מהמאושרים שהיתר היציאה ככר בידיו. עבר את כל מדורי הגיורוקרטיה, כשבוע הכא ייסע למוסקווה ויקבל את אשרת היציאה הישראלית בקונטוליה ההולנולית. משם לווינה, למחנה הפליטים ברומא, לאמריקה. דירת השיכון הקטנה ריקה מרהיטים. בהתחשב בכך שסאשה מציג את עצמו כסייר טייה, מפתיע כמה שהקירות מוזנחים ומקולפים. במתשכה שניה, אולי הוא מכר גם את הטפטים.

המשפחה והאורחים מתיישנים על המורון המוצע לשינה, מציעים לי את הכסא היחיד בכית. סאשה אינו מסתיר שיש לו פרפרים בבטן לקראת הנסיעה לארץ האפשרויות הכלתיימוגכלות. למעשה, זומנתי לכאן מפני שמאמינים שאוכל לו להיות לתועלת נעולם התרש, שכן אני מתגוררת שם כאופן זמני.

אשה שמע שניו־יורק, לשם מגיעים רוב היוצאים מברית המועצות, היא מקום לא כל כך טוב. אין איכות חיים. חקירותיו העלו שסן־פרנציסקו מקום יותר יפה, יותר נקי, יותר טוב, על יד הים. הוא רגיל כאודיסה לחיות על יד הים. אבל כדי שיסדרו לו להגיע לסן־פרנציסקו, הכל צריך להיות מסודר לפני שהוא יגיע לרומא. או שארשום את השם שלו, נבקשה, וכשאחוור לוושינגטון, אצלצל לאן שצריך ואכקש שיסררו לו את העיר של גשר הזהב.

אני קצת המומה, מנסת לשכנע שבאמריקה הממשלה לא קובעת היכן תגור, וכל אתר יכול לנסוע מניו־יורק לסן־פרנציסקו אם רק חסך די כסף לכרטיסים. טענתי שאין לי השפעה על מסררי הסידורים במשרד ההגירה האמריקני מתקבלת באכובה רבה. שיהית בהצלחה, אנחנו לוחצים ידיים, ואני מוסעת כחורה למלון ברממה.

כ"צ'ורנאיה מוריה", כשעת חצות של מוצאי שכת, החגיגה רק מתחילה. המסערות והכארים גרושים במקומיים שהפרוטה – ככל הנראה גם במטבע זר מצויה ככיסם. ריחות המאכלים והטטייקים מציפים את הלובי. אם יש מחסור כמצרכי מזון כמדינה הואת, הוא אינו חל על אודיסה. מבט שטחי קובע שכאן מתלכשים

מאז ומתמיד היתה אוריסה אחד הנמלים החשוכים של המרינה. לאוריסאים יש שם של נהנתנים וחומרנים. מסבירה לי למחרת יילנה גרגורינה, המדריכה הצעירה כמוזיאון הספרות. סוחרים, מבריחים, ספקולנטים, נוכלים וסתם עברייגים קטגים וגדולים. "הנוף האנושי של אוריסה היה ההשראה לרמויות כמו מנתם מנדל של שלום עליכם, ולגיבורים האופייניים לאיזאק כאבל – כמו כיניה קריק – כשולי העולם התחתון", אומרת המרריכה הצעירה. גוגול כתכ כאן את "נפשות מתות" ואת "רביזור". כיום אין סופרים באודיסה – היו כמה כותבי סאטירות, אכל

כולם כבר עברו למוסקווה. המוזיאון הוא פגינה מטופחת היטב בארמונו המשוחזר של הנסיך נאגארין, מי שהיה פטרונו האודיסאי של המשורר הלאומי אלכסנדר פושקין. פושקין, כמו גוגול אחריו, הוגלה לאוריסה על ירי הצארים שזעמו על חוצפת הסאטירות שלהם. אוריסה היתה כמשך שנים רבות עיר לא רוסית, שנכנתה כמושכה צרפתית. גאוות מוויאון הספרות האוריסאי על הקוסמופוליטיות של האוסף המקומי שלו.

"אכל מה עם ביאליקז השם ביאליק בכלל מוכר לדז" אני שואלת לבסוף. יילנה גריגורינה שמעה את השם הזה, לא יורעת למה הוא לא כלול במוזיאון, לא ידעה שהוא חשוכ. כארמונו של הרוזן גאגארין לא נמצא מקום גם לרבניצקי, פינסקר או אחר העם. הוצאות הספרים העבריות של "תור הוהב" האודיסאי בספרותנו החרשה יונצחו במקום אחר, או אולי בתקופה אחרת. כינתיים הוציאו מהגפתלין לפחות את יצחק כאכל. המחזה "שקיעה" זכה להופעת בכורה מחודשת לא מזמן באוריסה, כמעט חמישים שנה אחרי

> כליכך לדבר. כימי ביקורי בכרית-המועצות אמנם נזרקה האבן הפומכית הראשונה גם בקרוש האחרון הזה של הקומוניום הרוסי: במאמר ב"נוכי מיר" נקבע לראשונה שלנין כעצם הגה ויצר את ה"שיטה"

הקטלנית שטטאלין רק שיכלל למימדי רצח טיטוני. תמונת לנין, בינתיים, ממשיכה להתנוסם על השלטים הענקיים. במורד רחוב פושקינסקאייה, ליד הטיילת, כרזה אופיינית מגוחכת: "לנין – גם היום. יותר חי מכל החיים". אולי כתובות כאלה ממריצות את הרוסים לעמוד בתור שעות בכיכר האדומה במוסקויה כדי להציץ בפנין החנוטים של המנהיו המת, שגופתו שמורה כמאוזוליאום שלו מתחת למכמה

ת אין לנו, ועכשיו רוצים לקות מאיתנו גם את הסוציאליזמ?" שאלה מורה צעירה מודאגת כאחד מה"מכתנים למערכת" המרתקים לעתון רוסי, שפורסם גם ב"ניו־יורק טיימט". הרת לא בריוק נעלמה מן הארץ. ביציאה ממוזיאון הספרות מגלה התקהלות סטנה של הולכי בטל אשה זקנה מרקרת ומחוללת מול כרוה מסוג אחר: חגיגות 1000 השנים לנצרות כרוסיה. היא מזמרת שיר תהילה ל"ארוננו הטוב והמיטיב". עוד יהודי שהטכיע את חותמו על הארץ הגדולה הואת. נראה שגם בעור אלף שנה עוד ירקדו כאן לכנור ישו. הנוצרי, שנים הרבה אחרי שהארץ תימחה את זכרם של

לנין, סטאלין, ואפילו גורכי הטוב.

בכביש לאורך הטיילת.

האתר הירוע כיותר באודיסה הוא המדרגות

המפורסמות היורדות אל הים שעשו הסטוריה נסרט

"אנית הקרב פוטיומקין" של סרגיי אייזנשטיין. סצנת

עגלת התינוק המידררות מהן אל הים היפנטה חמישה

דורות של שוחרי קולנוע. במציאות זהו סתם טור

מדרגות בטון ישנות, מלוכלכות כגביעי גלידה ריקים,

שאפילו לא יורדות ישר אל הים אלא מסתיימות

"מגדלי מויכר ספויירים" ו"שולם עלייכם" הם כנים נכברים באודיסה. רחובות מרכזיים על שמם מצטלבים עם רחוב פושקין. יילנה מתמצאת היטב בתולדותיהם. אותיות מרובעות מתנוססות על כמה מן המוצגים במוזיאון. אכל רק באיריש. אין אף מלה

מלכתחילה הרגשתי באוני המרריכה שבאתי לחפש סופרים עכריים. קרוב לסוף הסיבוב המלומר עריין לא גיליתי וכר למי שחיפשתי. היא מפציצה אותי כשמות: בונין, קופרינין, נאטצאניקה, כגריצקי יורי אליישה – כולם "ייבריי", שברוסית פירושו

לא מצאתי אנררטה כלשהי בסכיבה לאנית הקרנ ההירואית על מלחיה המורדים, שלא לרבר על הנמאי הגאון (היהודי) ולסרט הסלאסי, הפסל היחיר בראש "מדרגות פוטיומקין" הוא דמות המושל הצופתי רישלייה מהמאה השמונה־עשרה. נרמה לי שנאודיסה לא מתפעלים כל כך ממהפכנות פרוליטארית. אל האדון צ'סנין ממספר 66 לא התקשרתי. הסיכוי הקלוש שחסבתא שלי והסכא שלו כאו מאותו הכפר לא הבטיח שום גילוי מלהיב. עוד יהודי שרוצה לסן־פרנציסקו, או אולי סתם אוקראיני אנטישמי.

המים הקרים של הים השחור, כחוף הרחצה הנטוש רצח הסופר היהודי בפקודת סטאלין. על "פשעי מאדם, הרחובות השקטים והעצים שופעי הירק של סטאלין" מדכרת יילנה כתופשיות רבה. אודיסה סיפקו לחלוטין את סקרנותי הנוסטאלגית על ַ־פּשעי לנין", לעומת זאת, עוד לא נהוג למקום שכו התגוררו פעם סבי, סכתי, וחיים נחמו ביאליק. כמה שנוגע לבני משפחה, די לי נאלה שהגיעו לחל־אביב.

עפרה ישועה־ליית

עיחון צעיר וצבעוני

כתבות וראיונות

חידות וקומיקס

יָרחוּן גדול לילדים

בגיל 117

עוד עיתון של

"מעריב כתבי־עת"

נולד

אח

מחיר מנוי שנחי (12 גליונות) — 45 ש".

העיתון ישלח למנויים בדואר

אני מעונייוו/ת בפרס למוויום (סמן את המבוקט) ים בובתי ברבי בים משחק חתכבה של "לנו" (ב יתודות)

מתנה לכל מנוי:

בובת יברביי או:

"לגו" קובטאות ילגון

והתרבות... מאחלים לכם הצלחה בעבודתכם העתונאית־החינוכית המבורכת"

(מתוך ממלצת משרד המינוך לשנים תשמיזיח)

משרד החינוך והחרבות קבע:

"עירנון מומלץ ע"י משרד החינוך

הגליון העצמאי הראשון מופיע ב־24 באוגוסט

(20 באפריל עד 20 במאי) (20 בינואר עד 18 בפברואר) אתם מתקשים להכיע עכשיו רגשות, ונו" טים לחיות עצורים. כסף שצריך להניע חשובות, ומוצרים שתקנו עלולים לחיות מים אלח, דווקא ברגעים הכלתי־נוהים פנומים. שותפים ובני זוג יחבעו בימים י ביותר. ידידים יבקשו את עזרתכם, ולא אליכם עלול להתעכב, ומוטב לחיוהר יחיה לכם פנאי לעצמכם ולמשפחה. עם בשימוש בכרטיק אשראי, עם זאת, חשי בתהום העבודה יהיו מסעירות, וצפוי רו־ זאת, תיתכן עכשיו תהילתו של דומן מסי בוע כראי לערוך קמוח לבית ולעשות חכ"

(21 במאי עד 20 ביוני) ההתקדמות הרצויה בעבודה. יש להיזהר שתחמקדו בימים אלה כחישנים חקייר ות. יהיה עליכם להיזהר עכשיו ממי הצ" חשבוע מפני בעיות בריאותיות ולנוח תוי מים. אין זה זמן טוב לנסות לשכנע אתי עות פיונסיות מפוקפקות. הדגש בימים טב. מויים ומחות עשויים לפמש מישהו רום ברעיומת שלכם. לעומת זאת, תוכלו אלה צריך לתיוח על בילויים, לא על עבו"

(21 ביוני עד 22 ביולי) אם ברצונכם לחשיג עכשיו ההקדמוה, ציאות לבילוי – ייתכן שאחם מתקשים שיו מפני צערים בלתי ובונים. תכנית לני תצערכו לתקפיד לעמוד בכל החתחייבו" להירגע ולשכות מן הבעיות המטרידות שיעה או לטיול תחיה יקרה מכפי שחשב" ות במקום העבודה. חיי החברה יידחקו אתכם. מוטב לחקדיש זמן למנוחת. בת" תם. זה חזמן לדאוג לחסכונות. אתם חשבוע למקום תשני, כעת אהם עשויים חום חעבודה עשויה לצוץ הזדמנות הדי במצבירוה יצירתי השבוע, ומצביהרוה למצוא תשובוה לבעיות שמערידות אתי כם מומן.

(19 במברואר עד 20 במארס) אתם חסרי מנוחח עכשיו, והרוכוז שלכם אתם מאוד עצבניים וחסרי־שבלנות עכ- ייתכן שתצטרכו השבוע ליטול על עצמי אינו במיטבו, כך שלא הצליחו להשיג את שיו, מצב חמפריע להתקדמות. מוטב כם אחריות נוספת, אולי כתחום השותפוד

להצליח בקניות.

(21 במארס עד 19 באמריל) יש לכם עכשיו וגשות מעודבים בקשר לי־ בתחום העסקים יהיה עליכם לחיזהר עכ־ שלכם משופר.

(22 ביולי עד 22 באגוסט) מוטב להניה לפי שעה בעיות הקשורות בקריורת. אין לערב עכשיו עסקים עם בילויים. ילד יודקק לתשומת־לב מיוחדת מבולבלים, אך חדשות טובות יגיעו מידי־

(23 בספטמבר עד 22 באוקטובר) חשבוע עלול לחול עיכוב במשא ומתן בענייני עסקים. למני שאחם מתחייבים למשהו, הקפידו לוודא שאתם מקוגלים לעמוד בהתחייבות. בימים אלח תוכלו לשאוב תנאח משיולום, במיוחד בחברת

תחזית לשבוע שבין 5 ל־11 באוגוסט

(23 באוקטובר עד 21 בנובמבר) עדיין לא מומלע לערוך עכשיו קניות אורחים בלחי־צפויים עלולים לחגיע בי־

(22 כנובמכר עד 21 בדצמבר)

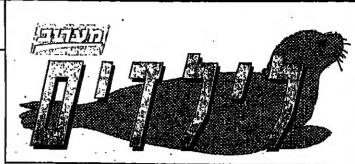
. י. (22 בדצמבר עד 19 בינואר)

אלה תשומת-לב מיוחדת. ההתפחחויות ות כספי.

בתולת

שרוב משפתה מבוגר עלול לחזדמק חש-בוע לעזרחכם. לא כדאי לצאת עכשיו לטיול, שכן יותר מדי דברים מעטיקים אתכם. ביחסים עם המחותוים עלולה לחיווצר מתיחות. צמיוה הזדמנות בתחום

RIDERIO 44

5 באונוסט 1988 כ"ב באב חשם"ח וליון 347 עריכה בת דורה בר עריכה נראפית חוה עילם

אָנִי אוֹהֶבֶת את הַקּיִץ

בְּשֶׁהַחַּוּאי מוֹדִיע עַל ״יָבֶש (הְבִיל ומעלות מעל לרגיל" וּבָא אֵיזֶה וַּל־חֹם, לא קתם hם. שָׁרֶב לוֹהָט חַמְסֶין אָיוֹם בָּאַלֶּה שֶאְמְשָׁר לִעֲשׁוֹת

אַני אוֹהָבֶת את הַאָּנִיץ

אָת הַחֹפֶש הַנְּדוֹל,

אָת הַשְּׁמִיִם בְּכָחֹל,

בְּלִידוֹת בְּלִי סוֹף.

את החול ומחוף

ןאָת חַלּוּנָה פּרָק

קנני המערוכה,

וְכִיוּמָים (טִיּוּלִים

רק בקיץ.

וּמְעוּלוֹת וּפַעַלוּלִים,

היומן המטריף שלי

וְהָירוּת – נְחָשוווּ

יוֹאָבִי, בּוֹא, מָהַר, מְצָאוֹגִי צְּוּוֹר

שָׁתוֹר אָרֹוּן בֶּזֶת, שָׁנָּם יָכוֹל לְזוּוִי". לִיאוֹר

סוּלְסָב מְנִפְנַף בְּיָדְיו וּמִצְבִּיעַ על עָרָמִת

"צַנּוֹר שָׁתוֹר שָּזָוּנ אָנִי מָּמֵהַּ, אֵין דְּבֶר

"הי, יוֹאָבִי, הַצְּנוֹר הָיָח בנוּנְרו כָּאוֹ, בִּיוֹ

סָאָבָנִים שֶבָּקִצָּה חָסָצָר, מּיכָן שֵּאַבָּא

בוֹנֶה אֶת בְּרֶכָת הַדְנִים הַחְדְשָׁה.

"נדאי שָיַש. בּוֹא וְתִרְאָה". הוּא

ָסָאָבְנִים", אוֹמֶר לִיאוֹר הַמְּאַבְזָב,

ּרְשָהוּא קנַנָּלָה שָּׁם"מְּצִיאָת" שָׁלוֹ

אַלחִים אַדִּירִים. אֵינֶה טְּבָּש. "רָנע, ליאור", אָני צוֹנֶק, "אַל

תתקוב, זה נסשו נסשו אתה מביוו" ליאור נכסל, וגם אני לא טכי דגוע.

געלמה. ״רגע. סגה. שם, משטת לצץ.

מתעקש.

מָלְכְנוּ לְרָאוֹת.

אָת המַקפצות בּּבְרַכָּה

ותירס תם.

כל היום בּפָנים ועל הָעֹרֶף – אָנִי חוֹשֶׁבֶּת . שָּאָנִי, בְּעָצֶם, יוֹתַר אוֹהָבָת אָת תַּגֶּשֶׁם בַּחֹרֶף...

דבורה קווינר נָקש בָּקצָרוּ כָּל כָּוְ שְׁחוֹרוּ כָּל כָּוְ נְּדוֹלוּ "אָני אָתְבּֿס אוֹתוֹ בַּוְנֶב, וְאַתָּה תָּבִיא קַמְסָה״, אוֹמֵר לִיאוֹר, ״וְיִהְיָה לָנוּ נְחָש״. "טֶמְהָּל, הַנְּחָש יָכוֹל לְהַבִּיש אוֹתְוּי. אַתָּה רוֹצֶה לְמוּתנ״

לִיאוֹר גָעַצָּר וּמִתְּבּוֹגֵן בַּגּוּף חָאָרֹוּ, ספפקל. ספציץ סלְקִית סבּין סעָלִים, שָם, לְיַד הַנָּוֹע, בְּמַבְּט חָדָש. ״לַוּ לְקְלָא לָאַבָּא״, אָנִי פּוֹאַד עָלָיו*ו*,

ייַנּינְסִיִם אָשְׁאַר נָאוֹ, וְאָשְׁמֹר עָלָיוֹ, עלא יַתְּקוֹזִים״. אַני דּוָקָא יוֹדֵעַ מְעַט עַל נְּחָשִים. אָני אָסְלּוּ יוֹדֵע, שֶנָּחָש שְׁתוֹר אַינְנוּ אַרְסִי,

נְהוּא אַף מְסַיֵּע לְבְנִי סְאָדֶם, כִּי הוּא זוֹלֵל עַכְבֶּרִים מְוֹחֲלִים מָזִיקִים אָחַרִים. אָכָל חוּא כָּל כָּדָּ שָׁתוֹר, חַנָּחָש חַנָּת, ואָרון, עד שאיני יוֹדע... לְפֶּטִע, לְלֹא חוֹדְעָה מָקְדֶּמֶת, מֶתְחֵיל ַ הַנְּסָש לָנוּעַ, בְּשֶׁהוּא עוֹשֶׂה אָת דַּרְבּוֹ סחוצה, לעבר נשת סגדר.

יו, אַיזֶח פַּחַדוּ כָּל כָּךְ מָהַר הוּא נָע, סוְּסָש, וּכְבָר חוּא הַרְנְפָּתֵל, וְגֶעֲלַם מִצְּדְה סשני שָל סגָדר. בְּכוּוּוְ ספּרְדַס. "אַיפֿה יַש נָסָשו" שוֹאַל אַבָּא, שְּמַנִּיע בְּרִיצָה עִם לִיאוֹר, הָאוֹסו בְּיָדוֹ בַּתַתְרַנָּשוּת.

"וֶת בְּסַדָר". אָנִי מֵרְנִּיעַ אוֹתָם, "בְּכָר אַבָּא עוֹד מִתְּכּוֹמֵף, מֶצִיץ לַצְּדְדִים, אַבָּא״.

אָבָא מְסוְּטוְ בְּרֹאשׁוֹ, פּוֹרֵעַ אָת שֹׁעֵרוֹתִי, וְאוֹמָר. "טוֹב, יְלְדִים. אָנִי חוֹזֵר סֹבּיָתָת. חָיוּ זְסִירִים, מאזו״ "וַדָּאי", אָנִי אוֹמָר, "וַאָנִי אֶשְּמֹר עַל

יקשָאַנִי אָהְיָה נְּדוֹל״, אוֹמֵר לִי לִיאוֹר. קאָסָר יוֹמָר, "נָס אָנִי אַבְרִים נְּסְשִׁים.

סיפר יואב רשם:איטו אבירם

קיי קוֹטִי, אוֹסְטְרָלִית בַּת 34, ַשֶּאֶרְכָּה 12 מֶעֶר. קוֹטִי, שֶׁמְּקְצוֹעָהּ בְּנַיַת אֱנִיוֹת, חַשְלִימָה אָת הַמַּסֶע שֻלָּה שָנִּמְשַוּ שִשָּׁה חֲדָשִים בְּּהַנִּיעָה לַנְּמֵל טִידְנִי

בִּי סַתְּאָפוּת לָוְיְתָנִים סוְ וְדִירוֹת מְאֹר,

רַחַל שי

תמר קוריון־שתר

סתקופות לויְתָנִים וְדִירוֹת מָאֹד

ומַשְע אַחַר בְּיַבְעָה הַסְהַיָּם בְּמְצֵט

סַבּן בְּרִיטִי אֲשֶׁר הִשְּׁהַהַף בְּתַרוֹץ

יַכְטוֹת בָּאוֹקויָנוֹס מָאַטְלוְטִי חַתְקוּף על

יִדִי 50 לְוִיתְנִים, שֶׁבָּאָרוּ אָת הַיַּבְּטְוּ

הָאִיש, דִיוויד קַלִינְנְס, מָסַר עַל

הרפתקאותיו לסוכנות הידיעות

ַןהַטְבִּיעוּ אוֹתָנּוּג.

ַ הַתַּבָה הָאֲדָמָה

יַכְטָה מַקּיפָה אֶת בַדּוּר הָאָרֶץ

הַקִּיפָת אָת כַּדּוּר הָאָרֶץ בְּיַכְּטָה שֻּׁלָה, שֶבְּאוֹסְטְרַלְיָה בְּלְוּוִי צִי שֶׁל אֲנֵיּוֹת

מַאָּו פָּתְחָת בְּמִשְׁעָת בַּיַכְטָת, ב־29 בוובמבר 1987 ועד לסיומו, לפני מספר

שָבועות, לא הָיָח לָהּ בָּל מַנָּע עִם סְמִינֶת אוֹ אָדָם אַמֵר. בְּמַהֶלָן הַפַּשֶע עָמְדָה קוֹטִי בְּמַבְחָנִים רַבִּים, בְּשֶׁתַיָּם סוֹעֵר וְרוּחוֹתוּ סְעָרָה מְטַלְטָלוֹתְ אָת כְּלִי הַשִּׁיִּט.

בַּהָתאָם לַּהַקָּנוֹת, שַּוּקְבְּעוּ עַל יְדִי סַפָּר משׁיאִים שֶל נִינֶס, לְמַפְע בּוֹדַד מעין זֶה, הָיָה על הַיַּכְטָה לֹחֲצוֹת אָת קו המשנת ולמדר למצי הכדור הצפוני. בּאָשֶר הַנִּיעָה סַיַּכְטָח שֶל קוֹטִי לְסִידְנָי, נְּתֹם מַשָּע שֶל 190 יוֹם, שֶׁבּוֹ עברה כ־17,000 קלוסטרים, היא

נתקבלח על יְדֵי אָשוּתוֹ שֶל רֹאש

... והכי חשוב

זה להתנהג

ROY

שֶׁתִּפְעִילוּ אָת צוֹמָרֵיהָן.

הַמֶּמְשֶׁלֶה וְעַל יָדִי מַאוֹת בַּעָלֵי יַכְטוֹת

אָבֶל יִמְבֵן כִּי הַתּוֹקְמָים חָשְשוּ שֶׁסַשְּׁמִינָה מְהַנָּה אִיּוּב לַוְלֶדוֹת בְּתּוֹדְ סלָסָקָה.

מַבַת משְחָקים לִי הָיִתָּה, אָדְמְּה,

ָטְיָׁתָה מָיא נְּדּוּשָׁה, מְלַאָּה עד הַּפְּה.

קביות מגדיל, ושעון צלילה.

מבת משחקים לי היתה, מה יפה

וכח הכנסתי את אוצרותי

וּבָח שָמַרְתֵּי כָּל צַעֲצוּעֵי.

פּלְצַּלִים, מִנְּתַּח לענְלָה.

קבוסים ששים, זיבון וכדיור.

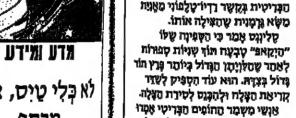
אָבָנִים חָמֵש, גַּם טָנָס חָדוּר.

שׁלִּי הָוֹתָח בִּלְבֵד – עוֹלָם עְמוּס

וְאִיש װּלְתִי לֹא פֶּתַח וְרָאָה,

ואני שמרתי על סור במוס.

סרט למבוגרים

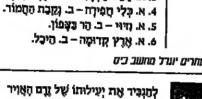

לינים וככל ואת הוא בנרחף. קונפו ולכן וני טנטפת. טנטפת מוים. היא אָמְנָם מְרְקָמָח בָּאַנִיר

אַניר בְעַצְנְיה חקה מפקפיתה של תרתומת קלפי אָה אָל עבֶר שָׁטַח הַפְּנִים מַעָלִיו הִיא מייה ורימת האויר בח עוה, עד אָדא מָּגְלִימָח לְהַמָּזִיק אָרג מָרַמָּפָּרג מוספת באויר הובה של במיה

נ. קשֶת Y23.1 ד. יָד ת. נעל ng.5 ו. עָצִיץ 4 deth

הַמְשַׁתָּבָּת לְכָל הַמְּלִים.

מְלָּהִי... וְעוֹד מִלָּה

לְמְנֵיבֶם הַנְדְּרוֹת לְמִּלִּים אָשֶר אַם

תוֹסִיפו לְכָל אַחָת מָהָן תּוֹסֶמָת (בַּת

שָׁתַי אוֹתִיּוֹת), שֶׁהַפָּעִם לא נְגְלָה מָהַי

לְאַחַר שֶׁתִּמְצְאוּ אֶת הַמְּלִים – וְאָת

הַמְּלִים הַּמָדְשוֹת הְנֵלוּ נָם אָת הַתּוֹקֶפֶּח

ו. א. מִשְּקָלוֹ מוּעָט – ב. בְּנְיוֹן, בּוּשָה.

2. א. צוֹגֵן – ב. רָבִּים כָּמוֹהוּ מְצוּיִים

3. א. אַסד הַצְּבָעִים – ב. אָרָץ שְּכָּוָה.

תְּקַבְּלוּ מִלָּה חָדְשָה שָׁנֵם חַנְדְּרְתָה

לא כְּלִי טַיִס, אֲבֶּל

שׁלַחָשׁב עַל כְּלִי הַתְבּוּרָה שָׁאַינְנּוּ מולי וכב סוע סעל פני מקרקע או אל אני ספום, בְּנבה שָׁל סַנְטִימֶטְרִים אָלי נְלְכָּה כָּה וְמוּין עַד שְאֵינְהּ וְחֵשְׁבֶּרִת

מּפְּּמִויק אָת סָרַטֶּבֶּת בְּאַנִירוּ אָנִיר. איימטרים מעל פני משטח. כדי

לדָגִים

אָם יֵש לָכֶם אַקְנְרִיוּם אַתָּם מַבִּירִים

לְּמְנֵיכֶם הַנְּדְרוֹת לְמָּלִים אָשֶׁר אִם

(נְהָרֵי הַהַנְדְּרוֹתוּ) ז. שְׁפֶת נַחֵל –

3. קדֹּמֶת לְשֵׁם הוֹלַנְדִי – בְּקֶּף רַב

-5. נַחַל אַכְּוָב – יְשוּב ליד רַמְּלָה

7. לא אוכל ולא שותה – צורת

קַלִיעָה שֶל שְׁעַר הָרֹאש

8. נְכְרֵי – הָאִיר בְּאוֹר יְקָרוֹת

9. מַבֶּן - לא קול

10. אָדוֹן – חִיש

6. כְּנִוּי – אֶבֶן שְחוֹרֶה יָקְרָה

אותה קוראים בְּלֵיל הַשְּׁדֶר

4. דד – אָם יִשְּמְעַאל

2. יָצְרָה יַש מָאַיִן – הַחְלֶּמָה

בּאָמְצֵע אוֹ בּפוֹף, מְּקַבְּלוּ מִלֶּה חָדְשָה בּי.

תוֹקיפוּ לָהָן אָת הָאוֹת ה' בַּהַתְּחָלָה.

שום הנדרקה ומנת.

פַּתְּמִיתָה שָׁל הָרַחָפֶּת בָּקצִין "שְּׁמְלָה" - ָאָרִיג הַשּוֹבֵב סְבִיב הָקֵּפָּה שֶׁל הָרַחָפָּת וקצקצם אָת בְּרִיחַת הָאָוִיר הַּפָּּוְרָם. יוצרים

ביצד נְעָה הָרַחָפָתוּ בְּאָמְצְעוּת פְרוֹפֶלוֹרִים (מַדְחַפִּים), בְּדוֹמֶה לְמְטוֹס בוכנה. בּאַשֶּׁר מְסְתּוֹבְבִים המְדְהַפִּים נְעָה מַרַחָפֶּת וְהִיא מְסַנְּלֶת לְהָצִּט וּלְהַנְבִּיר אָת מְהִירות הַנוּעְתָה ע״י פַּסְלְשַׁת וְהַנְּנְרָת עָצְמֵת סְבּוּכָם שָׁל המדתמים הקלו. לְרַחָפֶת יִהְרוֹנוֹת חֲשׁוּכִים. לְמָשְׁל,

היא מְסָגָּלֶת לָנוע מַעַל בְּל שָׁטַח – קרקע מְחָסְפֶּסֶת, דְיוּנוֹת חוֹל, מִיִם, שטחי בצות. כל אלח חם שטחים בַּלְתִּי עָבִירִים לְחָלוּטִין לְמְכּוֹנִיוֹת, אוֹ בָּמְעַט בָּלְתִּי עָבִירִים (הָרַהָּנֶּת, לְעוּמֵת ואת, מְסַנּּלֶת לְנוּעַ מִעַלִיחָם בְּלִי כָּל לשִׁי. הַרְחוּף מִעל בְּנִי מֹשֶׁטַח מְאַבְּשֵׁר נם נסיעה סלאה סרבה יותר מאשר בְּמָקְרָה שָׁיַשׁ מַנָּע מִיסִי עִם פְּנֵי הַשְּׁטָּח וְגוֹרֶם נָּם חִפְּכוֹן בְּדֶלֶק. מָשׁטר שְׁשׁיו צרף להתנפבר על החבוף עם המשטח

שַׁמַעָלָיו נוֹסְעִים. םוְּסִיעָה בְּרַחָפֶת וְשְׁמִעַת בָּאֲמֶת ּבְּמַשֶּׁחוּ גָחָמֶד וּמַבְטִים. כְּדַאי לְכֶם יורם אורעד

ר׳ נַרַחַט״ אָת הָאַקנריום בְּמַשְׁהוּ אַיַּכְנִים אָצָת עִנְיָן וּמָתַח לַחַיִּים סטדגוניים קאלה. הָבָה וִנְבְנֶה לְדְּנִים מְעָרָה סוֹדִית וּמְסְתּוֹרִית מִמּחַת לַפּיִם.

גאַטף צְדְפִים לָרֹב עַל שְׂפָת הַיָּם ונאפיד שָיּהְיוּ בַּעַלֵי צוּרוֹת מְעַנְיִנוֹת, אוֹ לְכָל הַפְּחוֹת – בַּעָלֵי נְדְלִים שוֹנִים. בַבּיִת נְשְטוּ אוֹתָם הַיעב וּנְיַבְשְם. אַהַר נְבִין מְכָל רֵיק שֶל יוֹצורְט וְנֵם אוֹתוֹ נשטף וניבש. בוחירות רבה נגור פתח בּמְכֵל וְאָו נַתְתִיל לְסַדְבּיקוּ

לפְּעָרוֹת הַוּוֹצָרוֹת בְּאוֹפֶן טְבְעִי בָּלֶב יָם.

ממספר למספר השלם התכנוה

פתרונות וא לשלוח

ל"םעריג לילדים"

ח.ד 200044 ח"א

בין הפוחרים זורל מחשב כיס

בָּנֵדָאי אָת מַּןאַה חַדְּנִים הַשְּׁטִים בּוֹ לְבָאן וּלשָם, לְמִעְלָה וּלְמִשָּה, וְשוּב לְכָאן וּלְשָׁם... אַיוָה שָׁצְמוּם: בּוֹאוּ עַהָּה וְשִׁים בְּוְחִירוּת אָת הַמְּבְנָה בתוֹן: סָאַקוּ(ריום וְנִקבּוֹגוֹ – הַנֵּת סְדְנִינִים

שֶּלְנוּ שָּטִים לַבְּחֹן אֶת הַתּוֹקֶהָת הקעונגת שֶּצְּמְתָה לָהּ פִּתְאֹם בִּקְבִיבָת ' מְגוּרֵיהָם. הִיא כֹּח אָמֶּלֶה וּמְסָקָרֵנת... מענין מה נמצא בחוכה...י

דוני לרגד

מימי

מוכב שבים פרק 42 כתב וצייר אורי פינק

